ИНТЕРВЮ
Момчил Неков за избора и плановете си като депутат в ЕП 10

НЕДОВОЛСТВО
Зад протеста на Столичната спешна помощ имало и политически натиск 5

НА МОРЕ
1 млн. лв. за спасители на плажове без концесия 6

РАЗДВИЖВАНЕ
Киев плати част от газовия дълг към „Газпром” 8

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 cm.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 31 МАЙ - 1 ЮНИ | 2014 ГОДИНА/24 | БРОЙ 122 (6822)

www.duma.bg

ПЕГАС
Българската публицистика и есеистика през 2013 година 20

Неделник
Неизвестно за най-младия Ботев четник 14

Пламен Орешарски обеща промени в кабинета

Сергей Станишев остава евродепутат до 1 юли

Промени в правителството ще има, потвърди пред журналисти Пламен Орешарски минути след като парламентът отхвърли с гласуване искания вот на недоверие на кабинета, внесен от ГЕРБ. Персоналните корекции в състава на кабинета ще се уточняват след консултации между двете партии, формирали управлението. Премиерът декларира, че ще направи персонална оценка на работата на отделните ресорни министри. По повод исканата му оставка и готовността да се раздели с премиерския пост Орешарски обяви, че от самото начало носи оставката си в джоба.

Вчера стана ясно, че лидерът на Коалиция за България Сергей Станишев ще депозира в Европейския парламент заявлението си за отказ от позицията на евродепутат до 1 юли, когато е първата сесия на ЕП. По всички европейски законодателства мандатът на евродепутата започва от първата сесия, дотогава несъвместимост няма, убеден е лидерът на БСП и ПЕС.

2 и 3

Евровотът - поражението на победителите 11

На ръба на фашизма - Позорище в Аулата на СУ 15

Най-странните играчки, или кога и защо фантазията е по-важна от технологиите 34

Снимка БГНЕС

Обилната пелена от дъжд, обхванала Североизтока, създаде проблеми на входа на Търговище, където разбитата пътна настилка и затлачената отводнителна система доведоха до образуването на езеро. Движението блокира напълно. Пътна полиция насочваше обърканите шофьори по обходни маршрути

НЯКОЛКО ДУМИ

22
6

Александър СИМОВ

НЕАДЕКВАТНОСТ ЗА „ГИНЕС”

Способността на Росен Плевнелиев да прави най-погрешните изказвания и най-неадекватните анализи дори и на обикновени факти от реалността просто трябва да бъде вписана в книгата на “Гинес”. Според Плевнелиев на тези избори българският народ казал “не” на евроскептицизма *(стр. 2)*. Разбира се, сигурно и такава интерпретация е възможна, но това е все едно да сведеш цялата Библия до момента, в който Адам опознава Ева.

Вотът на 25 май никога не е бил за геостратегическата ориентация на България, както се опитваха да го представят назначените интелектуалци на свободна практика. Точно заради това в България евроскептицизмът не стана утвърдена политическа практика, въпреки опитите на националистическите партии имитативно да заложат на неговите постулати. Изборите решаваха конкретна вътрешнополитическа проблематика, и дори слава Богу, че беше така, защото иначе анализът на президента щеше да е съвсем въздухарски. Защото, ако отчетем мълчаливия протест на най-голямата група, тази на негласуващите, то това веднага поставя основната теза на президента на риск. Само че при българите протестът не е израз на евроскептицизъм. Това е опит за мълчалив вик от отчаяние. Отчаяние от една държава, която живее на два сантиметра от пълната лудост и където президентът живее в собствен сапунен мехур, непробиваем за истинската реалност. Само че при такова грандиозно скъсване на комуникацията не хората, а обикновено елитите страдат. Рано или късно. Дано поне Плевнелиев осъзнава това.

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | USD: 1.43737 | GBR: 2.40540 | CHF: 1.60261

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ:

Ще бъда в Европарламента до 18 юни за подкрепата на Шулц

Никога не съм казвал, че ще ставам евродепутат, заяви лидерът на левицата

Мила ХРИСТОВА

Имам ангажимент, който трябва да изпълня в Групата на социалистите и демократите на 18 юни, защото предложих пред премиерите да предложим Шулц за президент. Това каза председателят на Парламентарната група на Коалиция за България и председател на ПЕС Сергей Станишев пред журналисти в парламента. По думите му той държи да направи предложението лично. Станишев обясни, че води консултации с Мартин Шулц и с кандидата на ЕНП по отношение на политиката на следващата Европейска комисия.

Смятаме за необходимо да се постигне промяна. Да не се прави нищо и да се продължава както и досега, няма да стане. Не е това, което европейците очакват. От тази гледна точка ще направим всичко необходимо да надградим нови приоритети, обясни евроангажиментите си лидерът на ПЕС. Станишев информира, че левите в ЕП подготвят политически документ с приоритети, които са условие за подкрепа на съответния кандидат. По думите на Станишев това е процес, който изисква време.

Той каза още, че има ангажимент, който да свърши на първото заседание на групата и това е важно политически от гледна точка на традицията. По всички европейски законодателства мандатът на един евродепутат започва от първата сесия, а това е 1 юли. Заседанието на групата е преди това. Имам седем дни да напиша писмо до ЕП, че се отказвам. Не правете драми, разясни той процедурата по встъпване в длъжност на евродепутатите.

На въпрос дали НС трябва да има единна позиция кого подкрепя за председател Станишев отвърна, че позицията на ПЕС е, че след като ЕНП е първата политическа сила, тя трябва да получи мандат за председател и да води преговори.

По-късно лидерът на БСП разпространи до медиите съобщение, в което посочи, че за пореден път е изненадан от интерпретации в български медии. "Преди малко прочетох заглавие, което гласи: "Станишев: Няма да се откажа от евродепутатското си място". От момента, в който поех водачеството на листата, заявих пред цялото общество, че нямам намерение да ставам евродепутат", декларира специално за неразбралите Станишев. Всякакви други интерпретации той определя като злонамерена спекулация. Отказът от позицията на евродепутат става или чрез писмено заявление до ЦИК, или чрез такова до ЕП и имам ясното намерение да го направя, посочва лидерът на левицата.

Лидерът на БСП не е променил решението си да не бъде евродепутат

32% от бежанците искат да се завърнат в държавите си

32% от анкетираните бежанци имат намерение да се завърнат след приключване на конфликта в държавата им. Това показва изследване за трайната интеграция сред хора, получили статут на бежанец или хуманитарен статут, оповестено вчера.

44% отговарят на този въпрос с "не" или "по-скоро не", а 22% не могат да преценят. Изследването е направено по проекта "Да продължим заедно" и цели да се анализира възможността за трайна интеграция на бежанци. Анкетите са проведени от средата на февруари. Участват 80 души, като основната част от изследването е правена през месец март. Бежанците са с народност Сирия, Афганистан, Иран, Ирак и Палестина и е проведено в София. 82% от тях са мъже. 32% от бежанците са с основно или по-ниско образование. 60% са дошли със семействата си.

60% от анкетираните казват, че нямат приятели в България. Това, според Елена Клисарска от Фондация "ВИ АРТ" е показателно и от този факт може да се допусне, че по-голяма част от тях водят сравнително изолиран начин на живот.

Като основна своя необходимост 32% от тях са посочили получаването на сигурност и закрила. Статут търсят 24%, а 22% са посочи като основна своя потребност финансова обезпеченост и необходимост от работа. 40% от анкетираните смятат, че няма да намерят работа с посочената професия у нас, докато 20% дават положителен отговор. 42% смятат, че в друга европейска държава по-лесно ще си намерят работа. 38% са отговорили положително на въпроса дали се чувстват добре в България. Докато 29% не се чувстват или по-скоро не се чувстват добре у нас поради различни причини - липса на работа, сигурни, удовлетворяващи ги доходи, жилище.

ВАС ОТМЕНИ УВОЛНЕНИЕТО НА СИТНИЛСКИ

Върховният административен съд обяви за нищожно решението на Висшия съдебен съвет, с което Камен Ситнилски бе уволнен. Решението е било взето с два на един гласа. Документът е подписан с особено мнение от председателя на състава и докладчик Наталия Марчева.

Съдът приема, че ВСС не може да уволни свой член с по-малко от 17 гласа в полза на това решение. В средата на март за освобождаването му гласуваха 16 от членовете на съвета, въпреки че според Закона за съдебната власт, за да бъде отстранен член на ВСС, трябва да гласуват повече от 2/3 от състава на кадровия орган. В гласуването участваха 24 души, което означава, че две трети от тях са 16, т.е. Ситнилски трябваше да бъде уволнен със 17 гласа. Тогава обаче висшите магистрати решиха, че е необходимо само обикновено мнозинство от повече от 13 души.

Вчера ВАС реши дисциплинарното дело да бъде върнато на ВСС за продължаване на разглеждането.

Болници дадоха под съд постановление

Държавни, частни и общински болници, както и Центърът за защита правата в здравеопазването вчера внесоха жалба във Върховния административен съд срещу Постановление 94 на Министерския съвет. Жалбата е подписана от председателите на Асоциацията на работодателите от здравеопазването, Националното сдружение на частните болници, Сдружението на общинските болници в България и Центъра за защита правата в здравеопазването. Те настояват фиксираните бюджети за лечебните заведения да бъдат отменени.

Опасенията на четирите организации са, че фалитите са неизбежни, а пациентите ще бъдат лишени от свободен достъп до болниците, ако съдът не спре ПМС 94. Според лекарите с така приетия нормативен акт от правителството за забраната на реимбурсирането на надлимитна дейност ще бъдат наказани добре работещите и предпочитани болници, в които се развива модерна медицина и се предлага качествено обслужване на пациентите, и така се нарушават интересите на цялото ни общество.

Отхвърлянето на плащане над предварително определените стойности по същество е административно лимитиране на дейността на болниците, аргументират се организациите. Те твърдят, че определените стойности към договорите с лечебните заведения за 2014 г. са средно с 30-40% по-малки от отчетените и заплатени дейности през предишната 2013 г. Прилагането на ПМС 94 означава, че лечебните заведения ще намалят приема на пациенти приблизително със същия процент, категорични са от организациите. Според тях промените ще засегнат най-вече общинските болници, а пациентите ще бъдат принудени да доплащат за лечението си.

РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ:

Българският народ каза „не" на евроскептицизма

Българският народ препотвърди по недвусмислен начин европейската си ориентация. За пореден път гражданите показаха, че националното разединение съществува само в представите на отделни политически лидери. Това заяви президентът Росен Плевнелиев в изявление по повод проведените избори за депутати в Европейския парламент.

"Народът каза "не" на евроскептицизма и антиевропейската реторика. Българският народ каза "да" на европейската интеграция. България е една от много малкото държави членки, която няма да изпрати антиевропейски партии в Европейския парламент", възгордя се Плевнелиев. Той обаче видя като причини за ниската избирателна активност качеството на политическия дебат от последната година.

На този фон още по-неразбираема е позицията на мнозинството в Народното събрание и фактът, че вече пет месеца те отказват да обсъдят моето предложение да бъде проведен референдум за изборните правила, заяви държавният глава. Според него масовото използване на преференцията било поредното ярко доказателство, че народът трябва да бъде попитан на референдум и да се произнесе дали да бъде засилен мажоритарният елемент в бъдещи избори.

Плевнелиев обави, че в президентството нямало да се правят коалиции. "Политическо брокерство от мен не очаквайте, управляващите много добре да си направят изводите какво им казаха избирателите в неделя", препоръча той.

БЪЛГАРСКИЯТ АНТИФАШИСТКИ СЪЮЗ И СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪВЕТ НА БСП организират

възпоменателен митинг за 2 юни - Ден на Ботев и на загиналите за свободата на България,

който ще се проведе на 2 юни (понеделник) от 18.00 часа на Братската могила в Парка на свободата.

ЗАПОЧВА ВТОРАТА ПРИЕМНА СЕСИЯ В СУ

На 1 юни 2014 г. с изпити по немски и испански език започва втората кандидатстудентска сесия за учебната 2014/2015 г. на Софийския университет „Св. Климент Охридски", съобщиха от вуза.

На 8 юни от 9 ч. е изпитът по български език и литература, а от 14 ч. - по биология. на 14 юни сутринта е писменият изпит по журналистика, следобяд - по химия. Сесията продължава на 15 юни с изпитите сутринта по английски език, а от 14 ч. - по италиански език и по философия и социални науки. На 21 юни сутринта са по история на България и следобяд е първият тест по математика. На 22 юни са втората математика, теологията и руският език. Журналистика устен изпит ще има на 28 юни, когато е и събеседването за специалност Изобразително изкуство. Същият ден са изпитите за музикален инструмент и физика. Последните два приемни изпита по френски език и по география са на 29 юни.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 201

„Съдбата на кабинета „Орешарски“ няма да се реши с вотове на недоверие, внесени от ГЕРБ

КОМЕНТАР ЗА БЪДЕЩЕТО НА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ЛИДЕРА НА ДПС ЛЮТВИ МЕСТАН

Орешарски обяви, че промени в кабинета ще има

Парламентът отхвърли четвъртия пореден вот на недоверие, внесен от ГЕРБ

Милена НИКОЛОВА

Ще има, но още не са обсъждани и предстоят консултации с двете парламентарни групи. С тези думи премиерът Пламен Орешарски обяви, че ще има смени в Министерския съвет. Това свое изявление той направи, след като със 116 гласа “за” на депутатите на Коалиция за България, ДПС и един независим беше отхвърлен четвъртият пореден вот на недоверие към правителството, внесен от ГЕРБ. В подкрепа на оставката на кабинета гласуваха трите независими депутати, прелели към “България без цензура”, и всички представители на ГЕРБ. “Атака” не участва в процедурата.

Орешарски обяви, че ще направи оценка кои сектори са най-слаби, когато мотивира персоналните промени, които са наложителни и заради евентуалното качество на евродепутат на един от министрите.

Винаги съм заявявал, че когато имам съмнения в подкрепата, ще си подам оставката. Това заяви премиерът пред журналисти в парламента в отговор на въпрос дали усеща достатъчно подкрепа от по-големия и по-малкия коалиционен партньор. Той добави, че носи оставката си в джоба още от съставяне на правителството. На въпрос дали чувства вина за резултата на БСП на изборите премиерът каза, че по негово мнение преобладаващата част от социалните ангажименти в програмата, декларирани преди година, към днешна дата са изпълнени.

До момента, в който имам подкрепата, не се интересувам от хоризонти, отговори Орешарски на въпрос дали би отстъпил мястото си на лидера на БСП Сергей Станишев. По повод бъдещата кандидатура за еврокомисар на България премиерът обясни, че не изключва никакъв вариант, но кога ще бъде номиниран ще решат двете парламентарни групи, които подкрепят кабинета. Попитан в какво качество е подкрепил кандидатурата на Мартин Шулц, Орешарски посочи: “БСП е по-голямата измежду двете, които подкрепят кабинета, и е напълно нормално да подкрепя Мартин Шулц. Няколко дни след това приех и проведох разговор с Жан-Клод Юнкер. На последния Европейски съвет заявих, че принципно подкрепям кандидатурата на Жан-Клод Юнкер за председател на ЕК, защото той има повече гласове в ЕП, отколкото ПЕС”.

Снимка Мариета ТОМОВА

Пламен Орешарски обясни, че от първия ден на правителството си носи оставката в джоба

БОЙКО БОРИСОВ:

Не искам да ме питате за национално съгласие

След като не се съобразиха с вота на народа в неделя, след като не се съобразиха с финансови, икономически и всякакви аргументи, оттук нататък никога повече не искам да ме питате за национално съгласие, дали ще сядаме на една маса, на един стол, дали ще водим преговори с грандиозните думи за бъдещето на България. Тези хора показаха, че само за да са на власт, са готови да загърбят и вота на хората, който дори Станишев го пререди, Станишев не може да е първи в листата на БСП, а иска да управлява България. С този речитатив излезе от пленарната зала Бойко Борисов, след като парламентът отхвърли четвъртия пореден вот на недоверие към кабинета.

Видимо развълнуван от случващото се с Цветан Цветанов, Борисов обяви, че след произнесената присъда той “ вече е канонизиран”.

ГЕРБ СЪДЯТ КУТЕВ ЗА ПАРИ

Депутати от ГЕРБ подготвят колективна тъжба и граждански иск срещу Антон Кутев за клевета. Това съобщи Данаил Кирилов. Над 80 народни представители от ГЕРБ се били почувствали оклеветени от твърдения на Антон Кутев, че били “престъпна шайка”.

В тъжбата ще настояваме за по-строгото наказание, тъй като деянието е квалифицирано, посочи Кирилов. При квалифициран състав наказанието е глоба от 5 до 15 хил. лева и обществено порицание, отбеляза той. От ГЕРБ настояват левият депутат да бъде порицан за репликите си.

Лидерът на „България без цензура” иска нов вот на недоверие

Тримата народни представители, които напуснаха своите групи и се присъединиха към “България без цензура”, веднага ще инициират подписка за нов вот на недоверие срещу правителството. Това обяви в Бургас Николай Бареков. Новата тема щяла да бъде обвързана с “провала на кабинета в здравеопазването”.

Бареков заяви, че ако подписката доведе до дебат по евентуалния нов вот на недоверие, той ще търси “младите и почтени хора от БСП и ГЕРБ”. “Искам да чуя мнението на Кадиев, на Страхил Ангелов. Обръщам се и към почтените хора в ГЕРБ, които не трябва да забравят, че по времето на Борисов като премиер с 500% се вдигнаха цените на лекарствата в България. Но искам тяхната подкрепа за този вот на недоверие към Орешарски. Лекарите стачкуват, стачкува софийската Спешна помощ”, уточни той.

ДПС пак обеща да няма претенции за още власт

Независимо от силния вот за ДПС, ние нямаме абсолютно никакви други претенции за разширяване на властовите позиции на ДПС. Това заяви лидерът на ДПС Лютви Местан в кулоарите на парламента. Предлагам да спрем с митологемите за преяждане с власт, спекулациите, че ДПС ще се възползва от силната подкрепа, която получи на тези избори, и че ще поиска разширени властови позиции. Нищо подобно няма да се случи, допълни той. Лидерът на ДПС обеща партията му да предложи млад, енергичен министър на мястото на отиващата в ЕП Искра Михайлова.

Имам разговори и сега с г-жа Михайлова, преценяваме кой би бил най-подходящ, съобразно с проблемите, които има да се решават в близка перспектива, буквално следващия месец-два. Най-късно в понеделник ще ви представя нашата номинация, каза Лютви Местан. По думите му промени в кабинета при положение, че министър-председателят е казал това, явно ще има. “За сетен път ще повторя, че това е проблем, който стои изключително в неговите правомощия, минимум заради г-жа Искра Михайлова ще има промяна в кабинета и аз заявявам - ДПС участва в кабинета с трима свои министри”, изтъкна Местан.

„АТАКА”:

Не крепим правителството, а парламента

Мила ХРИСТОВА

Ние не крепим правителството и не подкрепяме правителството, ние подкрепяме работата на парламента, обяви проф. Станислав Станилов от името на “Атака”. Той допълни, че никога партията не е подкрепяла правителството при вотове на недоверие и препоръча журналистите да проверят гласуванията в пленарна зала.

“Аз съм заместник-председател на парламентарната група и отговарям за думите си. Аз никога не правя гафове, не отправям лични нападки срещу никого и говоря само за политика. Искам да направя опровержение. За “Атака” репортажите от Народното събрание се превърнаха в нещо като американското следствие, каквото и да кажеш, винаги ще бъде използвано срещу теб”, обобщи Станилов медийната среда, в която съществува партията му. Той обясни, че поначало платформата на “Атака” е, че това Народно събрание трябва да работи, а отговорността за случващото се остава за управляващите.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Снимка БГНЕС

За първи път разбирам, че и невинен можеш да бъдеш осъден, оплака се Цветанов

ЦВЕТАНОВ ОТНОВО С ОБВИНЕНИЯ КЪМ СЪДА

Павлета ДАВИДОВА

Дни след като се извини на българския съд за безпочвените си обвинения срещу системата, Цветан Цветанов обвини съда, че се поддава на политически натиск. Той заяви, че информацията му идва от немския му защитник Ханс Петер Улф. На въпрос откъде немски адвокат знае какво се случва в българския съд, бившият вътрешен министър заяви, че "евроатлантическите ни партньори са информирани за състоянието на съдебната система в страната ни - за начина, по който функционира и се управлява, както и за натиска, който се упражнява върху нея". Като доказателство за опасенията си Цветанов посочи трепересите ръце на съдия Тони Гетов, който прочете осъдителната му присъда по делото за отказване на СРС срещу бившия шеф на РЗБОП във Велико Търново Орлин Тодоров.

Вчера срещу Цветанов започна и делото за незаконно подслушване, по което е обвиняем заедно с трима бивши директори на СДОТО - Сергей Кацаров, Камен Костов и Цветан Иванов. Обвиненията срещу тях са, че от февруари 2010 г. до април 2013 г. не са осигурили адекватна защита за опазване на класифицирана информация и не са осъществили контрол за прилагането на СРС. Цветанов не е упражнил контрол върху СДОТО и съзнателно е допуснал бившите директори да не изпълнят законовите си задължения, с което е създал условия за нерегламентирано и безконтролно подслушване на граждани. Делото бе отложено за 3 юли по молба на Цветан Иванов, който има здравословни проблеми и 3 пъти седмично е на хемодиализа.

"Натискът е чисто политически. Политическите ни опоненти искат да ме ударят, на първо място - БСП. От информацията, която ми беше предоставена, мога да смятам, че имат сериозен лостови ресурс, за да го направят", оплака се Цветанов. По казуса с отказаните СРС срещу Тодоров той заяви, че това бил единственият случай, в който главният секретар не е съгласувал това СРС и тези 6 искания. "Затова съм положил подписа си и съм написал "Не". Това е практика от всичките предшестващи министри", смята Цветанов.

След изявленията му ВСС излезе с позиция, в която осъжда хвърлянето на необосновани обвинения. Не приемаме неподкрепени с факти и доказателства обвинения, че в правораздавателната си дейност съдът или прокуратурата се поддават на външен натиск, заявяват магистратите. Съдиите в България имат право да постановяват своите актове спокойно, без страх от намеса в независимостта си и без да са подлагани на публични унижения чрез коментари, засягащи тяхното професионално достойнство, категорични са от ВСС.

Студенти започнаха инициатива в помощ на бедни деца

Кандидат-учители раздаваха дрехи и играчки в столичния квартал „Факултета"

Мария НИНОВА

Студентите по предучилищна и начална педагогика, 4 курс в Софийския университет "Св. Климент Охридски", започнаха кампания под наслов "Стара дреха - безценна усмивка". Кандидат-висшистите дариха дрехи и играчки в читалище "Стоянка Стоянова 1999" в столичния кварталът "Факултета". В читалището се провежда предучилищна подготовка на роми, в която участие взимат студенти от университета. Кампанията е подтикната от работата с деца, практиките в читалището като доброволец и желанието за това децата, които нямат възможност, да са зарадват, че има хора, които мислят за тях. "Нека всеки, без значение пол, възраст и социален статус, поразчисти гардероба си и ако случайно намери дрехи, без значение какви, отдели 1 час от времето си и ги занесе в читалището", апелираха студентите. Те отбелязаха, че е безсмислено хората да изхвърлят дрехите си при положение, че на някое дете са нужни.

Директорката на читалището Екатерина Христова даде дума, че ще организира всички семейства с деца, които не могат да си позволят да ги облекат, да дойдат и да вземат по някоя дрешка. "Нека зарадваме малчуганите, защото детската усмивка наистина е безценна. Решихме да направим дарението си именно там, защото знаем, че дрехите ще стигнат до всички нуждаещи се, а аз лично звънях в два дома за деца в София, където никой не ми вдигна телефона", обясни една от организаторките Елени Петкова, която от три години се занимава с дарителство на дрехи в Благоевград.

Граждани от Плевен, Созопол, Сандански и Благоевград вече са се свързали с организаторите, за да помогнат.

Тепърва предстои студентите да разлепят брошури из София, с цел инициативата им да стигне до повече хора.

ОБУЧАВАТ МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ ПО ЕВРОПРОГРАМА

Павлета ГЕОРГИЕВА

С европроект по ОП "Административен капацитет"повече от 500 магистрати и съдебни служители ще повишат професионалната си квалификация, обяви вчера Стоил Пашкунов, който е зам.-директор на Националния институт на правосъдието. Проектът ще приключи през февруари 2015 г., а подборът на участниците ще се извършва на базата на методика и строги критерии, за да се гарантира обективен и прозрачен подбор на обучаемите. НИП планира своеобразно продължение на последния си проект, по който са разширени чуждоезиковите познания на 159 магистрати и 335 съдебни служители. Освен езикови уроци, са предвидени още няколко типа обучения. Ще се обърне внимание на правото за неюристи, развитието на ЕС и перспективите за програмния период 2014-2020. Обучения по съдебна етика, организационно поведение и управление на стреса също са заложени в проекта. Ще има и експериментални модули за работа с медиите, които са насочени главно към служителите, които отговарят за връзките с обществеността. Финансовите дирекции могат да се възползват от обученията, свързани със Закона за управление на публичните финанси. Предвиден е и модул за обучение на обучители. Експериментално ще бъде включено и дистанционно обучение, чиято тема е "Защита на личните данни в съдебната система".

ЧЕСТИТ 90-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ НА О.З.ПОЛК. КОСТАДИН ЙОСИФОВ МАДОЛЕВ

С уважение пред мъдростта ти.
С благодарност за вярата ти в нас.
С цялата ни обич към Човека,
бащата, дядото
и прадядото.
Запази мирогледа
си по пътя към
столетието!

От семейството

НА НАШАТА ЛЮБИМА ДРУГАРКА
ЛИЛИЯ НЕДЯЛКОВА СЛАВЧЕВА
Най-сърдечни пожелания за здраве и дълголетие.
Бъди винаги в първите редици на БСП.
Честит 80-годишен юбилей!

От 288 ОПО - „Средец"

ОБЩИНИТЕ ИСКАТ 2-3 ПРОЦЕНТА ОТ ДАНЪКА НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА

Дана РУСЕВА

2-3% от данъка върху доходите на физическите лица да остава в общинските хазни настояват от Националното сдружение на общините в Република България. В момента налогът, който държавата събира, е в размер на 10%. Нашето искане е 7-8% от сумата да отива в националния бюджет, а останалите 2-3% да бъдат превеждани на общините, заяви вчера изпълнителният директор на сдружението Гинка Чавдарова, която участва в 17-ата национална среща на финансистите от общините, която се провежда в курорта Албена. Още през януари бе съставена работна група, която да направи анализ на искането ни.Ние изпреварихме събитията и сме готови с предложението, подчерта Чавдарова. Обединихме се около мнението, че данъкът трябва да се превежда на местните власти по постоянен адрес на лицата, а не по адреса на работното им място, обобщи тя. Чавдарова даде за пример курорта Албена, където работят много хора от Добрич. В случая исканият от местните власти процент от данъка върху доходите ще трябва да се превежда на община Добрич, в която живеят работниците, а не на община Балчик, на чиято територия се намира курортът.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

ТАНЯ АНДРЕЕВА:

Само заплатите няма да решат проблема

Зад протеста на Столичната спешна помощ имало натиск, включително политически

Само заплатите няма да решат проблемите в Спешната помощ, категорична бе вчера здравната министърка д-р Таня Андреева. Тя припомни, че те бяха повишени с 10% в началото на т.г. и увери, че до края на годината ще се направят ремонти на центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и филиалите за спешна помощ, ще се закупят линейки с телемедицина в тях. За т.г. са предвидени около 20 млн. лв. за модернизация на спешната помощ. "Дори да направим всичко това, ако не се работи по ясни правила, ако не се изпълнява стандарт за работа при спешност, което е въпрос на организация и добър мениджмънт, няма да постигнем особен ефект", категорична бе Андреева.

"Очевидно има проблем в ЦСМП в София. Това е единственият Център за спешна медицинска помощ, при който има непрекъснати сигнали и оплаквания", каза Андреева. Тя припомни, че ситуацията в страната не е по-добра - и там липсват лекари, и там има проблем с пътищата, с линейките, които не са сменяни от последното обновяване през 2007-2008 г. по времето на Тройната коалиция, но директорите успяват да намерят начин, коментира Андреева.

"Получих сигнали от колеги в Спешната помощ, че има натиск по отношение на това да излязат на протест, включително и политически", каза Андреева. Тя уточни, че в понеделник е поканила работещите в Спешна помощ на среща.

"Нека ГЕРБ да внесат вот на недоверие за здравеопазване, за да се види кой какво е свършил в здравеопазването. Когато една система ти е предадена почти в смърт, трябва да се реанимира, за да може да се развива след това", каза Андреева.

"Уморени сме от концепции и частични промени. Искаме окончателни нормативни промени, които да визират какво е спешна помощ, какво е спешен пациент, какво е спешно повикване. Искаме нормативни промени, които да определят статута ни като работещи. Искаме да се извършват реални действия, да се подобрят условията на труд, да работим в по-безопасни условия на труд, защото агресията се стоварва върху нас", заяви д-р Десислава Кателиева, председател на Националната асоциация на работещите в спешната медицинска помощ, по повод подаването на оставки от 90 служители на Спешна помощ. "Не може след всеки случай, когато той е медийно експониран, да бъде представен като грешка на работещите в Спешна помощ. Много са въпросите, които чакат отговор", коментира председателката на комисията по здравеопазването д-р Нигяр Джафер.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Нов кабинет по география в СОУ "Христо Ботев" във Враца бе открит от кмета на общината Николай Иванов (вляво) и Лазар Додев - директор дирекция в Министерството на образованието и науката. Додев подари на директора на училището Виктор Кръстев колекционерско издание на "Записки по българските въстания" от Захари Стоянов и позлатен плакет на братята Кирил и Методий

БЪЛГАРИЯ БОРИ БЕЗРАБОТИЦАТА И БЕДНОСТТА С 895 МЛН. ЕВРО

Аида ОВАНЕС

За периода 2014-2020 г. България ще получи 895 млн. евро (2,36 млрд. лв.) по оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" (ОПРЧР). Това съобщи социалният зам.-министър Светлана Дянкова. Стратегията на ОПРЧР за периода 2014-2020 г. се основава на три направления, поясни Дянкова. По думите ѝ тя ще акцентира върху по-висока и качествена заетост, намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, както и модернизирането на публичните институции в областта на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването.

Парите са предназначени преди всичко за политики по заетостта. За целта са предвидени около 549 млн. евро, което е над 60% от средствата по програмата и 38% от общия размер на средствата за Европейския социален фонд, предназначени за България. За политики в областта на социалното включване са предвидени около 270 млн. евро. За модернизиране институциите на пазара на труда, социалното включване и здравеопазването са заделени около 38 млн. евро. В новата оперативна програма отпусканите средства ще бъдат одобрявани спрямо резултати, ориентирани към постигането на целите на стратегията за насърчаване на интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж "Европа 2020", уточни зам.-министър Росица Янкова. Изпълнението на програмата ще бъде директно от Управляващия орган без междинни звена. Янкова уточни, че процедурите по програмата ще бъдат опростени с цел намаляване на административната тежест за бенефициенти и Управляващия орган. За насърчаване на младежката заетост са предвидени 235 млн. лв. с националното съфинансиране. Над 100 млн. лв. са заделени за микро и малкия бизнес. За предприемачество са предвидени 46 млн. лв., 60 млн. лв. са за създаване на социални предприятия, а 122 млн. лв. са предвидени за интеграция на маргинализираните общности - роми, мигранти, чрез достъп до пазара на труда, развитието на здравни услуги и образование.

И лекари без специалност може да работят като джипита

Аида ПАНИКЯН

Новозавършили лекари без специалност ще имат право да да разкриват практики и да работят като общопрактикуващи. Това е възможно, след като парламентът вчера прие промени в Закона за лечебните заведения, което влезе като извънредна точка от дневния ред на депутатите. Така срокът за придобиване на специалност от личните лекари се удължава с 1 година, а тези, които в момента са се зачислили за специалност по обща медицина, ще могат да работят още 5 години, докато я завършат.

Законът предвижда лекарите, които до 2 юни 2014 г. не са зачислени за придобиване на специалност по обща медицина, да продължат да работят като индивидуална или групова практика за първична медицинска помощ за срок от 5 години от влизането в сила на закона. Условието е да се зачислят за специалност по обща медицина до 1 година от влизането в сила на закона. По този начин се удължава срокът, в който личните лекари без специалност трябва да я придобият.

Вносителите на проекта - Нигяр Джафер и Тунчер Кърджалиев от ДПС, се мотивираха, че при липсата на медицински кадри не бива новозавършилите да бъдат ограничавани да работят. ДУМА припомня, че ако не бяха приети промените, джипитата без специалност нямаше да имат право да работят. Промяната бе приветствана от МЗ и от лекарския съюз, но не получи одобрението на Националното сдружение на общопрактикуващите лекари в България.

Законът влиза в сила от 3 юни 2014 г.

Осигуреността с общопрактикуващи лекари през 2013 г. е 6,3 на 10 000 души от населението. Най-много лични лекари има в областите Сливен (8,3 на 10 000 души), Плевен (8,1 на 10 000 души), Видин (7,6 на 10 000 души), а най-малко в Разград - 4,1 на 10 000 души от населението, Кърджали - 4,2, и Търговище - 4,7.

Във Варна се родиха четиризнаци

Юлия КОЛЕВА

Четиризнаци са проплакали в четвъртък вечерта във варненската АГ-болница, съобщи управителят д-р Радослав Минков. Двете момченца и двете момиченца са се родили с цезарово сечение. Интересното в случая е, че бременността е спонтанно настъпила, без допълнително стимулиране или ин витро оплождане , обясни д-р Минков. И четирите бебета са в интензивното отделение, живи, под активните грижи на специалистите в болницата, а теглото им е между 1200 и 1400 гр. Майката е в добро състояние след първата си бременност, в реанимацията на болницата, и се възстановява успешно. По думите на д-р Минков това е първата успешно завършила четириплодна бременност в АГ-болницата във Варна. "На фона на прогресивно намаляващата раждаемост в страната такива случаи правят положително впечатление", допълни д-р Минков.

Започва фестивалното лято в Балчик

Международният хоров фестивал "Черноморски звуци" дава старт на фестивалното лято в Балчик следващата седмица. От 4 до 8 юни край морето ще се съберат 19 хорови състава от 8 държави. Над 500 участници от България, Гърция, Румъния, Турция, Италия, Германия, Франция и Дания ще се обединят в идеята на форума за изграждане на мост между различни култури и творци. По време на фестивала се организират хорови работилници, в които отделните формации ще изградят огромни фестивални хорове. По традиция и тази година на финала повече от 500 певци ще изпълнят Химна на град Балчик, който е и музикална емблема на събитието.

За четвъртото издание на фестивала в Балчик ще пристигне Амброш Чопи - изтъкнат композитор, който ще ръководи ателие за съвременна словенска музика, поставяйки своя творба. Дългогодишният педагог и диригент на хора на НУФИ "Филип Кутев" в гр. Котел Катя Барулова ще работи с всички гости от фолклорните състави.

През 2014 г. фестивалът се посвещава на 100 години от създаването на балчишкия смесен хор "Черноморски звуци" и 80 години от рождението на именития български композитор проф. Иван Спасов. Организатори на форума са сдружение "Музикален свят-Балчик", община Балчик и читалище "Паисий Хилендарски-1870". Събитието ще премине под патронажа на кмета Николай Ангелов и с партньорството на ДКИ КЦ "Двореца", Университетската ботаническа градина, Българския хоров съюз, Съюза на българските композитори и Съюза на българските музикални и танцови дейци, фондация "Иван Спасов".

Пуснаха редовна въздушна линия Варна-Истанбул

Директна въздушна линия Варна-Истанбул бе открита вчера. На официалното събитие първият самолет на Турските авиолинии бе посрещнат на летище Варна от Сюлейман Гьокче, посланик на Република Турция, Иван Портних, кмет на община Варна, Хамди Топчу, председател на бода на директорите на Турските авиолинии, Алета фон Масенбах, главен изпълнителен директор на "Франкфурт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД - концесионер на летището. Специални гости бяха и зам.-министърът на икономиката и енергетиката Бранимир Ботев и генералният секретар на Световната организация по туризъм (СОТ) към ООН Талеб Рифай.
Новата редовна линия ще бъде обслужвана от Турските авиолинии ("Turkish Airlines"). Полетите ще са четири пъти седмично - всеки вторник, сряда, петък и неделя. Продължителността на пътуването е 45 минути. Авиолинията ще се обслужва от самолети Boing 737, Airbus 319, Airbus 320, и Airbus 321.

Снимка БГНЕС

България е най-доброто място за инвестиции на Балканите

САЩ ни изпреварва с малко, Ботсвана и Гана са сред първите в световната класация на „Форин полиси"

България е на 28-о място в класацията за най-подходящите държави за чуждестранни инвестиции според американското списание за политика и финанси "Форин полиси". Макар че в това издание на класацията България е с 8 позиции по-надолу, (миналата година бе на 20-о място), тя държи първенството на Балканите като най-добро място за инвестиции.

Индексът, съставен от икономиста Даниел Алтман, оценява държавите по 8 фактора: икономически растеж, финансова стабилност, физическа сигурност, корупция, независимост от правителството, сътрудничество с местни партньори, контрол върху капитала и обменни курсове. Целта на индекса е да се проследи как даден фактор ще се отрази на преките чуждестранни инвестиции за период от 5 години.

България и Македония са най-добрите държави за инвестиции на Балканите, отбелязва списанието. Македония е след нас (на 29-о място), но бележи ръст с 5 позиции от миналата година. Гърция е класирана на 101-о място и е описана като една от най-лошите страни за инвестиции в региона. Румъния е на 48-о място, а Сърбия на 55-о. Босна и Херцеговина се нарежда на 82-о място. Заради политическата криза Турция изпада до 79-о място.

Класацията на "Форин полиси" поставя на челните места държави, които имат голям потенциал за икономически ръст. Освен Хонконг, Тайван и Катар на първите места се нареждат все повече африкански държави, като Ботсвана и Гана. Най-лошата държава за инвестиции е Венецуела на 112-о място, заради протестите и заплахата от гражданска война.

От европейските държави по-напред в класацията са Полша на 14-о място, Чехия на 21-ва позиция, Унгария на 38-о място, Холандия на 51-о, следвана от Швеция, Албания и Австрия на 56-о място. Силно засегнатата от кризата Португалия е на 64-а позиция, а Испания е на 89-о място. Тази година Украйна не е включена в класацията, но миналата година е поставена на 97-мо място, една позиция преди Русия.

САЩ се нарежда на 26-а позиция, Китай е на 60-а, Япония е на 70-о място. Русия е на една от последните позиции в класацията, на 108-о място.

1 млн. лв. от държавата за спасители на плажове без концесия

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

1 млн. лв. ще бъдат осигурени от държавата за осигуряване на спасители в над 30 плажа, които ще останат без концесионер тази година. Това заяви министърът на регионалното развитие Десислава Терзиева.

Тя посочи, че парите за тези плажове ще бъдат равномерно разпределени в черноморските ни области - Варна, Бургас и Добрич. Целта е да се покрият неохраняемите градски плажове и тези, на които има голям брой летовници, като за целта се предвижда да бъдат наети около 120 спасители. Те ще работят през месеците юли и август, като при необходимост може да останат на постовете си и през септември. Терзиева уточни, че към момента броят на тези плажове е 83.

През този сезон на концесия са отдадени 58 плажа, а под наем 39. Броят на дадените под наем плажове са с 16 повече от миналата година. Това ще доведе до увеличаване на приходите от наеми и концесии с 2 млн. лв. - до около 16 млн. лв. за тази година, поясни регионалният министър.

Терзиева коментира и появилите се спекулации в пресата, че ще се раздели с поста си при очаквания ремонт на кабинета "Орешарски". Тя заяви, че не знае кой пуска тези спекулации и че е спокойна за поста си.

"За една година направихме много и резултатите се виждат - продължихме строителството на пътища, започнахме решаването на проблемите във водния сектор, ще стартираме изграждането на 2 нови язовира", посочи регионалният министър.

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

ДО 30% ПО-НИСКИ ЦЕНИ ДАВАТ ХОТЕЛИЕРИТЕ НА ГОЛЕМИТЕ ТУРОПЕРАТОРИ

Мая ЙОВАНОВСКА

До 30 на сто са по-ниски цените, които предлагат хотелиерите на по-големите туроператори. Така отговори на въпроса вярно ли е, че нашите хотелиери предлагат по-добри цени на чуждите туроператори председателят на УС на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА) Байко Байков. "Основният фактор за определянето на цените е по-скоро свързан с обема и капацитета, който се ангажира и се закупува. Естествено е при по-голям капацитет туроператорите да получават и по-добри цени", коментира експертът.

Байков прогнозира силен летен туристически сезон. Ръстът все още не може да се прогнозира, много важни ще са и метеорологичните условия, но при всички случаи ще бъде поне на нивото от миналата година, каза той.

Байко Байков участва на представянето в София на дестинация Македония, която бе направена от македонската Агенция за промоция и развитие на туризма. Тази година Македония ще направи мащабна рекламна кампания сред българите, които иска да привлече като туристи, съобщи директорът на македонската агенция Кристиян Джамбазовски.

Той съобщи, че през последната година българските туристи в Македония са се увеличили с 15%, като по абсолютен брой те се нареждат на пето място. До края на годината дори очакваме българите да станат турист № 2 в Македония след турците, прогнозира Джамбазовски.

Двегодишно русначе получи 100-хилядната виза за България

Двегодишната Оксана Шишкина стана на 28 май притежателката на 100-хилядната виза на руски гражданин за 2014 година, издадена от консулската служба при посолството на Република България в Москва.

Тя пътува на почивка в курорт Златни пясъци с майка си, като хотелът, в който ще бъдат настанени те, предоставя допълнително ваучер за едноседмична безплатна почивка, съобщиха от МВнР.

За периода 1 януари-28 май през тази и миналата година са издадени приблизително еднакъв брой визи (с около 1% повече през тази година). Само през май тази година са издадени с около 12% повече визи в сравнение с миналата година, което компенсира спада през сравнително по-слабия зимен сезон.

КРС ПРЕДУПРЕДИ:

SMS „Спешно обади ми се" е нов вид измама

Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) предупреди абонатите на мобилни оператори да са внимателни и да не се връзват на съобщения, получени като есемес, с които се призовава "Спешно обади ми се". След което се посочва международен номер. Ако човек се обади на такъв номер, който е от страна извън ЕС, цената на обаждането е много висока и абонатът е ощетен. Това е нов тип измама и от КРС съветват абонатите, получили такъв номер, да проверяват внимателно откъде е номерът или да не се обаждат, за да си спестят "ужилването".

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Французите се вдигнаха срещу Марин льо Пен

Икономиите родиха политически чудовища, заяви лидерът на СИРИЗА Ципрас, който се разграничи от френските и британските националисти

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

"Франция, събуди се", "Не на F-омразата" - с тези лозунги хиляди младежи протестираха във Франция срещу Националния фронт след историческата победа на крайнодясната партия на Марин льо Пен на европейските избори. Няколко хиляди протестиращи се събраха на площада на Бастилията. Според тях Националният фронт със своята ксенофобия застрашава традиционни френски ценности като толерантността и социалната справедливост.

Най-голямото шествие в Париж събра от 4200 (според полицията) до 8000 (според организаторите) гимназисти, които издигнаха традиционните лозунги на протестите срещу крайната десница като "Младежта е отегчена от Националния фронт", "Ф като фашист, Н като нацист" или "Първо, второ, трето поколение - всички ние сме деца на имигранти".

Стотици младежи протестираха и в Лион, Тулуза, Страсбург, Марсилия и в други градове по призив на профсъюзите на учениците и гимназистите, както и на движения на социалистическата, комунистическата и екологичната младеж.

"Младите излизат по улиците, за да покажат презрение към тази партия. Крайнодесните не защитават хората, те ги разделят и няма да дадат бъдеще на младите", твърдят младежите. "Нетърпимо е толкова открито расистка партия да стане първа на изборите, това прави банално расисткото мислене във Франция", убедени са те.

Протестът обаче беше значително по-малък от чудовищните демонстрации след 21 април 2002 г., когато Жан-Мари льо Пен, бащата на Марин и основател на партията, изненадващо се класира за втория тур на президентските избори срещу кандидата на десницата и тогавашен президент Жак Ширак, който беше преизбран с лекота. Тогава 1,3 милиона души излязоха по улиците на Франция, от които близо 500 000 в столицата.

Националният фронт постигна исторически резултат в неделя на европейските избори, като спечели с близо 25 процента. Близо 30% от хората под 35-годишна възраст излязоха да гласуват за крайнодясната партия.

Междувременно лидерът на основната опозиционна партия в Гърция СИРИЗА Алексис Ципрас се дистанцира от останалите протестни партии, които отбелязаха голям пробив на европейските избори, съобщи в. "Катимерини". Партията на Ципрас обърка международните пазари, когато се очерта като политическа сила, която може да се противопостави на формацията на премиера Андонис Самарас.

Ципрас определи СИРИЗА като "оазис в пустинята" и нарече Британската партия за независимост ЮКИП и френския крайнодесен "Национален фронт" "чудовища", родени от политиките на икономии.

"Ние сме проевропейска сила, която иска да промени Европа, а не да я унищожи", посочи 39-годишният Ципрас в първото си интервю след европейските избори.

ФАРАЖ ИМАЛ ОГРОМЕН ПРОБЛЕМ С РУМЪНИЯ

Лидерът на Партията за независимост на Обединеното кралство Найджъл Фараж призна, че има "огромен проблем" с Румъния. Думите му идват в отговор на обвиненията в расизъм, които се отправят към неговата партия, предаде СиЕнБиСи.

"Нямам проблем с румънците. Имам огромен проблем с Румъния", заяви Фараж.

Това не е първият път, в който той обвинява Румъния и румънците за проблемите на Великобритания. Той вече е казвал, че "организирани престъпни групировки" от Румъния са отговорни за голяма част от престъпленията на Острова.

Осъдиха банкери в Испания

За първи път от началото на икономическата криза група банкери бяха осъдени за финансови престъпления в Испания, съобщава вестник "Ел паис". Въпреки това бившите ръководители на каталонската спестовна банка, която получи 915 млн. евро държавна помощ, преди да бъде купена от друга институция, може да избегнат затвора въпреки своята 5-годишна присъда. Бившият генерален директор на банката и трима негови сътрудници обещаха да върнат 28,6 млн. евро, които бяха заложени в плана за тяхното оттегляне.

Перес и Аббас се молят за мир заедно с папа Франциск на 8 юни

Президентът на Израел Шимон Перес и палестинският президент Махмуд Аббас на 8 юни ще се срещнат във Ватикана и заедно ще се помолят за мир, предаде Ройтерс, позовавайки се на съобщение на папския престол. Папа Франциск по време на своето посещение в Светите земи миналата седмица покани двамата лидери да посетят Ватикана и да проведат съвместно молитвено събрание. Той изрази надежда, че то ще помогне за създаването на атмосфера за възможно възобновяване на преговорите.

По думите на папата, на срещата ще присъстват представители на юдейското и мюсюлманското вероизповедание.

12 ГОДИНИ ЗАТВОР ПОЛУЧИ БИВШИЯТ ПРЕЗИДЕНТ НА ЕКВАДОР

Върховният съд на Еквадор осъди задочно бившия президент Хамил Мауад на 12 години затвор за злоупотреба с държавни средства по време на банковата криза в страната в края на 90-те години на миналия век, съобщи Асошиейтед прес. В решението си съдът отбеляза, че е определил толкова сурова присъда, тъй като еквадорските вложители все още търпят последиците от престъпленията на Мауад.

Присъдата подлежи на обжалване. Мауад твърди, че продължителният процес срещу него е политическо преследване заради непопулярните мерки, които въвел като президент, за да се справи с хиперинфлацията. Те включваха замразяване на депозити и замяна на еквадорската валута - сукре, с американския долар.

Мауад избяга от Еквадор по време на преврат през 2000 г. и се установи в САЩ, където работи като преподавател в Харвардския университет.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Страната на баските поиска право на самоопределение

Северната испанска област върви по стъпките на регионалния парламент в Каталония, която миналата година поиска суверенитет

Депутатите в местния парламент на автономната Страна на баските в Северна Испания приеха декларация за самоопределение, настоявайки за повече пълномощия и създавайки ново потенциално главоболие за премиера Мариано Рахой, съобщи Ройтерс.

Автономната северна област, която вече има значителни пълномощия за самоуправление, като дори може да събира собствени данъци, върви по стъпките на регионалния парламент в Каталония, която миналата година поиска суверенитет. Декларацията беше подкрепена от 48 депутати от Баската национална партия и от партията "Билду", която е за пълна независимост от Испания. Против бяха 27 депутати от управляващата десноцентристка Народна партия, опозиционните социалисти и центристите от "Прогрес и демокрация".

Документът няма юридическа стойност, но може да доведе до по-нататъшни стъпки към отцепване от Испания, като в Каталония.

Жителите на Баския, другото име, с което наричат областта, и днес имат широки права. Те избират собствен президент и парламент, в региона действа тяхна собствена система за събиране на данъци. Те също така имат собствена полиция (Ертцаинтца), която може лесно да се познае освен по униформите и по големите червени барети и маски, които носят. Баските власти сами осъществяват контрола в сферата на образованието си, като в училищата се преподава на баски език. Повечето радиа и телевизии също предават на езика на този народ. Войната за независимост в Страната на баските на Пиренейския полуостров обаче се е превърнала в нещо обичайно вече за няколко поколения на този най-стар народ в Европа. Целта на баските сепаратисти е една - създаването на независима баска държава.

Националистите в Каталония също си мечтаят за собствена държава и затова насрочиха за 9 ноември референдум по два въпроса: "Бихте ли искали Каталония да стане държава?" и "Ако да, искате ли тази държава да стане независима?" Каталония критикува централното правителство, че не разпределя богатството справедливо, и иска по-голяма фискална независимост. Испанският Конституционен съд обаче обяви за незаконен проекта за референдум, който бе отхвърлен и от правителството, и от парламента в Мадрид. Министър-председателят на Каталония Артур Мас на свой ред обеща, че ще търси други законови мерки за отцепването на провинцията от Испания.

ГЪРЦИЯ ИМА ИНТЕРЕС КЪМ „ЮЖЕН ПОТОК"

Министърът на околната среда, енергетиката и климатичните промени на Гърция Янис Маниатис заяви, че страната му е заинтересована газопроводът "Южен поток" да минава и през нейната територия. "Нашата динамична работа с "Газпром" може да стане още по-успешна с изграждането на разклонение на газопровода през Гърция", заяви министърът. Според него реализацията на този проект би обезпечила маршрут на доставка на природен газ за Гърция.

Той направи предложението по време на 17-ото ежегодно Общо събрание на Европейския делови конгрес в Атина, чиито председател бе директорът на "Газпром" Алексей Милер.

Гръцкият министър обясни още, че "Газпром" е перспективен доставчик на газ за Гърция и цяла Европа и посочи, че диалогът между ЕС и Русия е важен за външната енергийна стратегия на Европа.

Според Щайнмайер опасността от икономически санкции срещу Русия е избегната

Германският външен министър Франк-Валтер Щайнмайер изрази надежда пред германски вестник, че опасността от икономически санкции срещу Москва засега е избегната, предаде Франс прес. Надявам се, че сме на етап, когато можем да избегнем вземането на решения по подготвените от нас мерки и поточно за икономически санкции срещу Русия, каза министърът в интервю за в. "Франкфуртер алгемайне цайтунг".

Щайнмайер заяви още, че никой не е заинтересуван от продължителен вакуум в отношенията с Русия или от нейната изолация. "Никой от тези, с които общуваах, не е заинтересован от опасната изолация на Москва. Ние трябва да работим съвместно тогава, когато това е възможно, и толкова, колкото ни е възможно", изтъкна германският външен министър.

Украйна плати $786 млн. от газовия дълг

"Нафтогаз" съобщи, че е превела на "Газпром" 786 млн. долара, което е само част от газовия дълг на Украйна. Европейският съюз е получил писмено потвърждение за превода на парите в петък. Сумата ще постъпи в сметката на "Газпром" в понеделник. Това заяви енергийният еврокомисар Гюнтер Йотингер на пресконференция след проведената поредна тристранна среща по газовия въпрос между Киев, Москва и Европейския съюз. Според "Нафтогаз" преведената сума покрива дълга към "Газпром" за февруари и март. По-късно информацията за превода на сумата бе потвърдена и от украинския премиер Арсений Яценюк.

Йотингер подчерта, че руската страна е изразила готовност за продължаване на преговорите с Украйна за цената и доставките на газ. От своя страна Украйна е готова в срок от 10 дни да погаси целия си дълг при цена от 268 долара за хиляда куб. метра газ.

По-рано руският премиер Дмитрий Медведев заяви, че щом бъде получена сумата, руското правителство ще обмисли вариант за продължаване на преговорите с украинската страна.

Следващата тристранна среща ще се проведе на 2 юни.

Задържаха екстремисти от „Десен сектор" в Крим

Сътрудници на Федералната служба за сигурност на Русия задържаха в Крим членове на диверсионно-терористичната група на "Десен сектор", планирали терористични акции в Симферопол, Ялта и Севастопол. При обискиране са иззети взривни вещества, боеприпаси, огнестрелно оръжие, туби със запалителна смес, строителни каски (подобни са използвани на киевския Майдан), респиратори, противогази, аерозолни бои.

Отказаха участие на Русия в конференция за ПРО

Дискусиите с Русия по проблема с противоракетната отбрана (ПРО) фактически са блокирани. Стигна се вече и до свиване на контактите по линия на промишлеността и експертните среди. Това заявиха за ИТАР-ТАСС от външното министерство в Москва по повод отхвърлена заявка на руски представители за участие в годишната международна конференция за ПРО от 17 до 20 юни в германския град Майнц.

"Това е "щраусов" подход, който логично буди загриженост, при положение че в Европа активно продължава неограничено от нищо разполагане на елементи от американско-натовската ПРО", отбелязват от руското дипломатическо ведомство. Според министерството този подход "може да наруши стратегическия баланс и да подкопае международната стабилност".

Министерството продължава с позицията си, че организаторите на конференцията се оправдават с "наскоро появили се различни препятствия", които не позволяват създаване на "подходящи условия за посрещане на руски гости".

Стъпката е в съответствие с поетата от САЩ и НАТО позиция да прекратят диалога с Русия за противоракетния щит, оплаква се Москва. Министерството на външните работи на Русия призовава да се възобновят преговорите за щита.

МВР НА УКРАЙНА ИСКАЛО ДА ПРЕГОВАРЯ С ЛУГАНСК

Снимка БГНЕС

Жители на Донецк на молитвено шествие

Украинското вътрешно министерство е отправило към лидера на самопровъзгласилата се Луганска народна република Валерий Болотов предложение за провеждане на преговори в Киев, предаде Интерфакс. Болотов от своя страна отбелязва, че той и неговите съратници са готови да преговарят само след безусловното прекратяване на всички военни действия от страна на украинските сили и пълното изтегляне на всички въоръжени части от територията на Луганската народна република.

В същото време украинската армия обеща да продължава операцията си срещу сепаратистите в източната част на страната. "Нашите сили напълно прочистиха от сепаратисти Юга и част от Изтока, в района на Донецк, и на север в района на Луганск", обяви украинският министър на отбраната.

И.д. министър-председател на Украйна Арсений Яценюк пък е бил освиркан в германския град Аахен, където е присъствал на церемония по връчването на Международната премия "Карл Велики", предаде РИА "Новости". Неколкостотин граждани са се събрали на мястото, където се е провеждало събитието, носейки със себе си плакати с надписи: "Яценюк - терорист", "Яценюк, не са те канили тук" и "Киев, дръж ръцете си далеч от Донбас".

По-рано стана ясно, че украинските власти са забранили влизането в страната през следващите 5 години на специалния кореспондент на руския в. "Комсомолская правда" Александър Коц и не са го допуснали да отразява събитията в Украйна. Това съобщи за ИТАР-ТАСС самият журналист.

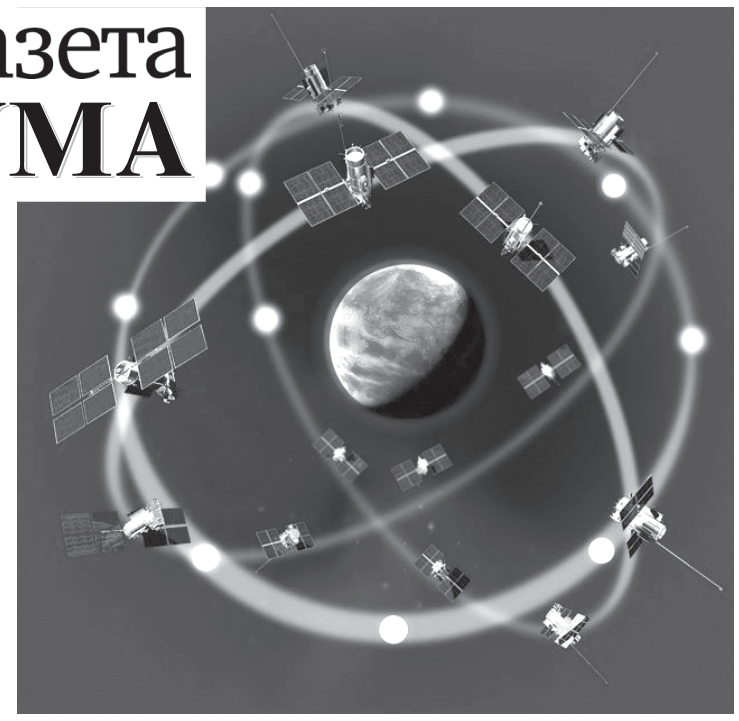
www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Ние няма да изгубим сигнала

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Затварянето на станции на GPS в Русия няма да се отрази на обикновените потребители

Сергей ПТИЧКИН

Изказването на Дмитрий Рогозин за евентуалното спиране на работа на станции от системата GPS на територията на страната ни предизвика бурна реакция. Какво ще стане сега с тези, които активно ползват спътниковата навигация? Ситуацията обясни президентът на ГЛОНАСС - федералният оператор за спътникова навигация - Александър Гурко. Ето какво разказа той пред изданието ни:

- Обикновените потребители на спътниковата навигация се интересуват само от две нейни характеристики: достъпността на услугата и точността на своето местоопределяне.

С първата характеристика нещата са лесни. Орбиталната структура на всяка от глобалните спътникови системи е избрана така, че услугата за местоопределяне да е достъпна винаги и навсякъде, но само на открита местност. В градски условия, когато част от небето е закрита от сгради, този показател съществено намалява: до ниво от 60% и по-малко. Това е, когато се използва една система, например само ГЛОНАСС или само GPS. Решението на проблема е използването на две системи или мултисистемно навигационно оборудване, например оборудване ГЛОНАСС/GPS. Потребителите, използващи сигнали от две и повече навигационни системи, дори в градски условия имат показател за достъпност от 100 процента. Именно поради тази причина от 2012 година оборудването ГЛОНАСС/GPS стана световен потребителски стандарт: просто това е изгодно за потребителите на смартфони, таблети, автомобилни терминали и други гаджети.

С втората характеристика - точността (грешката) на местоопределянето, ситуацията е посложна. Тази грешка се състои от четири основни компонента. Първият компонент е инструменталната грешка на самото оборудване на потребителя: при скъпия професионален, например геодезичен, тя е едва милиметри, при един обикновен смартфон - метри.

Вторият компонент се определя от колебанията на навигационния сигнал от сателита до потребителското оборудване. Това дава грешка при определяне на местоположението от над 1 метър. За отстраняването ѝ потребителите, ако това им е необходимо, могат да използват по-скъпо навигационно оборудване.

Третият компонент е свързан с грешки в работата на оборудването на самия спътник, свързани най-вече с бордния източник на честота - атомния часовник, който е "сърцето" на всеки навигационен апарат. Приносът на този компонент за грешката също е над 1 метър.

Последният, четвърти, компонент е отклоняването на фактическите характеристики на движението на навигационния спътник от прогнозните, които и се предават в навигационния сигнал на спътниците GPS, ГЛОНАСС, Galileo или BeiDou. Очевидно е, че точността на прогнозния модел трябва да бъде много висока - допустимите грешки се измерват в сантиметри на интервал на прогнозирането от няколко денонощия.

Сложността на последните два компонента е в това, че грешките в работата на оборудването на спътниците и параметрите на прогнозния модел постоянно се променят поради влиянието на много физически фактори - вътрешни и външни. Това значи, че са необходими инструменти за тяхното постоянно уточняване. Такъв инструмент са земните станции за калибриране на сигнала, които е добре равномерно да се разпределят по цялата повърхност на Земята.

Разработчиците на системата GPS решават тази задача вече повече от 25 години - сега те имат стотици такива станции в най-различни страни. През 1990-те те се появиха и на територията на Русия, в рамките на реализацията на различни научни програми. Очевидно е, че в случай на закриването (или промяна на принципите на работа) на 11 "научни" станции на GPS на територията на Русия (което е "симетричен отговор" на забраната на американската страна да разположи аналогичните станции на ГЛОНАСС на територията на САЩ), нито точността на услугите за местоопределяне, нито достъпността за потребителите на спътникова навигация ще се променят. Потребителите дори няма да забележат това, особено онези, които ползват двусистемното оборудване GPS/ГЛОНАСС.

Работиш по-малко, а печелиш същите пари - новият шведски експеримент

Двадесет и пет годишният Роберт Нилсон, автомобилен механик от Гьотеборг, би могъл да се окаже предвестник на бъдещото поколение работници, които работят по-малко, а получават заплата, която им позволява да поддържат висок стандарт на живот, пише Франс прес.

Роберт Нилсон работи в завода в Гьотеборг на Тойота. Всяка сутрин той става в същия час, в който стават всички труженици на града. Но за разлика от тях той прави до обед каквото си иска и едва в 12 ч. се появява в цеха на завода, където работният му ден продължава до 18 ч. Заводът е въвел този режим на работа от 2002 г. и той дава добри резултати, въпреки че този шестчасов работен ден изненадва често пъти чуждите посетители, които не разбират как повече свободно време за работниците води до по-добра производителност и по-високи заплати.

Роберт Нилсон на работното си място

В действителност в завода на Тойота в Гьотеборг на 6-часов работен ден се трудят два екипа. Първият е на работа сутринта, а вторият - до 18 ч. В определен момент следобед първият екип отстъпва мястото на втория, без да се прекъсва производственият процес. Според работниците и ръководството така е много по-добре за производствения процес. Преди въвеждането на тази схема, когато работниците са били на по-дълъг работен ден, всеки път, когато те са правели почивка, после са имали нужда от 10-15 минути, за да влязат отново в ритъм, което забавяло процеса.

Ефикасността в нововъведеното работно време се отразява и в заплатите. В този завод работниците като Роберт Нилсон получават 29 700 крони (3300 евро) на месец, което е доста над средната заплата на работник в Швеция (25 100 крони).

Идеята толкова се е харесала на властите на Гьотеборг, че те ще въведат подобна схема на работа експериментално в местната община. Така служителите, отговарящи за грижите за възрастните хора, ще работят експериментално шест часа на ден в продължение на една година вместо обичайните осем часа. После резултатите ще бъдат анализирани. Представители на общинския съвет на Гьотеборг се надяват, че те ще бъдат положителни и Швеция ще се запъти към по-къси работни дни при същите заплати.

Сега в Швеция работната седмица е от 40 часа. Шведите са работили през 2012 г. средно по 1621 часа. За сравнение, британците са работили през същата година средно по 1381 ч., французите - по 1479 ч., а американците - по 1790 ч.

Експериментът с новото работно време има и доста критици

В Швеция обаче много по-често хората отсъстват от работните си места или пък работят до по-късна възраст, защото и учат вече по-продължително. Засега Швеция е на 11-о място по производителност в класацията на Конферънс борд - американска организация, анализираща производителността в редица страни по света. Класацията е съставена от 61 страни, като лидер е Норвегия, а САЩ са на 3-то място.

"Хората градят по-дълги кариери и трябва да се помисли как да се направят по-човешки условията на тяхното работно място", казва Мартин Филхем, ляв общински съветник от Гьотеборг, привърженик на идеята да се работи по-малко.

Идеята има и противници в Швеция, които дават за пример 35-часовата работна седмица в Германия и Франция или 30-часовата работна седмица в Холандия, довели до смесени резултати.

Според Мария Риден, консерваторка от общинския съвет на Гьотеборг, този род популистки и социалистически политики са много опасни за икономиката.

Защитниците на проекта отвръщат на такива критики, че икономиките ще се планират в дълготраен аспект и благодарение на по-краткия работен ден хората ще бъдат по-малко болнави през годините и по-малко уморени с приближаването на пенсията.

Мишел Барние - новият председател на ЕК?

Дали Мишел Барние в крайна сметка ще победи в съревнованието за председателското място в Европейската комисия? Това пита в свой анализ френският вестник Le Monde. Кандидатурата на французина отново излезе на дневен ред.

Жан-Клод Юнкер, кандидат на Европейската народна партия за председателското място в ЕК, се натъкна на пречки. Твърде федералистично настроен, твърде уморен от 20-те години управление в Европа, бившият министър на Люксембург се сблъсква с отхвърляне от британския премиер Дейвид Камерън и премиера на Холандия Марк Рюте, както и от техния колега от Швеция Фредрик Райнфелд. Само те нямат средствата да формират блокиращо малцинство, но Германия и германският канцлер Ангела Меркел не искат да се дистанцират от британците, които според тях са гаранти за големия пазар и демокрацията, а освен това често им спестяват необходимостта да се противопоставят на Франция.

Така французинът Мишел Барние се очертава като компромисен кандидат, пише Le Monde. Настоящият комисар за вътрешния пазар няма да получи вето от Великобритания. Като комисар той изготви всички директиви в добро разбирателство с лондонското Сити. Освен това той е приемлив избор и за ЕП - Барние искаше да бъде кандидат на ЕНП и щеше да участва в евроизборите, ако не бе отстранен в полза на Юнкер. Колкото до френския президент Франсоа Оланд, той трудно би се противопоставил на кандидатурата на Барние, въпреки че последният е член на дясната "Съюз за народно движение". Освен това Оланд не желае да приеме другия кандидат на Меркел - директора на МВФ Кристин Лагард.

Така се оказва, че именно Меркел има решаващата дума - за да не влезе в спор с Камерън, тя трябва да признае, че си противоречи, и да избере този, който бе отстранен преди няколко месеца по тактически предизборни причини. Преди тя смяташе, че подкрепата за Барние в крайна сметка ще я изведе пред необходимостта систематично да одобрява кандидатурата на социалдемократа Мартин Шулц, ако социалдемократите победят на европейските избори. А тя не искаше това, заключава Le Monde.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

МОМЧИЛ НЕКОВ:

Не съм техническа грешка и ще го докажа

Аз съм партиен играч и ще следвам програмите на ПЕС и БСП, категоричен е бъдещият евродепутат

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

□ *Г-н Неков, заминавате ли в Брюксел, или се отказахте?*

- Още през ноември съм обмислил вариантите и съм взел решение по въпроса, затова дадох съгласието си да бъда номиниран и издигнат за евродепутат. Важна беше и подкрепата, която преди дни получих от Софийската организация на БСП, както и от Младежкото обединение в БСП. Стотиците съобщения във фейсбук също ми вдъхнаха кураж.

Искам да подчертая, че съм отборен играч. Аз съм партиен кадър и ще продължа да съм лоялен. Ще следвам и изпълнявам програмите на ПЕС и БСП.

□ *Изключените телефони и изчезването ви от медийното полезрение провокираха слуха, че ви е оказван натиск да отстъпите поста. Имаше ли такова нещо?*

- Категорично не. Медиите завъртяха слухове, че ми предлагали да съм зам.-министър, депутат в следващия парламент и пр. Това са слухове. Аз съм избран за депутат, който да представлява БСП в Групата на социалистите и демократите в ЕП, ще изпълня волята на всички избиратели, които са гласували за листата на КБ и преференциално за мен. Искам да благодаря и на участниците в листата. Този успех е благодарение на всички нас, а не на един-единствен човек.

□ *Като политолог как ще коментирате факта, че повече от 30 000 души зачеркнаха точно 15 в листата на КБ?*

- В живота може да има късмет, но не и случайности. Българските граждани упражниха конституционното си право. Призовавам всички да не обиждаме българското общество, че е неграмотно. Говори се за объркване на електората. Дори и да има грешка, никой не знае с точност в какъв порядък е тя.

□ *Смятате ли, че преференциалният вот проработи?*

- Да, дори събуди нова надежда, че българските граждани не са безгласни букви. Може би трябва да подобрим тази преференция, но в никакъв случай не бива да отпада.

□ *Как гледате на коментарите по ваш адрес след избирането ви, имаше такива и от страна на Реформаторския блок?*

- Лично съм се срещал с Радан Кънев във връзка с втората си книга. Не смятам, че изказванията му по мой адрес са иронични. Той самият казва, че на срещата ни съм задавал конкретни и точни въпроси.

Относно въпроса дали съм техническа грешка - не смятам, че съм техническа грешка и тепърва ще го докажа.

□ *Дори от редиците на БСП се чуха коментари, че не сте достатъчно подготвен, а ЕП не е училище. Отивате ли в Брюксел, за да се учите?*

- Човек се учи цял живот, на подобни подмятания няма да отговарям. Не искам да участвам в чужди битки и в подобна полемика.

Имам конкретни идеи какво смятам да направя в ЕП. От 4 г. работя в Комисията за защита на личните данни. Като експерт в тази област знам, че в сферата ще има голяма реформа. Ще се сменя целият законодателен пакет за защита на личните данни. Мисля, че има с какво да допринеса по темата.

□ *В какви други сфери смятате, че може да сте полезен?*

- Другарят Станишев е един от тези, които подеха процеса на реализация на младите хора в БСП - в привличането и реализирането им. Искам да продължа тази линия по мой начин и смятам да работя в тази посока по няколко направления. Освен като представител на МО в Брюксел смятам да каня младежи, за да могат на място да се запознаят по-добре с дейността на ЕС.

□ *След избирането ви представители на Младежкото обединение реагираха доста остро за коментарите по ваш адрес. Успяхте ли да обедините младежите по някакъв начин? Смятате да работите активно с председателя на МО Вероника Делибалтова, както и с обединението?*

- На този етап не съм сигурен дали лично аз съм ги обединил. Поскоро бяха обединени от идея и кауза. Дали предложенията за съвместната ни работа ще излязат от Вероника Делибалтова или като обща позиция на МО, искам да институционализирам техните добри идеи в ЕП.

□ *Има ли конкретна идея, която сте си набелязали?*

- Тепърва ще се радвам да се срещам повече с хора от МО. Освен това съм уверен, че "Младежката гаранция" работи. Ще настоявам бюджетът за нея да се разширява, както и националното законодателство да бъде интегрирано по-добре, за да достигат тези средства до малкия и средния бизнес. Първата ми задача обаче ще е монтирането на паметник на хан Тервел в Брюксел, за което съм обещал.

□ *Харесали ли сте му място?*

- Все още не съм. Но съм се ангажирал с това и съм обещал да го изпълня.

□ *В предизборния си клип казвате, че когато проблемите са точно назовани, може да се търси конкретно решение. Какви са точните проблеми на ЕС, България и не на последно място на БСП?*

- Това е комплексен въпрос. Най-важното за нас социалистите в ЕС е да има отношение към хората. Съюзът да изостави политиката в подкрепа на транснационалните корпорации, на банките и на големите играчи и да се обърне към хората. Да бъде такъв, какъвто е бил преди 10 г. - да дава надежди и перспективи на самите хора.

Конкретно за България смятам, че правителството има какво още да даде. Дейността на министър Стойнев, както и социалните мерки по цялата вертикала от социалните надбавки до индексацията на пенсиите, връщането на швейцарското правило и пр. водят към добри неща. Смятам обаче, че не успяхме да убедим обществото, че наистина обърнахме политиката, която водеха ГЕРБ. Може би хората останаха с впечатлението, че се опитваме да представим козметични подобрения като нещо кардинално. Не успяхме да им кажем, че настина е изпълнена една четвърт от 4-годишната програма, за която всички си стиснахме ръцете през 2013 г.

□ *Има ли проблеми в БСП?*

- БСП е много горещ картоф. Който тръгне да се занимава с нея, може да стане един от спасителите й, но може и много бързо да изгори. Трябва да се направят анализи и отчети. Няма време за губене.

Много бързо трябва да се намери консенсус дали може да платим цената, която плащаме с подкрепата си за правителството и дали този парламент трябва да продължи да функционира в този му вид и с новите играчи на политическата сцена...

□ *Каква е цената?*

- БСП да тръгне по спиралата надолу. Причините могат да бъдат две. По мои сметки членската ни маса се топи с по 7-8% годишно, а новите попълнения са малко. Другият проблем е алиенацията от страна на обществото спрямо БСП - не могат да ни припознаят. Трябва да се интегрираме към нуждите им.

□ *Споменахте за спасяване на БСП, от какво или кого трябва да бъде спасена?*

- Трябва да се кажат точно и ясно проблемите, за да търсим точните и ясни решения.

□ *Оттук насетне накъде?*

- След анализите, ако си кажем проблемите вътре в партията, мисля, че напрежението ще се освободи. Ако след анализите си кажем проблемите вътре в партията. Тогава и курсът може да бъде променен.

□ *Това означава ли, че в момента в БСП не се говори за проблемите?*

- Говори се само с половин уста.

□ *Къде може да се търси решението?*

- Ако можех да ви кажа точно и ясно как може да се търси решение... Според мен проблемът е във всички нас. Няма как персонално да виним някого. Всичко зависи от нас.

□ *Загуби ли БСП изборите?*

- Да. Останахме и разочаровани в очакванията си. Ако през 2009 г. си бяхме направили горе-долу правилна самооценка колко процента биха гласували за нас и какъв е твърдият ни електорат, този път това не беше така. Най-лошото е, че нашите хора не излязоха да гласуват. Останахме излъгани в очакванията си.

□ *Оставките решение ли са и ако тябва да има - чии?*

- Оставките биха решили проблема за много кратко време. Но трябва да променим и самата си идеология - да отидем по-вляво. Да спрем да оставяме впечатлението, че държим на властта на всяка цена. Трябва да осъзнаем първо чисто българския, а после и партийния интерес. Едва тогава може би трябва да преценим кога и дали не е подходящият момент за предсрочни избори.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

МОМЧИЛ НЕКОВ е магистър по политология на СУ "Св. Климент Охридски" и магистър по международни икономически отношения на УНСС. В момента е докторант във Философския факултет на СУ. Работи като старши инспектор в Комисията за защита на личните данни. Член на РС на БСП в "Изгрев" и зам.-председател на 15-а ОПО в столичния квартал "Дианабад". Беше избран за евродепутат от Коалиция за България с преференциалния вот на 34 124 избиратели.

> **БСП трябва да промени и самата си идеология - да отиде по-вляво**

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Евровотът завърши с шампанско за ГЕРБ и ДПС. Партията на Бойко Борисов спечели убедителна победа с над 10 на сто аванс пред БСП. И веднага се чуха коментари: за девети път ГЕРБ е първа политическа сила и с голямата си преднина пред БСП вече е просто неприлично да бъде държана в опозиция. Движението на Лютви Местан пък направи удар с 4 евромандата и почти застигна соцпартията, която катастрофира тежко. Водената от Николай Бареков коалиция доказа, че вече е фактор с над 10% подкрепа. Реформаторите показаха, че сините мърдат. Два били новите политически субекти - "България без цензура" и Реформаторският блок, които тепърва ще тежат на масата с картите. Това са изводи, по-скоро митове, които бурно се тиражират дни след изборите.

Светлана ВЕЛЕВА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Поражението на победителите

Според тях "крахът на БСП" поставя под въпрос стабилността на кабинета и налага промени в него. Борисов веднага обяви курс към предсрочни избори. "В първия работен ден на Народното събрание трябва да има само една точка и тя да е разпускането на парламента", категоричен бе той. Междувременно шефът на ГЕРБ даде нежна заявка към ББЦ, че ако Бареков му се извини, може да помисли да преговарят. Вместо от него обаче, извинение към ГЕРБ дойде от Радан Кънев, който се извини за всичко, включително и за проливните дъждове. Бъдещият евродепутат Томислав Дончев остави намек за коалиция с ДПС. Лютви Местан пък елегантно заяви, че ДПС е коректен партньор. А междувременно Борисов подкани ДПС да напусне парламента, защото "ако продължи да подкрепя подобна коалиция, ще бъде съучастник". И докато генералът чака извинение от Бареков, за да "си станем пак близки като едно време", набралият скорост лидер на ББЦ заяви, че е готов да управлява, но с БСП и без Сергей Станишев. И шопската салата стана пълна манджа с грозде. Нека видим отделните й съставки.

Мит 1. Партия ГЕРБ остава първа политическа сила с убедителен резултат пред БСП

Ако погледнем избирателната активност, това съвсем не е така. Гласувалите са малко над 2,36 млн., което е активност около 36%, или около 680 383 поддръжници. Ако извадим тези 680 000 гласа от имащите право на глас 6,5 млн. българи, подкрепата на ГЕРБ се свежда до около 10,5%, което всъщност нищо не им гарантира, освен че затвърждава тенденцията на спад на доверие. Тоест, като абсолютен процент, за ГЕРБ са гласували 10-11%. С толкова ниска подкрепа тази партия няма как отново да властва. След политиката на рестрикции, завършила с масови протести и категоричен червен картон през февруари 2013 г., няма как да очакваме поддръжниците им да растат. Съвсем друг е въпросът, че ниската избирателна активност, оказа се, работи не за БСП, а за ГЕРБ.

Мит 2. В тези избори има победители и губещи

Не, в тези избори никой не печели. Ниската избирателна активност е наказателен вот за всички партии. Извън гласуването са останали цели 64%. Когато говорим за протест срещу статуквото, това е протестът и на тези хора, които не са припознали никоя политическа сила като достойна за гласа им. Все повече избиратели се въздържат от участие на принципа - повече няма да ви гласуваме, а накрая ще ви изметем всичките. Тези хора казаха "Не" на доверието в ЕС, не на политиката, налагана от ЕС. Да не забравяме, че това са избори за депутати в Европейския парламент, не за българския. Факт е, че най-голяма е била избирателната активност сред ромите и пенсионерите. Това в голяма степен обяснява подкрепата на "България без цензура" (ББЦ), чийто лидер привлича този електорат с обещания за безплатно образование, здравеопазване и т.н. ББЦ, бидейки напълно нова формация, с този вот е реално единственият печеливш в тези избори.

Две трети от българите казаха „Не" на европейската политика

Скептицизмът по отношение на Бареков, оказа се, не е оправдан. Той умело използва онова, което липсва в посланията - национализъм и леви идеи. Националистическата партия успя да концентрира внимание към себе си повече със скандали, отколкото с идеи. Същевременно БСП води политика обратна на политиката на ГЕРБ - повече работи и по-малко говори и показва. При ГЕРБ беше едно непрестанно медийно перчене, рязане на лентички и изтъкване от ефира какви отличници сме, докато народът се гърчеше и обясняваше, че не може да яде асфалт и макропараметри. БСП е заета да ревизира монополи, да променя закони, но не обяснява достатъчно ползата от действията си и тя не достига до електората. До избирателите достига шумната критика на опозицията, която насажда убеждението, че всичко, което този кабинет прави, е грешно, нередно, престъпно. Другата "грешка" на БСП е, че тя избягва популизма. Което не може да направи, не го обещава - прави заявка за нещо, върши го в посочените срокове и го отчита семпло. В политиката обаче така не се печели. Печелят най-шумните - с демагогия, популизъм и показност. Бареков е ярък пример за това, с обещанията си за всякакви безплатни неща, включително ваучери за пътуване до Луната. Той е показател, че хората имат нужда да вярват в "светлото бъдеще" и че правилото "800 дни, вервайте ми" винаги ще е печелившо. С това стигаме до

Мит 3. БСП губи

Загубата на управляващата партия е основание за предсрочни парламентарни избори. Съвсем не. В никоя друга държава изборите за евродепутати не се коментират в контекст на смяна на властта. БСП отчита спад, това е така, но то още не е загуба. Първо, на миналите избори за евродепутати активността на левия електорат беше сходна. Второ, разликата между БСП и ГЕРБ не е голяма - малко над 400 000 гласа. На фона на общия брой имащи право на глас това са едва 2,6%. И ако изборите са за българския парламент, резултатите ще бъдат много по-различни. Трето, на тези избори най-силно мотивирани да гласуват бяха протестиращите срещу кабинета. За тях гласуването бе мобилизация за обединение, наказателен вот и повод да искат оставката на кабинета, ако гласовете им са достатъчно. Какво излиза? Че протестърите, т.нар. борци за нов морал, всъщност са поддръжниците на стария "морал" - политиката на рестрикции и геноцид, довела хората до такова отчаяние, че да се самозапалват. БСП все още управлява в коалиционно партньорство и има шанс да убеди избирателите си с политика, различна от довелата до оставка кабинета "Борисов". Плюс е, че има време да си направи анализ.

За БСП е достатъчно да приеме като мотивиращ шамар този вот и да си спомни, че е най-устойчивата партия в катаклизмите на прехода. Да си направи нужните самокритики, промени, ако трябва - и оставки, да се обърне към своя потенциал и да заложи на левите си идеи. Навсякъде дясното увяхва и национализмът цъфти, което е сигнал, че дясната политика на крайни рестрикции не е правилният подход.

Мит 4. ДПС е във възход

Това са истинските победители на тези избори, които ще засилят влиянието си в изпълнителната власт. "Социалистите получиха сериозно предупреждение за опасност за стабилността на властта им - тежестта на малкия партньор ДПС се увеличи".

Да, ама само на пръв поглед. Ако погледнем реално, ДПС има твърд електорат, който не се влияе особено от противопоставянията ляво - дясно. За ДПС от 24 години гласува под строй определен електорат. При крайно ниска активност сред българите естествено е ДПС да изпъкне. Така че твърдението, че ДПС са истинските победители на тези избори, е несъстоятелно. При една висока изборна активност те отново ще получат обичайния процент. При все това тази партия доказва, че е единствената, която винаги е в силна форма, неподвластна на времето. И в състояние да си осигури най-изгодната позиция в следващия парламент.

Мит 5. Реформаторският блок печели

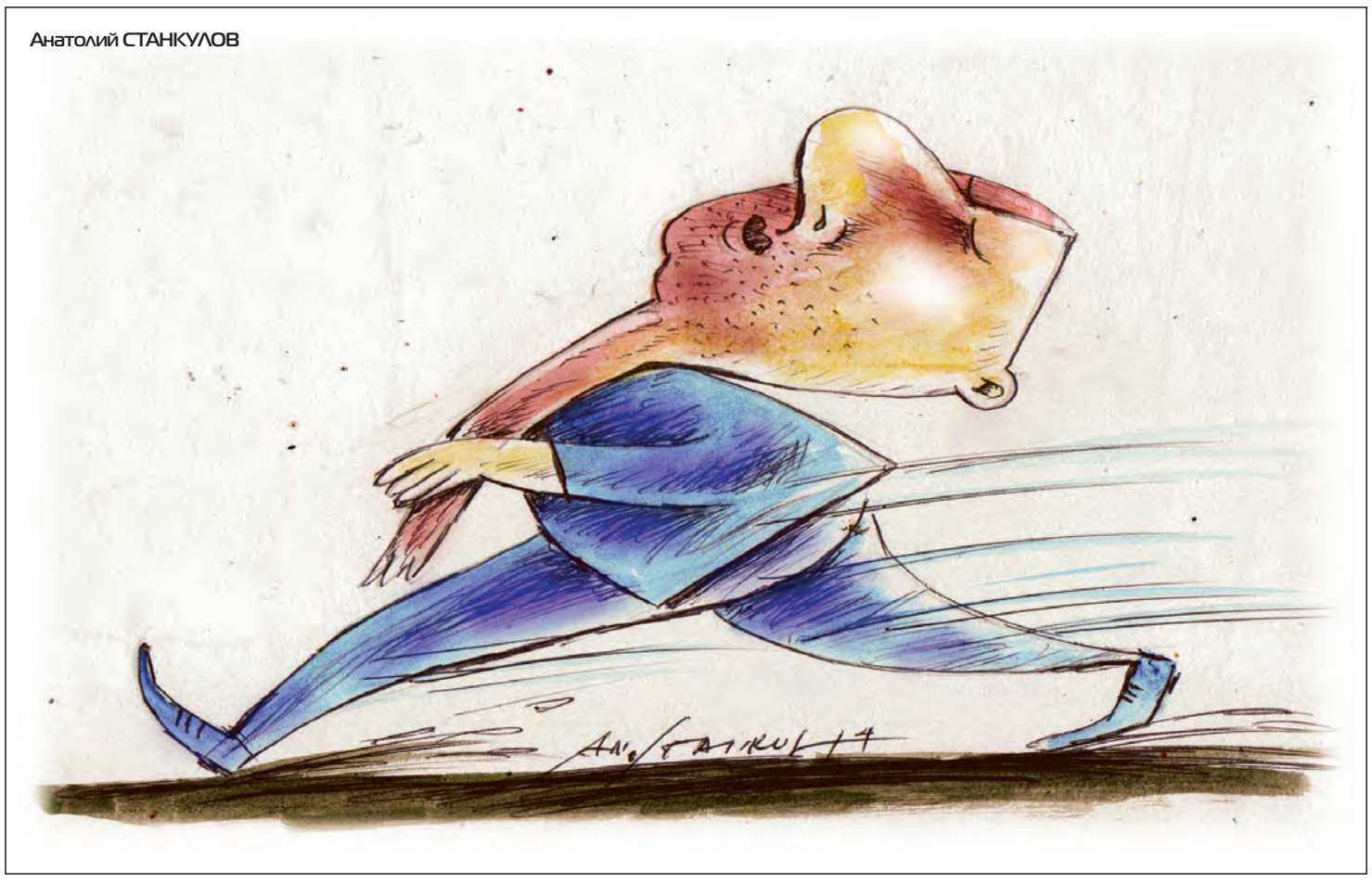
Да си нов играч и да постигнеш такъв процент е постижение. Не, първо Реформаторският блок не е нов играч, а сбор от стари муцуни с поставени няколко нови лица, създаващи илюзия за нова формация, нова възродена десница. Всъщност реанимиране на политически изхабени и обществено дискредитирани образи с обновена фасада. Формация, която така и не успя да стикова действията си и да наложи нова политика, използвайки изводите от грешките на предшествениците си. Онези грешки от противопоставяния, разделяния, липса на ясна цел и стратегия, довели до пълния разпад на дясната идея и до загуба на подкрепа, с което изпаднаха от участие във властта. Второ, слабата подкрепа разбива мита, че 90% от българите поддържат искането на протестиращите за оставка на кабинета. В София РБ се очерта като втора политическа сила, заедно с КБ. Не е така обаче в провинцията. "Новият морал" е главно от София - при столичните протестиращи. Всъщност в страната други нямаше. Да, София не е България. Ниската подкрепа за РБ показва още нещо - голяма част от протестиращите всъщност са симпатизанти на ГЕРБ. А вече и самият лидер на РБ - Радан Кънев, направи заявка да е сред тях. Тези дни той се извини за всичко на ГЕРБ, но пропусна да се извини на избирателите си. Не се извини, че за пореден път ще убие дясната идея и надеждата на малкото останали нормални десни демократи. Не се извини на българския народ, че го лъгаха за нов мирал, а ще му върнат стария - на мизерия, фалити, разруха и рестрикции. Така че подкрепата на този вот за РБ не е повод за оптимизъм, напротив - при това поведение на нейния лидер тя ще намалява.

Мит 6. Европа отказа левия завой, победи дясното

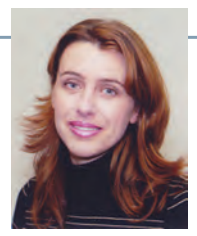
Това е така само на пръв поглед. Дясната ЕНП, макар да води с гласове пред лявата ПЕС, губи повече гласове спрямо миналите избори. Същевременно се отбелязва съществен ръст на партиите с анти-ЕС насоченост - цели 19%, което е показател за нарастващо недоволство на европейците към политиката на Съюза. Неслучайно западните коментатори определиха тези избори като "Националистическо евроскептично земетресение". Именно тези партии са най-големите победители на изборите за Европарламент. В редица държави като Гърция, Австрия, Германия и Франция евроскептиците са изненадите и получават много повече места от досега. Това е сигнал за анти-ЕС нагласите, разпространили се бързо в цяла Европа, подхранвани от гнева по отношение на кризата в еврозоната и строгите мерки за икономии, въведени в резултат на това. Посланието към политиците е, че хората искат по-малко ЕС, но пък по-добър.

www.duma.bg

Анатолий СТАНКУЛОВ

Политиката на бухалката

АЛЬОНА НЕЙКОВА

Повече от десет месеца Бойко Борисов ореава света, че му е откраднатата победата, защото той е пръв сред равните лидери на партии у нас. С най-висок рейтинг, с най-много депутати в парламента, с най-висок процент подкрепа от страна на електората. Единственото обаче, което той системно забравя да каже, е думата "недостатъчно". Защото макар и обичан, той има недостатъчна обич, която води до недостатъчни проценти на последните парламентарни и евроизбори и също толкова недостатъчна електорална подкрепа, за да състави правителство.

Истината е, че не друг, а именно той състави първото правителство на малцинството в историята на парламентаризма, защото управляваше в състояние на недостатъчност. Депутатите му отново не бяха достатъчно, за да състави без зависимости своя кабинет. В неговото правителство маршируваха неясни субекти от десния ни политически спектър, чието присъствие не беше също публично оповестявано. Кабинетът на ГЕРБ беше съставен от по-недостатъчен брой депутати, отколкото кабинета на днешното парламентарно мнозинство. И Борисов го знае прекрасно, та когато протестира, трябва и да смята. Но политическата памет е къса, особено при него.

Днес, след като поредният вот на недоверие не успя, той е жертва на достатъчността на другите две партии, които подкрепят правителството - ГЕРБ отново нямаше достатъчна подкрепа, за да го свали и да направи свое. Така реши избирателят. Затова сега той заклейми... националното съгласие и каза повече никой да не го пита дали е готов на подобна стъпка. Един вид - забравете за национално съгласие! При положение, че преди месец пи кафе в Кърджали. Изобщо неведоми са пътищата на неговата стилистика.

И когато думите са недостатъчни, той прибягва до най-познатите му методи - на едрия бабаит от улицата, който иска да сплаши всички с мускулна сила. От днес в интернет всеки вече спокойно може да види какво е бъдещето ни, ако се окаже отново в ръцете на Борисов. Словесната схватка с колегата му от левицата Таско Ерменков, интервюиран от БНТ в пряко предаване по темата за енергетиката, онагледи онова поведение, познато ни от зората на родната ни демокрация, когато мутрите владееха улиците. Борисов реагира пред камерата с абсурдната за политик изобщо реплика: "Орел до л... не стои". Беше като реплика в бирарията, като заявка за първенство на бухалката. А когато стилът на бухалката влезе и парламента, това е най-малкото сигнал за опасност. Демокрацията не вирее в кръчмарска среда. Цивилизоваността е под заплаха, когато бухалката налага политика. Тя може да бъде само инструмент за насилие над всекиго, които мисли по друг начин.

Вместо да заплашва в познат стил, може би е по-добре Борисов да си припомни защо енергетиката стана неговата лебедова песен. Да си спомни януари и февруари 2013-а, когато озверелите хора на улицата му взеха властта. Дали си вярва, че ще се намери мнозинство да му я върне?

Бре, колко „балами" в Европа искат „Южен поток"!

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Гърция даде поредно доказателство за това колко стратегически важен и полезен за Балканите и Европа е газопроводът "Южен поток". Енергийният министър на страната Янис Маниатис заяви, че Атина е заинтересована тръбата да минава и през нейната територия. "Нашата динамична работа с "Газпром" може да стане още по-успешна с изграждането на разклонение на газопровода през Гърция", каза Маниатис.

След тази позиция, която ярко доказва, че и гърците явно не се вълнуват особено от заплахите на Брюксел по темата, е логично да се запитаме: още колко държави трябва да ни демонстрират национално отговорно поведение, за да вденем и ние най-накрая, че няма място за колебание? Фактът, че начело на ЕС, пък и в много държави стоят проамерикански правителства, изглежда не може да пребори нито икономическата логика, нито да зачеркне интереса на съответните народи. У нас петата колона от подлоги на Вашингтон в лицето на многобройни тинк-танкове и маргинални политически сили отдавна пищи на умряло за "руската зависимост". Но и Италия, и Унгария, и Австрия очевидно ще бранят докрай суверенното си право и ще отстояват ползите за своите държави. Независимо от натиска на бюрократи и партийни лидери, които са готови на всичко, само и само да угодят на геополитическите мераци на САЩ. Да не говорим, че и Турция с удоволствие би поела този проект, така както прегърна "Син поток".

Ще бъде историческо късогледство, ако при сегашната напечена и динамична обстановка в размирна Украйна, при противоречивите сигнали за спиране на доставките през нейна територия и задаващото се поскъпване на синьото гориво се лишим с лека ръка от "Южен поток". Няма нормална държава, която да не приеме като алтернатива трасе, което ще осигурява газ директно от вносителя, и то на възможно най-ниски цени. Ние имаме този уникален шанс! Дано политиците ни не позволят да ни го отнемат други току под носа ни.

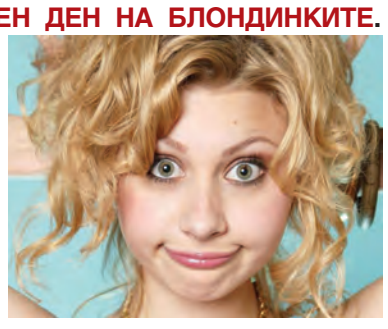
Датата 31

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА БОРБА ПРОТИВ ТЮТЮНОПУШЕНЕТО. Обявен е по инициатива на Световната здравна организация. За пръв път се отбелязва през 1988 г. С него се цели привличане на вниманието върху тютюневата епидемия, която обхваща от 1/3 до 1/2 от пушачите, съкращавайки живота им средно с 15 години.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА БЛОНДИНКИТЕ. Отбелязва се от 2006 г. Тогава най-ярката, най-видимата и най-русокосата част от човечеството заслужено определя своя дългоочакван празник. Според биолози естествените блондинки ще изчезнат от Земята през 2202 г. Според изчисленията последната блондинка ще се роди във Финландия, където живеят най-много русокоси мъже и жени. Биолозите обясняват прогнозите си с това, че светлият ген е рецесивен, а тъмният - доминантен.

1809 - УМИРА ЙОЗЕФ ХАЙДН, АВСТРИЙСКИ КОМПОЗИТОР (Р. 1732 Г.). Изключително продуктивен творец, наричан Бащата на класическата симфония и на струнния квартет. Творчеството му включва 104 симфонии (една от най-известните е 101-ва), над 70 струнни квартета, инструментални концерти, 52 сонати за пиано, 24 опери, ораториите "Сътворението" и "Годишните времена", обработки на народни песни.

1859 - В ЛОНДОН Е ПУСНАТ ДА РАБОТИ ЧАСОВНИКЪТ БИГ БЕН. Разположен на 96-метровата кула на парламента на Обединеното кралство, той се чува в целия свят, защото микрофоните на радиослужбата на ВВС предават неговия звън всеки час. Циферблатите на Биг Бен гледат към четирите посоки на света и са направени от бирмингамски опал. Часовите стрелки са излети от чугун, а минутните са направени от меден лист. Минутните стрелки за една година изминават общо 190 км. Биг Бен е символ на своето време - периода на най-големия разцвет на страната, когато тя е наречена империята Великобритания.

2001 - „ВЕЛИК Е НАШИЯТ ВОЙНИК" Е ОБЯВЕН ЗА ХИМН НА БЪЛГАРСКАТА АРМИЯ. Маршът е създаден край Охридското езеро през 1916 г. по време на Първата световна война. Между две сражения Михаил Шекерджиев, редник в 23-ти Шипченски полк, композира за една нощ мелодията по текст на журналиста подпоручик Константин Георгиев. На следващия ден тя е изпълнена от импровизиран войнишки хор от 23-ти пехотен Шипченски полк. Възникнал първоначално като марш на 23-ти Шипченски пехотен полк от 8-а Тунджанска дивизия, той става един от най-бойките маршове на българската войска.

2002 - ЗА ПЪРВИ ПЪТ СВЕТОВНОТО ПЪРВЕНСТВО ПО ФУТБОЛ СЕ ПРОВЕЖДА ИЗВЪН ЕВРОПА И АМЕРИКА. Домакини на 17-ия поред международен турнир са Южна Корея и Япония. На финала Бразилия побеждава Германия с 2:0. Така бразилците си осигуряват първото място на световни финали за пети път. Бронзовите медали са за Турция, четвърти е отборът на Южна Корея. Голмайстор е Роналдо (Бразилия) с 8 гола, а Оливър Кан (Германия) е обявен за най-добър играч.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
31 МАЙ 2014
ДУМА

Мила родино

На колене пред подвига на героите!

КАК БЯХА ОРГАНИЗИРАНИ ПЪРВИТЕ ТЪРЖЕСТВА У НАС В ПРОСЛАВА НА БОТЕВАТА ЧЕТА И КАК БЯХА ПОСТРОЕНИ ПЪРВИТЕ ПАМЕТНИЦИ

Паметникът на Ботев във Враца, скулптор - Владимир Гиновски

Кирил АНДРОВСКИ

Вече 120 години съществува традиция населението от селищата по пътя на Ботевата чета към Врачанския балкан да организира паметни тържества в прослава на войводата-поет. Отначало празненствата са скромни, съпроводени с религиозни ритуали. По-късно стават национални - в Козлодуй, на Милин камък и Околчица, във Враца.

Още през 1877 г. Стефан Стамболов във в. "Нова България", брой 74 от 8 април, изразява задоволството си, че има възможността да редактира създадения от него вестник и да продължи Ботевото дело. А един друг Ботев другар, Никола Живков, призовава чрез в. "Славянин" (Русе) не само да се почете паметта на Ботевата чета в Козлодуй, но и на мястото, където е слязла четата, да се издигне паметник на признателността. Такова решение взема и общината във Враца. А възрожденецът Никола Хаджистанчов от Русе, писател-журналист, през 1880 г. издава пиеса, посветена на Ботев. Още същата година тя е поставена на сцена в Оряхово и в Пловдив и е посрещната с възторг от зрителите.

Непосредствено след Освобождението на Козлодуйския бряг е издигнат каменен кръст, а на Милин камък, където се е състояло първото сражение на Ботевата чета, жителите на Мраморен и Баница издигат дървен кръст.

Но истински, всенародни тържества за първи път се организират през май 1884 г. в Пловдив и на Милин камък. В столицата на Южна Румелия идеята е на учителя Георги Бенев (1843-1909), който е и редактор на в. "Южна България", и на в. "Марица" на Захари Стоянов. На проведеното тържество слова произнасят Г. Станкович и К. Величков.

През следващата година почит на Ботев е оказана в Калофер и Казанлък, но този празник не се посреща добре от слугинажа на султана - забранява се на 2 юни да се чества паметта на Ботев. Участвалите в тържествата учители и ученици са малтретирани, преследвани, нещо повече, някои са изключени и уволнени. Вестниците "Южна България" и "Борба" реагират на този произвол. Особено рязък в своя протест, чрез отворено писмо до главния областен управител Гаврил Кръстевич, е Захари Стоянов.

Но как през 1884 г. е организирано честването на Христо Ботев и на неговата чета на Милин камък?

Това разказва историкът Иван Стойчев в статията си "Ранни отбелязвания и оценки за Христо Ботев у нас". За да цитира този факт, той използва едно писмо на Велко Г. Абаджиев, учител тогава във Враца: "Отидох учител във Враца, там заварих Петрана (Обретенова)... През май 1884 г. решихме да отпразнуваме годишнината от сражението при Милин камък, в събота срещу неделя всички отидохме, граждани, стари опълченци - Стефанаки Савов и други другари на Ботев, учители, ученици и дори малолетни".

Както Петрана Обретенова, така и Велко Г. Абаджиев са русенци, и двамата участват в революционната борба.

Още по-мащабно е Ботевото тържество на Милин камък през 1885 г. За целта е създаден организационен комитет, който отпечатва покана за "отпразнуване деня 18 май" на Милин камък в чест на главното сражение, състояло се там на Ботевата чета. Поканата е поместена във в. "Славянин" в Русе от 9 май и е подписана от председателя на комитета Иванчо Цветков. По обяд Ботевите поклонници се събират на площада във Враца, традицията е запазена и днес, и с музика и знамена се отправят към Мраморен и Баница. На другия ден рано сутринта на Милин камък се извършва панихида и при поставения дървен кръст реч произнася учителят Васил Кънчов, а възпитаникът на педагогическото училище Георги Христов рецитира Ботевото стихотворение "На прощаване".

За народната трапеза са осигурени много агнета и няколко овни за курбан. Присъстват и Ботевите четници Стефанаки Савов, Саво Вълков и Никола Ненов.

Още по-тържествени са през следващите години Ботевите честванията на Милин камък и в Козлодуй. Освен население от близките селища, тук пристигат и групи поклонници от Свищов, Никопол, Оряхово, Лом. На паметните тържества присъстват Стефанаки Савов, Димитър Тодоров - Димитрото, Йордан Йорданов - Инджето, Прокопи Дянков, Панайот Хитов, Захари Стоянов.

През майските Ботеви дни по пътя на Ботевата чета за първи път през 1888 г. минава и първата организирана група - от Козлодуй до Вола във Врачанския балкан. В нея участват Захари Стоянов (б.а. - на Милин камък той произнася прочувствена реч), Димитър Тодоров - Димитрото, Панайот Хитов, Христо Стефанов, опълченец от Оряхово, и Теофан Райнов, врачански управител. На Вола, на ръба на подходящо избрано място, Захари Стоянов предлага да се постави паметен кръст с надпис: "Христо Ботев. Поет и войвода, паднал за свободата на 20 май 1876 г."

През 1888 г. Захари Стоянов издава и своята биографична книга "Христо Ботев. Опит за биография". Тя особено помага да се популяризира животът и подвигът на Христо Ботев и неговата чета. Усилено през тези години се осъществява и идеята за събиране на средства за издигане на паметници на войводата-поет в Козлодуй и Враца. Създаден е и фонд за построяване на паметник на Васил Левски. Още през март 1879 г. от врачани в него постъпва първата сума - 102 франка. Те по-рано от софиянци реализират своята идея.

Честване на Ботев под връх Околчица, 1901 г.

За Враца 27 май 1890 г. ще остане паметен ден. В центъра на града е открит първият паметник на войводата-поет в България. Специално за този тържествен ден, на 26 май, в града идват княз Фердинанд, Стефан Стамболов - министър-председател, и подпредседателите на Народното събрание Иван Андонов и Димитър Петков (който е и столичен кмет).

За посрещане на високите гости край града е издигната триумфална арка. След приветствията, официалните срещи и вечери Фердинанд е настанен да нощува в дома на Симеон Подбалкански, украсен с държавен герб, а Стефан Стамболов - в Николачковата къща.

На другия ден площадът в центъра на града е малък да побере присъстващите на тържествения митинг. След божествената литургия в черквата "Св. Николай" официалните гости заемат своите места край "бялото платно" до бронзовата скулптура. Тук са и майката на Ботев, съпругата и дъщерята Иванка. Следват речи, връчване на ордени и медали, полагане на венци. А когато князът дърпа шнура на платното, с което е покрита фигурата на бронзовия монумент на войводата, тя заблестява ярко под лъчите на слънцето.

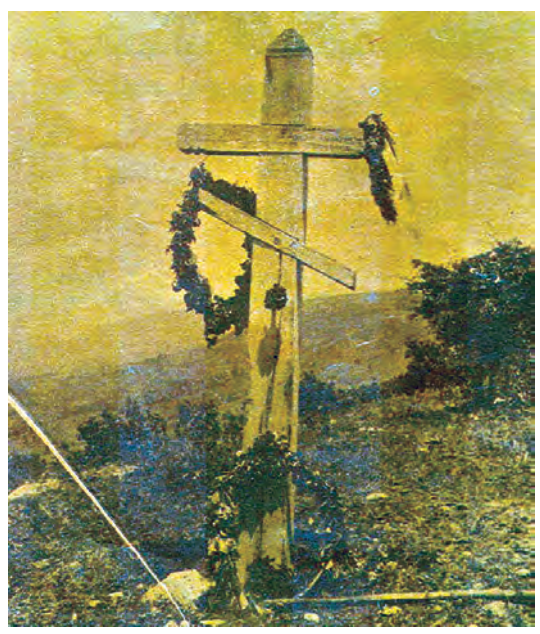
Вдигнатата сабя и изправената глава на Ботев всяват малко смут в някои от присъстващите, започват се и коментари, едни одобряват това метално произведение на изкуството, други - неверници - повтарят: "Това Ботев ли е?"

И така години наред...

А от 1901 г. вече Ботеви тържества се провеждат и на Околчица във Врачанския балкан.

Идва 2 юни 1964 г., 16 часа. Хиляди хора са изпълнили площад "Христо Ботев" в центъра на Враца. На официалната трибуна своите места са заели първите партийни и правителствени ръководители на страната. Преди няколко часа те са участвали в тържествения митинг на връх Околчица.

Тодор Живков докосва с ръка бялото платно, обвило дванадесетметровата фигура на войводата-поет, то леко се разтваря и пред погледите на хиляди хора Христо Ботев извисява исполински ръст - величествен, недостижим. Зад него - зелени борове и Балкана. Автор на паметника е скулпторът Владимир Гиновски.

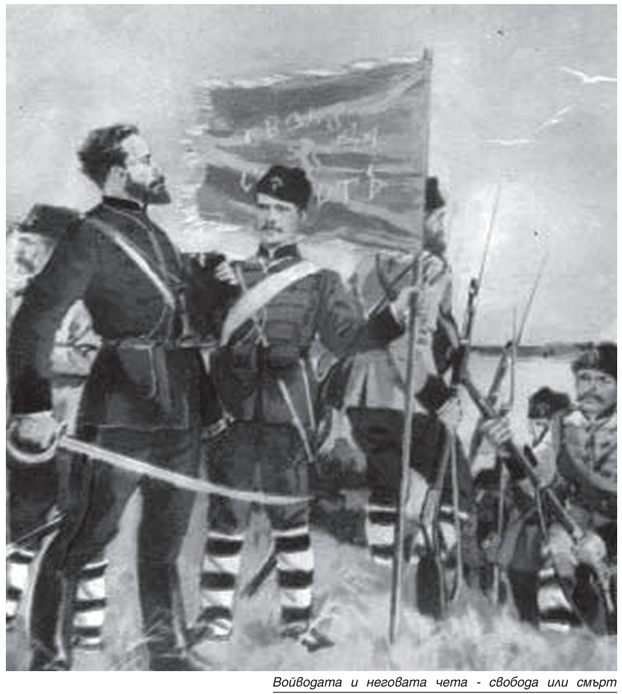

Първият паметник на Милин камък

ХРИСТО БОТЕВ:

Радостта ми няма граници - „Моята молитва” се сбъдва!

На 17 май 1876 г. 205 четници, начело със своя поет войвода, целуват „свещената земя на България”, бързайки да се влеят в редиците на въстаналите си братя - каква е историята на един от тях

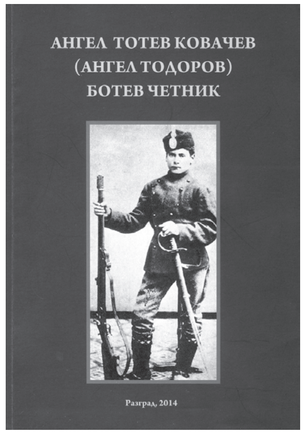

Войводата и неговата чета - свобода или смърт

И СПОМЕНЪТ ДА НЕ БЪДЕ ЗАСИПАН ОТ ПРАХА НА ЗАБРАВАТА

Проф. д.ф.н. Георги БЪРДАРОВ

Изданието на сборника “Ангел Тотев Ковачев (Ангел Тодоров) Ботев четник” е посветено на 138-ата годишнина от стъпването на Ботевата чета на българския бряг при Козлодуй и на 138-ата годишнина от жестокото убийство на 2 юни 1876 г. (н.с.) на младия Ботев четник край с. Желява, община София. Той е роден в с. Благоево, Разградско. Сборникът е дело на инициативен комитет от Разград.

Цел на книгата е да бъде представен пред българската общественост единственият Ботев четник, герой от Лудогорието, и споменът за него да не бъде засипан от праха на забравата.

Сборникът включва статии, спомени, коментари, документи, песни, стихотворение, поема, снимки и илюстрации, отразяващи живота и героизма на българските революционери от четата на Христо Ботев и на един от най-младите сред тях - Ангел Тотев Ковачев. Автори на предоставените материали са научни работници, революционни дейци, учители, журналисти и общественици, съпричастни към описаните събития.

Публикациите в сборника разглеждат три основни теми: Христо Ботев и неговата чета, при което в статията на акад. Георги Марков своеобразен акцент стават знаменитите думи на войводата в писмо от кораба “Радецки”: “Аз съм весел и радостта ми няма граници, като си наумя, че “Моята молитва” се сбъдва!”; жизненият път на Ангел Тотев Ковачев (Ангел Тодоров); народната обич към Ботевата чета и към младия Ботев четник.

Проследява се организирането на четата и преминаването ѝ на българския бряг, пътят от Козлодуй до Лютибород. Описани са жизненият път на войводата Христо Ботев и премеждията на четата.

Но каква е съдбата на Ангел Тотев Ковачев?

За да отговорим на този въпрос, следва да разкажем за родното му село, за голямото му семейство, за училището, в което е учил, и за образованието му. Също как е усвоил кожухарския занаят, как е участвал в учредяването на таен революционен комитет в селото, за емигрантския му живот в Румъния, за участието му в похода и сраженията на Ботевата чета в България, за тежките и мъчителни дни и нощи по пътя от Лютиброд до Елешнишкия манастир.

Висока стойност имат разкритията за жестокото убийство на незнайния Ботев четник на Мерова поляна и искрената обич на обикновените българи към него. Голям е приносът за това на Тоне Крайчев - революционер-патриот, разказал за убийството, обезглавяването и гаврата с Ботевия четник в книгата си “Диарбекирски дневник и спомени”.

Учителят Боне Томов пък обяснява историята на построения паметник на незнайния Ботев четник, открит през 1943 г.

Никола Данчев посвещава десет години от живота си, за да възкреси в детайли случилото се и да установи името и месторождението на незнайния Ботев четник. На 5 февруари 1977 г. във вестник “Вечерни новини” пише: “Името на убития Ботев четник е Ангел Тодоров”.

Кирил Янев - журналист и писател, в статията си “Кой е Ботевият четник, загинал край село Желява, Софийско”, поместена на 24 юли 1976 г. във вестник “Вечерни новини”, предизвиква широк отклик сред българската общественост и особено сред историците, а това помага съществено за разплитането на сложния случай.

И общественикът Велчо Велев е направил много за популяризирането на героизма на Ангел Тодоров сред жителите на Лудогорието и страната.

Сборникът дава заслужено признание на: селяните, които са погребали обезглавения труп на Ботевия четник; на Макавей Михайлов, който отнася костите на четника в Рилския манастир; на Стоил Величков, който поставя каменния кръст на гроба; на всички, които са допринесли за изграждането на паметника на незнайния Ботев четник, на мраморната плоча на Ангел Тодоров Тотев-Ковачев в с. Благоево, община Разград.

Много ярки, богати и силно вълнуващи са статиите, спомените и снимките, публикувани в сборника. Те показват народната обич и почит към паметта и делото на Ботевите четници и на Ангел Тодоров. Те отразяват вярно поклоненията и традиционните празници, организирани на 2 юни всяка година на Мерова поляна от Народно читалище “Мургаш 1929 г.”, с. Желява, Земляческо дружество “Лудогорие” - София, туристи-ветерани към ТД “Еделвайс” - София. На тези народни празници присъстват и групи от с. Благоево, гр. Разград, от близките села и граждани на София.

И днес всеки, който минава по пътя за връх Мургаш, спира до гранитната морена и с вълнение чете написаното тук от Никола Данчев, думи на незабрава и преклонение към героите, отдали живота си за Освобождението на България:

Пътнико, спри!
Сведи глава! Запомни и
разкажи и на други, че тук, на
Мерова поляна, през юни 1876 г.
турските башибозуци,
отрязаха главата на Ботевия четник
Ангел Тодоров
от с. Благоево (Казъл Мурад)
Разградско.

Параходът “Радецки”

РАДЕЦКИ

ИВАН ВАЗОВ

Тих бял Дунав се вълнува,
весело шуми
и “Радецки” гордо плува
над златни вълни.

Но кога се там съзирва
козлодуйский бряг,
в парахода рог изсвирва,
развя се байрак.

Млади български юнаци
явяват се там -
на чела им левски знаци,
в очите им плам.

Горд отпреде им застана
младият им вожд -
па каза на капитана
с гол в ръката нож:

- Аз съм български войвода,
момци ми са тез,
ний летиме за свобода
кръв да лейме днес.

Ний летим на България
помощ да дадем
и от тежка тирания
да я отървем...

(През 1909 г. Иван Караджов (1875-1934) - революционер, общественик и учител по пеене - композира музиката на песента “Тих бял Дунав се вълнува” по текста на стихотворението “Радецки”, от което даваме откъс тук. Песента е една от най-великите български маршови песни.)

Ангел Тодоров

Елешнишкият манастир

ТАЙНАТА НА МЕРОВА ПОЛЯНА

Кирил ЯНЕВ (Статия във в.”Вечерни новини”, 24 юли 1976 г.)

Пътят се изкачва нагоре по височината и точно когато стръмното свършва и се ширва неголяма полянка, оградена с ниски горички, погледът попада на паметника. Отломък от бял мрамор, той лаконично свидетелства, че тук е загинал четник от дружината на Ботев. Нищо повече. Нито името му, нито загатване за живота му, нито драмата на гибелта му. Сто години безименен. Тук, наблизо до София! Недовършено дело на историците. Нима ще ни трябва още един век, за да намерим истината за “безименния” и да напишем името му на белия камък?

За щастие времето все пак ни е дало някакви догадки и ние трябва по-скоро да си послужим с тях, за да разгадаем тайната на Мерова поляна. Това са записките на Тоне Иванов Крайчов, някогашен председател на революционния комитет в с. Желява и заточеник в Диарбекир от 1873 до 1875 г. И наред с тях - мълвата. Чувствам се задължен да кажа, че Никола Данчев*, който напоследък припомни всичко това чрез печата, вече осезателно ни приближава към истината и ние трябва да сме му благодарни.

Какво ни дава Тоне Крайчов в своите записки? Той свидетелства, че четникът бил заловен в Елешнишкия манастир. Явил се там уморен, болен, гладен. Предател го издал и той бил заловен от потерята на Малич ага, която връхлувала тъдява. Повели го надолу към с. Желява, но като стигнали до Мерова поляна, Малич ага заповядал да спрат. Накарал четника да съблече връхните си дрехи и така, както бил застанал на пътя полугол, го застрелял. Хората му се нахвърлили и тутакси отрязали главата на убития.

Потерята се спуснала победоносно в Желява. Там главорезите плашели хората с трофея си. Трупът останал да лежи на поляната, докато местните хора се престрашили и го погребали. Тоне Крайчов тогава записал в дневника си, че загиналият бил вероятно на около 20 години, голобрад, без мустаци. Нищо точно не се знаело за името му. Само се мълвяло, че уж това бил Никола Сопотлията или Никола Войновски. Но почесто се твърдяло, че името му било Ангел. А каква е истината?

Известно е, че Сопотлията по това време е бил на 25 години, с бръсната глава и с мустаци и при това е установено, че е загинал на Милин камък. Войновски е загинал в Троянския балкан. Остава да се мисли, че може би думата е за Ангел Тодоров от с. Благоево, Разградско. Всичко това се потвърждава от свидетелствата на Иван Колчаря, който е бил слуга в Елешнишкия манастир, където се е появил четникът. Колчаря го укрил, но след това четникът бива издаден и предаден на турците. Останалото съвпада с разказаното в хрониките на Тоне Крайчов.

**** Архитект по професия, желявчанин и историк на селото. Помогнал много за установяване името на неизвестния четник (б.р.)***

(Обръщаме се към всички, които могат да дадат някакви сведения или знаят нещо за тайната на Мерова поляна, да съобщят в редакцията.)

ИМЕТО НА УБИТИЯ БОТЕВ ЧЕТНИК Е АНГЕЛ ТОДОРОВ

Никола ДАНЧЕВ (Статия във в. “Вечерни новини”, 5 февруари 1977 г.)

След излизането на статията на Кирил Янев във в. “Вечерни новини” от 24 юли 1976 г., озаглавена “Тайната на Мерова поляна”, с подзаглавие “Кой е Ботевият четник, загинал край с. Желява, Софийско?”, смятам се задължен да съобщя доводите, които ми дават основание да твърдя, че убитият Ботев четник е Ангел Тодоров от с. Благоево, Разградско.

За този четник най-напред ми е разказвала баба ми, която тогава е била 9-годишна. След като в селото се е разнесла новината за донесената четническа глава, детското ѝ любопитство я е накарало да отиде да я види. Главата видяла, когато са я измивали в селската река. На баба ми се сторило, че коса е руса и като че ли мъжът имал мустаци.

И така името на четника останало неизвестно.

По инициатива на учителя Боне Томов в с. Желява се създал комитет за издигане на подходящ паметник на лобното място. Паметникът е изработен в с. Саранци. Върху него е издълбан надпис: “1876, юний, Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира. Лобно място на Ботев четник.” Буквите на паметника са изписани от художника Михаил Вербин.

Липсата на името върху паметника винаги ме е вълнувало. През 1959 г. разпитах дядо Стоил Котин, най-възрастният в селото. Той беше природно интелигентен човек, много добър разказвач и най-важното - паметта му беше съхранила доста стари истини из историята на с. Желява, още повече, че той е потомък на стар възрожденски род в селото.

В разказа си беше категоричен, че четникът се казва Ангел Войвода. Това чул от баща си Спас Котин, който в онези времена добре се познавал с полицейския началник Мечо билюкбаши, един от командирите на башибозуците по прочистването на Мургаш от четници.

Същото име се потвърдило и от дядо Иван Пището. Тогава той е бил момче и с баща си отивали по работа към Мургаш. Движейки се по пътя, когато наближили местността Мерова поляна, видели, че там имало много башибозуци и се чул гръм. Направили се, че това не ги интересува и продължили пътя си. Башибозуците обаче ги повикали, взели торбата на коня им и в нея поставили отрязаната глава, за да я отнесат в с. Желява и казали, че била на някой си Ангел...

От 1966 г. започнах по-сериозно да се занимавам с откриване името на този четник. В “Диарбекирски дневник и спомени” на председателя на Желявския революционен комитет от 1872 г. Тоне Крайчов прочетох, че закланият четник е млад, под 20 години, без брада и без мустаци.

От списъка на Ботевите четници взех имената на всички, които отговарят на тази възраст и се обърнах към обществените читалища и музеите в техните родни места, за да разбера какво знаят за тях. Написах 20 писма и от повечето получих отговори. Най-задоволителен беше отговорът на музея от Разград, в който се съобщаваше, че следите на Ангел Тодоров (Ангел Тотев Ковачев) от с. Благоево, Разградско, се губят след напускане на с. Локорско, когато останал сам и вероятно продължил пътя си, за да се прибере към родния си край. Отговорът на Разградския музей се покрива напълно със статията на проф. Александър Бурмов в сборника по случай 100-годишнината от рождението на Христо Ботев.

МНОГО БУДЕН, УЧЕНОЛЮБИВ И БУЕН

Ангел Тотев Ковачев е петото дете на многочленно бедно семейство с девет деца - пет синове и четири дъщери: Добра, Деско, Рада, Колю, Ангел, Христо, Иванка, Гергина и Димитър.

Ангел Тотев Ковачев е рус, с бяло, слабо окосмено лице, висок на ръст и много силен физически. За него местният учител Христо Радоев пише: “Много буден, ученолюбив и буен младеж.”

Момчето расте много умно, интелигентно и съобразително. Още от дете се налага като водач на момчетата от махалата, в която живее семейството, почти винаги е търсен да разрешава възникнали между децата спорове. Много добър и справедлив, Ангел се утвърждава от малък като надежден закрилник на момчетата, готов винаги да се отзове и да помогне на нуждаещите се.

Завършва училище в родното си село, след което отива в Разград да учи като чирак кожухарския занаят.

Още от детска и юношеска възраст Ангел формира национално-патриотично самосъзнание, предадено от семейството му. През 1872 г. у него назрява идеята в родното му село Къзъл Мурад (днешно Благоево, Разградско, б.р.) да се основе революционен комитет, смятайки, че това е лесно осъществимо в чисто българското село с революционно настроено население.

Заподозрян като опасен за турската власт човек и за да избегне арест и репресии, Ангел заминава след известно време тайно за град Русчук (дн. Русе), откъдето се прехвърля във Влашко (Румъния) като градинар. Работи и придобитият в Разград занаят като кожухар и с получените средства от своята работа подпомага литературната и издателската дейност на Любен Каравелов и Христо Ботев, с които се познава от Букурещ.

Свързва се с българските революционери-емигранти, което го формира като смел и решителен борец за свободата на своето поробено Отечество. Подпомага със свои средства купуването на оръжие за революционната им дейност, оказва помощ и на нуждаещи се българи-емигранти в Румъния.

През април 1876 г., когато Христо Ботев започва да набира четници, неговият любимец Ангел се записва един от първите под името Ангел Тодоров от Разград, за да избегне неприятности за близките и селото си, ако бъде хванат от турската власт. С това име той е познат в нашата история. Бойният му път до края е с четата на Христо Ботев.

Родственици на Ангел Тодоров при откриване на гранитната морена през 1990 г.

Позор в Аулата на Софийския университет и триумф за фашизма

Един студент разказва какво преживя в една „дискусия" за Европа и Русия с участието на Адам Михник

Владислав ДАЦОВ

Никого не наричам персонално "фашист". Нека читателят сам да си прави изводите.

Получих покана по електронната поща. Гласеше: "Европейският съвет за външна политика и Полският институт в София имат удоволствието да ви поканят на дискусия между Адам Михник и Иван Кръстев "Европейските капани пред демокрацията. Русия, Украйна, корупцията". Събитието ще се състои в Аулата на Софийския университет "Св. Климент Охридски" на 29 май 2014 г., четвъртък, от 18:30 до 20:30 ч. Реших да отида, за да чуя различните гледни точки по въпроса за случващото се в Украйна и каква е полската гледна точка, при положение, че Полша е първата жертва на фашизма във Втората световна война. Дали щяха да си затворят очите за геноцида в Украйна? Щяха ли да позволят една човеконенавистна идеология да взима жертви от другата страна на източната й граница? Щеше ли Михник да обвини лицемерно Путин за всички злини по този свят? Интересуваше ме и как ще отговори другата страна, защото за мен "дискусия" означава възможността да чуеш различни мнения.

С Мария и Кристина отидохме в Аулата 15 минути преди обявения за начало час и седнахме на третия ред. Нямаше познати лица, но след пет минути се появи проф. Михаил Неделчев, когото съм виждал в няколко сутрешни блока по телевизията, придружен от още двама. Залата бързо се напълни.

Имаше осигурен преводач за Адам Михник, който говореше на полски. Думата получи гостът. Михник разби всичките ми илюзии, които дотогава си бях правил, че ще чуя нещо смислено, а не идеологизирано. Нека поясня: чувствах се като на антикомунистическо събиране на някоя крайна дясна партия по време на Студената война. Той започна с Путин... и почти за нищо друго не говори в изказването си. Първо се спря на това, че Путин се страхувал от Майдан в Русия и затова се бил намесил с военна сила (?!) в Украйна. Второ, обърна внимание на събралото се множество (което през цялото му изказване кимаше одобрително, от време на време ръкопляскаше или казваше по някое "Браво!"), че Путин е анексирал Крим, за да си повиши рейтинга вътре в Русия. Накрая подчерта, че не разбира как може сега - 25 години след краха на комунизма - Русия да се изживява като империалистическа сила, търсеща териториално разширение. Възкликна "Докато ЕС се опитва да руши границата, Русия иска да ги измести!", което беше екстатично одобрено от присъстващите. После се впусна в обяснения как Русия е заплаха за демокрацията, за мира и (естествено) индиректно намекна, че и за Полша. Но за Донецк и за Луганск, за стотиците избивани ежедневно по улиците, в къщите им, навсякъде, от нацгвардията и части на украинската армия - нито дума!

Дискусия нямаше. Иван Кръстев набеляза четири въпроса, по които даде кратък коментар, но в основните точки на изложението си се съгласи с Михник. Общият тон беше:

Путин е виновен за всичко

той подменя едни олигарси с други, но народът се вдигна, за да махне неговите олигарси и да сложи национални такива; затова Путин не може да го преглътне и тръгва по пътя на агресията. Разбира се, аргументите не изобилстваха - особено при Михник. Иван Кръстев, също както и Михник, така и не засегна интересуващия ме въпрос за фашизма в Украйна.

След тези изказвания (в които имаше и някакви не съвсем ясни за мен аналогии със случилото се в Полша през 1989 г. и как изборът на украинците бил европейски и демократичен (?!) - какво по-демократично от това да избиваш собствения си народ), водещият даде думата на първия желаещ да се изкаже, правейки уговорката, че всеки има право да не се съгласи с Михник, но казвайки го с тон, предполагащ, че това е изключено.

Първият изказал се сякаш хвърли бомба сред аудиторията. В прав текст каза на Михник, че не е съгласен с него, че това, което беше говорил 20 минути, са пълни глупости. С тази си реплика си навлече гнева на присъстващите, които започнаха да викат, да тропат с крака и чадъри и да пляскат гневно с ръце. Обърнах се към мъж на средна възраст, седнал зад мен вдясно, когато той извика: "Махай се от микрофона!" Изгледах го и му казах: "Дръжте се прилично! Оставете човека да се изкаже!" В един глас ми отговориха няколко души: "Тоя говори глупости! За какво ни е да го слушаме! Този е комунист!"

След като човекът едва се изказа, а смисълът на изказването му беше, че е незряло за един политолог да хвърля вината за случващото се в Украйна само върху един-единствен човек, си седна под бурните възгласи на гневните русофоби, а аз бях единственият, който му ръкопляскаше. Разбрах, че щом само аз уважих изказването му по този начин, то и моето щеше да бъде посрещнато, меко казано, "зле".

Изказаха се още четирима след него, но всички бяха в крак

Жертви в Краматорск

с настроенията на тълпата (защото за мен само една тълпа може да се държи толкова невъзпитано и неуважително). След последното изказване от тази серия Михник и Иван Кръстев отговориха. Отговорите им обаче не съдържаха нищо ново - същото, с което бяха открили т.нар. дискусия. Реших да се подредя на опашката с чакащи за изказване. Пред мен имаше двама души. Първият зададе въпрос, предполагащ отговор в стил "Путин е лош", а вторият се опита да вмъкне малко здрав разум и да обясни, че не може да се търси отговорността само от един човек, че ситуацията е сложна. Беше прекъснат.

След поредната доза "антипутин" идеологическа инжекция

gойде u моят ред gа се изкажа

Знаех, че множеството ще създава проблеми, но как да си замълча пред това отявлено, откъснато от реалностите и живеещо в идеологеми микрообщество, което индиректно защитаваше геноцида в Украйна. Бях забелязал и че когато някой се изказваше по начин, който не се одобряваше, т.е. не беше свързан с оплюване на президента на Русия, камерите спираха, фотоапаратите, преставаха да щракат, тези, които си записваха, оставяха химикалките си. Поех си въздух и започнах:

"Уважаеми дами и господа! Казвам се Владислав Дацов и съм студент в този университет - магистър в специалност "Източна Азия". Преди да задам своите два въпроса, бих желал да направя един коментар и една бележка. Очевидно събралото се множество е русофобско! Поне в по голямата си част е такова! Филиите и фобиите са допустими - те изразяват някакви политически възгледи. Невъзпитанието обаче е недопустимо - то свидетелства за някакви по-дълбинни проблеми! (Нечленоразделни възгласи от събралите се, които виждаха накъде отиват нещата). Заглуших ги:

Първият ми въпрос е и към двамата поканени. Какво разбирате под анексия, след като 86% от населението на Крим се обяви за отцепване от Украйна и присъединяване към Русия, защото украинското правителство, дошло със сила на власт, го заплаши, че ще премахне етнокултурната му идентичност? Нима правото на самоопределение не е един от основните принципи на международното право?!

(Опитите да бъда прекъснат станаха доста сериозни. Освен възгласите: "Я си сядай, бе!" се чуваха и "Времето ти изтече!", което беше доста нагло, защото русофобските обиди към Путин можеха да траят безкрайно, а моето изказване трябваше да бъде прекратено, докато още не е станало прекалено неудобно за Михник. Някой изкрещя в ухото ми: "Махай се!", след което двама младежи се опитаха да ме избутат от микрофона. Обърнах се и ги изгледах презрително. Въпреки ръста си, явно решиха да не си пробват мускулите. В тази лирична пауза отново се понесоха любимите на една невъзпитана тълпа: "У-у-у-у", тропането с крака и с чадъри.

Вторият ми въпрос е (продължих): Как ще коментирате случващото се в Донецката народна република и в Луганската народна република, където всеки ден избиват хора: вчера училище и детска градина бяха поразени от снаряди, онзи ден двама мъже и една жена загинаха на улицата от шрапнел? (Много викове и тропане - почти не се чуваше гласът ми, въпреки че повиших силата му пред микрофона).

Нима не е фашизъм да убиваш мирни граждани

както прави киевското правителство? (Последва отвратителна ругатня по мой адрес от жената вдясно).

Огледах множеството - беше вбесено! Ако демокрацията означава да изслушаш другия, то всички тези "демократи", които видях в Аулата, биха могли да си направят една щастливо съществуваща тоталитарна диктатура, където да няма инакомислие - то явно не им понасяше. Все пак си бях задал въпросите и реших, че е безпредметно да стоя повече пред микрофона.

Веднага при мен дойде един много висок фотограф, очевидно възмутен от факта, че не плюя Путин, а съм обвинил новия партньор на Запада във фашизъм. Реши да ме обиди за ръста ми: "То от човек с такъв ръст какво да очакваме!"

"Вие, очевидно, само на ръст сте го докарали!" - отвърнах му.

Жената, седяща до професор Неделчев, се обърна към мен, за да ме нахока: "Вие сте атакист, фашист, антидържавник! Вие сте заплаха за бъдещето на България!" (Да знаят привържениците на Политическа партия "Атака", че немалко хора в тълпата имат точно това мнение за тях и да не се чудят, ако чуят по свой адрес подобни идиотщини).

„А вие сте позор за настоящето"

- отговорих. И добавих: "А бъдещето тепърва ще го видим...", но тя вече не ме слушаше.

След малко същата пак се включи, когато си беше измислила нова доза глупости: "Такива като вас стават магистри, дават им диплома! А вие история чел ли сте, я прочетете за Втората световна война, за да разберете кои са фашистите!"

"Вече съм сигурен, че съм чел повече от вас!" - с което приключих дискусията с нея.

Включи се и Михаил Неделчев:

"Аз съм професор в Нов български университет!", а останалата част от изказването му беше в стил, че аз не съм наясно със събитията и затова говоря врели-некипели. Той поне, за разлика от тълпата, се изказа доста по-възпитано.

На констатацията за титлата му отговорът ми беше: "И какво от това?", защото пряка връзка между професорската титла и разбирането на процесите в международните отношения няма. Може да си също толкова заблуден професор, както и заблуден тираджия, тенекеджия, космонавт или каквото и да било.

След тези "критики" към мен чух един слаб глас по микрофона. Беше на жена, възрастна, със светлосива коса. На развален български със силен руски акцент тя каза:

"Аз съм от Крим. Родителите ми живеят в Краматорск. Там всеки ден убиват хора. Двамата ми братя са в опълчението..." (Множеството направо се разбесня). "Защо никой не се намесва? Какво общо има Путин?"

Отнеха й думата.

Кристина ми даде знак да си ходим. Аз й казах да почака, докато Михник отговори. И той отговори... по безумен начин...:

"Твърдите, че в Донецк убиват хора?! Твърдите, че правителството убива хора?! Всичко това го вършат руските спецслужби - те го финансират и организират... жителите на Донецк..."

Някой от фанатизираните участници в тълпата изкрещя: "Нека мрат!"

С това вече чашата преля. Мария, Кристина и аз си тръгнахме. Някакво момиче се опита да ме ритне на излизане. Погледнах я в очите и й казах: "Колко долно!" На входа на Аулата един мазен тип ме срещна и с подигравателна усмивка: "Стой! Къде тръгна? На теб ти отговаря Михник!" "Наслушах се на глупости" - отвърнах му и си излязохме.

Ето как протече днешното събитие в Аулата на СУ. Демокрацията се покри с плаща на демагогията и позора, а фашизмът си постави короната на триумфа!

Поглед.инфо (със съкращения)

ДУМА Неделник
СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Краткият сън трупа килца

С най-голям риск да затлъстеят в ранна възраст са бебетата, родени под 2,5 кг и над 4 кг

Малките деца, които спят по-малко, ядат повече, съобщава ново проучване, проведено от изследователи от Научноизследователския център по здравно поведение в UCL (Лондонски университетски колеж). Учените предупреждават, че това може да доведе до затлъстяване и свързаните с това здравословни проблеми по-късно в живота. И предишни изследвания при по-големи деца и възрастни са доказали, че загубата на сън кара хората да ядат повече. Това проучване, в което са участвали 1303 британски семейства, за пръв път прави директна връзка между съня и енергийния прием при деца под 3 г. Според изследователите в тази възраст родителите имат по-големи възможности да повлияят на тази тенденция. Проучването е установило, че 16-месечни деца, които спят по-малко от 10 часа, всеки ден консумират средно 105 ккал повече на ден, отколкото децата, които спят над 13 часа. Все пак д-р Аби Фишер от изследователския екип припомня, че са необходими още изследвания, за да бъде установено как точно се осъществява регулирането на хормоните на апетита от по-краткия сън. По-рано британски изследователи предупредиха, че бебетата под 6 месеца не се нуждаят от повече от 600 калории дневно, а тези от 6 до 12 месеца - до 750.

Изследвания на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията сочат, че случаите на затлъстяване сред децата на възраст между 6 и 11 години са се увеличили от 6,5% през 1980 г. до 19,8% през 2008 г., както и че случаите на наднормено тегло сред тийнейджърите от 12 до 19 години са нараснали от 5% през 1980 г. до 18,1% през 2008 г.

С най-голям риск да затлъстеят в ранна възраст са бебетата, родени под 2,5 кг и над 4 кг, а обикновено майките на вторите заболяват от диабет тип 2 след раждането. При двама пълни родители рискът детето да бъде с наднормено тегло е над 70%.

25% от децата със затлъстявания, са предразположени към диабет до около 5-ата си годишна възраст.

У нас

малчуганите с бързи темпове настигат американските си връстници по отношение на наднорменото тегло. Само за 5 години 7-годишните момчета с наднормено тегло се увеличили с 4,2%, а момичетата - с 0,7%. Изследователите твърдят, че децата, които имат високи нива на стрес, съобщават за по-висока консумация на захарни продукти, хранене на емоционална основа, както и допълнително хранене. Резултатите сочат, че има тенденция към увеличаване на броя на децата с наднормено тегло и затлъстяване. Тревожно е, че честотата на затлъстяване се увеличава, което създава рискове за развитие на диабет или сърдечносъдови заболявания заради нарушаване на липидния статус, коментира проф. Стефка Петрова, специалист по хранене в Националния център за обществено здраве и анализи.

Чипс, кола и телевизия

Един суров 75-грамов картоф има 55 кал за сметка само на глюкозата в нишестето. Когато се изпържи от 75 г става 35 г и вече има 90 калории, а като се направи на чипс - 25 г, калориите му стават 145. С 25 г чипс усещате стомаха си празен, а калориите вече са 3 пъти повече.

Според проведено наскоро американско проучване, консумацията на 355 мл газирани напитки дневно може да доведе до качване на 6,8 кг годишно. Приемът дори на една газирана напитка дневно води до 50% по-висок риск от развитие на метаболитен синдром (висока кръвна захар, повишено кръвно налягане, високи нива на мазнини в кръвта, нарушени триглицериди, ниски нива на HDL ("добрия" холестерол). Диетичните газирани напитки са също толкова вредни, колкото и другите, въпреки че не съдържат захар. Оказва се, че хората, които ги консумират, имат по-голям апетит за сладки неща и се "възнаграждават" с тях заради "спестените" калории от напитките.

Телевизията, електронните игри, компютрите също често са обвинявани за наднорменото тегло на деца и възрастни, най-вече заради обездвижването.

Изходът

Преди всичко променете начина на живот на цялото семейство, ако детето ви вече е с наднормено тегло, съветват американски специалисти. Те препоръчват родителите да спортуват заедно с детето и да потърсят начин да направят увлекателни спортните игри. Не бива да се забрави и медицинската, и психологическата подкрепа от специалисти.

Народна медицина

КРЪВНИЯТ ЗДРАВЕЦ ЗА УКРЕПВАНЕ НА МУСКУЛАТУРАТА НА СЪРЦЕТО

Билката има затягащо и кръвоспиращо действие. Прилага се при диария (особено у малките деца), кръвотечения, малокръвие, слаб имунитет, болки в стомаха и червата, цироза на черния дроб, при безплодие, както и за укрепване на мускулатурата на сърцето (заедно с корени от коприва).

Външно отварата от тази билка се използва за тампони при кръвотечение от носа и за компреси при фистули и кожни възпаления.

Може да се комбинира с противовъзпалителни и имуноактивизиращи растения като невен, лайка, карамфил, жиловлек, ехинацея, очиболец и др.

Многогодишно тревисто растение, което расте по сухите тревисти и каменливи склонове на планините, повече в предпланинския пояс на страната.

Цъфти през юни-август.

Коренищата на растението се изкопават през август-октомври. При разрязване пресните коренища са светлорозови, а след това почервеняват. След измиване се сушат на сянка или в сушилня до 45 градуса. Изсушените коренища отвън са червеникавокафяви, а отвътре – с червеникав оттенък, без миризма и със стипчив вкус.

В нашата народна медицина се употребяват и други растения от същия род, сред които горски здравец (Geranium dessectum L.), градински здравец (G. macrorrhizum L.) – листата му се използват за чай против диария, див здравец (G. bertianum L.) – отварата от наземната част се употребява против воднянка, ревматизъм, подагра, пясък и камъни в бъбреците и пикочния мехур.

НАЧИН НА УПОТРЕБА НА КРЪВЕН ЗДРАВЕЦ

2 супени лъжици накълцани коренища се сипват в 1 л вода да врат 10 мин. Прецедената отвара се пие по една винена чаша преди ядене 3 пъти дневно.

Безплатни прегледи на щитовидната жлеза в Пловдив

На 10 и на 12 юни 2014 г. от 8 до 14 ч. в отделението по ендокринология на "МБАЛ-Пловдив" ще преглеждат за проблеми с щитовидната жлеза.

Ехографският преглед е предназначен за хора, при които не е диагностицирано заболяване на щитовидната жлеза.

Предварително записване ще се извършва на тел. 032/906 187 (лекарски кабинет) от 10 до 12 ч. в работни дни.

Направление от личен лекар не е необходимо.

Безплатни УНГ прегледи на деца в ДКЦ „Софиямед"

В навечерието на международния ден на детето - 1 юни, специалистите по УНГ заболявания от "Софиямед" обявяват безплатни консултативни прегледи за деца и възрастни. Те ще се проведат на 31 май (събота) от 9 до 14 ч. след предварително записване на тел. 0700 31 051!

Поради зачестяването на острите хронични инфекции през пролетно-летния сезон специалистите от болница "Софиямед" разкриват консултативен УНГ кабинет, който ще работи и в събота в ДКЦ в сградата на болницата. Консултативните прегледи за деца и възрастни ще се извършват от 9 до 14 ч.

Д-Р ЯВОР ВЛАДИМИРОВ:

„Инвитрото днес е по-безопасно, по-евтино и 50% по-надеждно"

През последните 10 години инвитрото е станало по-безопасно и по-евтино, успеваемостта се е повишила средно с около 50%, коментира д-р Явор Владимиров, медицински директор на инвитро клиника "София". Броят на двойките, които не могат да имат дете, нараства, жените раждат по-късно - след 30 г. заради професионалното си развитие и промяна в мисленето, обяснява д-р Владимиров. Той обяснява, че вече има разлики не само в причините за женското безплодие. Ако преди 10 години при около 20% от случаите причината за стерилитет е била у мъжа, днес са 50%.

Макар инвитрото да е направило за 10 години огромни крачки напред, все още съществуват някои погрешни схващания у пациентите: "безплодието е болест и не трябва с никого да се коментира", "стерилитетът се дължи изцяло на жената", "бременността от инвитро оплождане е по-рискова".

От инвитро клиника "София" дават три важни съвета на двойките. Първо, да не отлагат решението си за дете. Второ, да не се притесняват да споделят проблема си един с друг, с близки и с приятели. Лечението винаги е лечение на двойката, а не на отделния партньор.

Инвитро клиника "София" е създадена преди 10 години от д-р Явор Владимиров и д-р Десислава Тачева. И двамата имат научна степен по асистирана репродукция и публикации в световни научни издания. Вече 7 години преподават в катедрата по цитология, хистология и ембриология в СУ "Св. Климент Охридски". Първи въвеждат и прилагат успешно у нас антагонист протокол за стимулация, лечение на безплодието с ароматаза инхибитори, оценка на яйчниковия резерв, инвитро матурация, IMSI и метода за определяне на имплатационен прозорец чрез теста ERA.

За 10-ия си рожден ден клиниката организира месец на безплатни гинекологични прегледи и консултации. Записванията са на телефони 02 439 19 29 или 0700 185 86.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

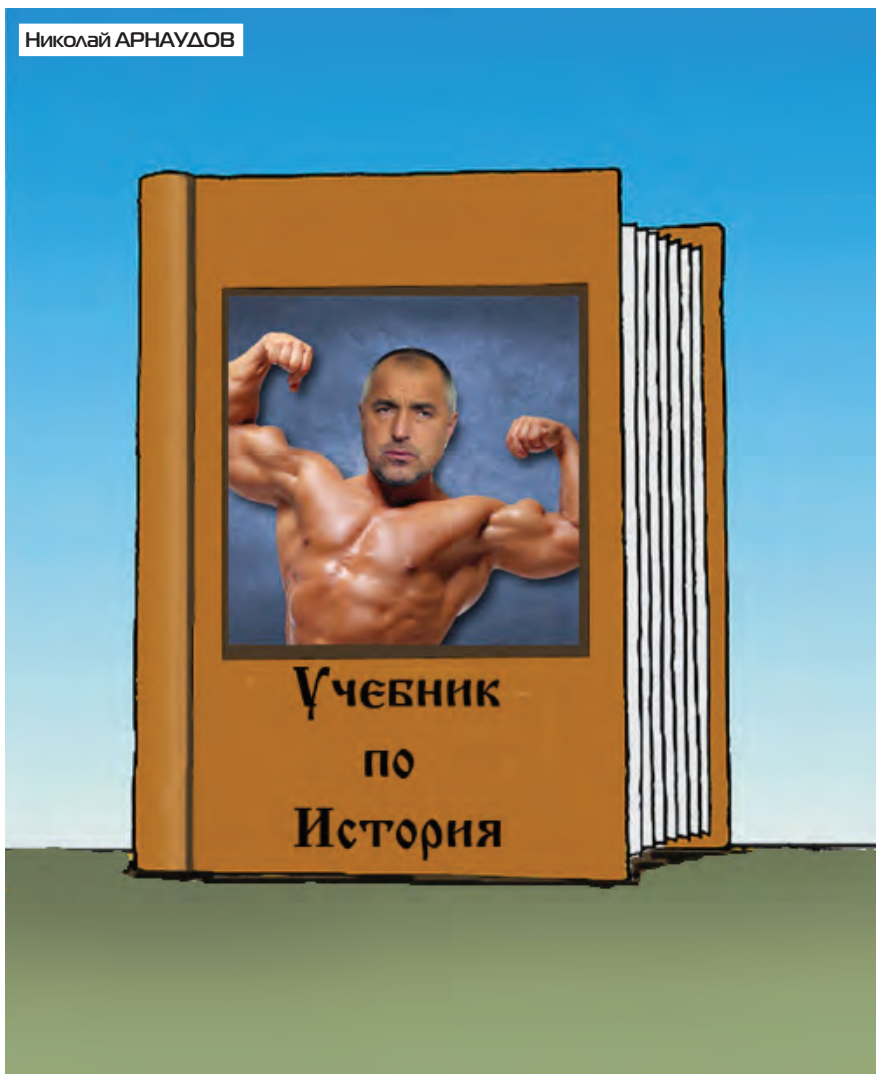
Тарзан

ПРОЗРЕНИЕ

Иван БЕЛОВСКИ

Зная го номера, стар е!
Конско чете ми магаре!

Николай АРНАУДОВ

Следизборно

Трезви и пияни

Благовест МИТКОВ

Защо в деня на изборите се забранява продажбата и сервирането на алкохол?! Защо? Дайте да се разберем – ние, българите, сме особен народ. Искаме избирателна активност... Е, как да я има тази активност, след като не можеш да седнеш с Пешо, Гошо и Драган, да изпиете по едно-две, да обмените мнения за тая партия, за оная, пък след четвъртото или петото, всеки – и Пешо, и Гошо, и Драган – да врътне заканително глава и да тръгне да пусне една бюлетинка напук на досегашните си събеседници? Защото, не знам дали сте забелязали, но българинът много обича да прави напук. Той говори напук, действа напук, понякога дори се жени напук.

Българинът не е швейцарец, англичанин или японец, че под влияние на алкохола да мисли неадекватно. Много пъти съм чувал фразата: „Чакай да изпия една ракия, да помисля и ще ти кажа“. И наистина – изпива си човекът ракията, помисля и казва. И казва нещо, което преди ракията не би му хрумнало никога. Швейцарците, англичаните и японците не постъпват така, но ние другояче сме устроени, нашите мозъчни клетки пулсират по друг начин, мозъчните ни гънки са сгънати по друг начин, ензимите ни по друг начин си взаимодействат с алкохола.

Казах преди малко, че българинът понякога се жени напук. Това е вярно. Но вярно е също така, че той много често предлага брак на възлюбената си, след като удари поне сто грама за кураж. Вследствие на което българските бракове са сред най-стабилните в страните от Европейския съюз, поне така сочи статистиката. Браковете, сключени в България след предложение на трезва глава, обикновено се разпадат най-късно на третата година.

Българинът удря по едно за отскок не само когато се жени. Той го прави и когато измисля име на детето си, когато сключва сделка, когато започва да копае основи на къщата си, когато тръгва на война. Случаен ли е фактът според вас, че ние загубена война на бойното поле нямаме? Всички войни ги губим след това – на масата за преговори. То е, понеже на масата за преговори има само книжа, папки, писалки и нито една бутилка.

Пак ще повторя, че ние сме особен народ. Ние, когато сме пияни, разсъждаваме трезво, а когато сме трезви, мислим и действаме като пияни. Последните изборни резултати са поредното доказателство за това!

Ех, защо забраниха пиенето в изборния ден!

С К У К А

Сава КРЪСТАНОВ

Манчо Манасиев, един от титаните на сенчестата икономика, лежеше на удобен шезлонг край басейна и определено скучаеше. Скучаеше не от днес, не от вчера, скучаеше, откакто постигна всичките си мечти. Богатството му се изчисляваше на стотици милиони. Заводи, банки, вериги магазини, казина, осигуряваха неспирен паричен поток. Луксозни къщи, леки коли, яхти, самолети и всичко друго, за което човек мечтае. Не една и две красиви жени минаха през леглото му - актриси, манекенки, балерини, фолк диви идваха и си отиваха, но скуката оставаше. Обиколи световните курорти. Опита и дрога, но скуката оставаше.

- Шефе, за днес какви са разпорежданията ти?

Личният му шофьор и съветник стоеше чинно пред него. Манчо въздъхна и впери поглед в най-верния си човек.

- Драго, ти знаеш ли какво е скука, знаеш ли какво значи да изгубиш интерес към живота!

Драго беше в течение на душевните проблеми на шефа си и въпросът не го учуди:

- Шефе, мен ако ме питаш, трябва ти ново изживяване, което ще събуди твоите жизнени и творчески сили.

- И кое е това, което ще събуди заспалите в мен сили!

Драго се изкашля, за да прочисти гърлото:

- Спортът или политиката. Можеш да си купиш футболен клуб.

-А за политиката, какво имаш предвид?

- Как какво? Задават се избори! Всички партии търсят пари, за да купуват гласове. Даваш на който трябва каквото трябва и през следващите четири години си имаш лично твоя партия! Закони приемаш, министри назначаваш, посланици пращаш, държавни поръчки уреждаш... Пълен кеф!

След седмица проучвания Манасиев беше готов за действия. Мястото на срещата бе избрано от Драго и осигуряваше дискретност и сигурност. Манасиев не обичаше да разтяга проблемите:

- Колко депутати ще ни трябват?

Мъжът, който бе създател на най-новата партия, кандидат за парламента, се огледа. Той също не обичаше да разтяга проблемите. Огледа се за камери и сересета, извади писалка и надраска на едно листче в бележника си някакви знаци и цифри. Откъсна го и го подаде на Манасиев. Прочете го босът и кимна с глава...

Новата партия НЦЩБД пое към парламента. Скуката изчезна. Най-сетне започваше да става интересно...

ТАЯ ЯРКА

Петко ШАЛАМАНОВ

Тая ярка
най е ярка,
най е важна,
най е снажна.
Цял ден кряка,
кудкудяка -
вред оглася.
Но... не снася.

Людмил АСЕНОВ

Честит Ден на детето!

ЕДИПОВ КОМПЛЕКС

Венелин АНГЕЛОВ

Омръзна ми да ви повтарям – в оптимистично време живеем! Няма вече място за каквато и да е трагедия в живота на българина. Друго беше, когато бяхме само някакви си там кандидати за Европейския съюз и НАТО. Сега сме членове! Искам да кажа пълноправни и дори си имаме и еврокомисар! Друго е сега!

Например случаят с Едип цар, дето, нали, претрепал баща си и таковал майка си. В други времена каква трагедия, какъв потрес би било, а сега какво – сега един готов сюжет за телевизионна рубрика от типа „Срещи с успели българи”!

Ето как се стекоха нещата с тоя новобългарски Едип:

Значи още в мига, в който Цецо, тогава министър на вътрешните работи, съобщи, че току-що е приключила полицейската операция „Кръвосмесителите”, Едип стана медийна звезда от първа величина. Пред него ама това Бербатов, това Бойко, това Азис, това Андрей Слабаков - пасти да ядат! Във всеки вестник – неговата снимка, във всяка телевизия – неговата мутра, от всяка радиостанция – неговия глас... И репортерки, репортерки, репортерки - море от репортерки. „Какво чувствахте, докато млатехте баща си?”, „Като имаме предвид специфичните отношения с майка ви, смятате ли, че пенсионната възраст за жените трябва да се повиши?”, „Печалният сблъсък с баща ви не беше ли поради необезпечените договори, които той ви остави,след като взехте властта в Тива?”

Фирмата за химически продукти „Кавръков кемикълс” го избра за лице на рекламната кампания за новия си прах за пране „Макси уаит екстра плюс”. Тя засне клип, в който той, облечен в бяла тога, пада в рядка кал, но майка му, самата Йокаста, щастлива, понеже има го на този свят праха за пране „Макси уаит екстра плюс”, пъхва дрехата му в пералнята и ето той, отново целият в бяло, изрича в едър план едно многозначително „Мама е супер!”...

Една от най-големите родни телевизии, самата „ГьонTV”, го направи водещ на своето грандиозно риалити-шоу „Биг братовчедър WCфемили”, в което десет семейства са затворени в продължение на шест месеца в градски клозет, без да им се дава тоалетна хартия, като зрителите могат постоянно да наблюдават колизиите, коликите и къркоренето на червата им и да гласуват чрез есемеси за или против този или онзи от посерковците.

Партията АСБ, което в български превод означава „Атеисти за свят без богове”, го припозна за свой човек, понеже в цялата тази печална на пръв поглед история той всъщност е невинна жертва на игрички между боговете. АСБ имаше само петима депутати в парламента, но без техните гласове правителството губеше мнозинството си и по тази причина изпълняваше всичките им прищевки. Така само след седмица Едип беше назначен и за областен управител, а синовете му Етеокъл и Полинеик бяха изпратени посланици.

Съдбата на дъщерите му също се оказа дотолкова оптимистична, че освен да напишеш благодарствено писмо, няма какво друго да направиш. Значи Антигона, след като наля килограми силикон в тялото си, стана фолкдива и направо щеше да събори „Александър Невски”, когато изпя пред тълпите, събрали се да празнуват юбилея на Митко Пайнера, баладата „Луната, бяла като задник, душата ми тревожи”. Другата щерка, Исмена, основа социологическа агенция и сега сипе прогнози от телевизии и вестници в зависимост от заплащането...

Самият Едип си купи сто декара елитна земя в зона „Натура 2000”, недалече от Царево, и там построи туристически комплекс, който носи неговото име „Едипов комплекс”!

Бе, казах ви вече, няма място за трагедии в нашето оптимистично време!

В чудния свят на политиците:
Меркел:
- Ние сме много недоволни от проведения парад в Крим!
Владимир Путин:
- И какво, пак ли искате в Берлин?

☺

Две съседки обсъждат мъжете си:
- Моят още е в кръчмата.
- Да взима пример от моя - отдавна го донесоха.

☺

- Ще ви кажа само това, колега - хвали се въдичар пред свой познат. - Когато най-сетне извадих този шаран, нивото на язовира спадна с половин метър!

☺

В бръснарницата:
- Миналия път пак аз ли ви избръснах?
- Не, тия белези по лицето са ми от войната.

☺

На чукчите в тундрата им подарили вагон. След месец се поинтересували как живеят в него.
- Добре - отвърнали чукчите - само на вратата на тоалетната има надпис: "Забранено използването във време на престой!", та затова, когато някой влезе там, на всички ни се налага да бутаме вагона из тундрата...

☺

Доктор към пациент:
- Пушите ли?
- Да.
- Пиете ли?
- Да.
- Е, какво искате тогава?
- Ами и жени...

☺

Късно вечерта. На вратата се звъни.
- Кой е?
- Отворете, полиция!
- Няма никой вкъщи!
- А кой говори?
- Причуло ви се е.
- А защо прозорците светят?
- Ей сега ще изгася.

☺

Семейство вечеря в ресторант, когато към масата им се приближава красиво момиче и нежно целува съпруга.
- Коя беше тази? - пита жената.
- Любовницата ми - отговаря съпругът.
- Любовницата ти ли? Искам развод!
- Сигурна ли си, скъпа? Наистина ли искаш да се откажеш от голямата къща, басейна, Ролс-Ройс-а, Поршето, бижутата, кожените палта и вилата в Южна Франция?
През следващия половин час на масата цари ледена атмосфера. После жената сръгва мъжа си и пита:
- Онзи там не е ли Ричард? С коя е?
- С любовницата си - отговаря съпругът.
- Ха! - възкликва тя и лапва лъжичка десерт. - Нашата е много по-готина!

☺

В дискотеката бутнах един, оня ми се извърта и вика "Къв ти е проблемът, бе?" И аз като започнах да му изброявам...
Вече осем часа и двамата плачем...

☺

Забутано село в планината:
- Дядо, на колко години си? Пиеш ли, пушиш ли?
- На сто и три съм вече. И пием, и пушим, чедо. Инак нема умиране...

☺

Един мъж влезнал в аптеката и казал:
- Извинете, имате ли "Виагра" или нещо подобно, само че за жени?
- Ние не, но в бижутерския магазин зад ъгъла има...

☺

- Какво е родна къща?
- Родна къща е мястото, където се прибират порядъчните хора, когато навсякъде вече е затворено.

☺

- Вие какво взимате за безсъние?
- На всеки час по чаша ракия.
- И после заспивате ли?
- Не, но просто безсънието е по-весело.

☺

Знаете ли, че:
Един парашутист може да достигне скорост до 280 км/ч, ако не му се отвори парашута. По-бърза скорост може да развие само сапьор.

☺

Лекарят недоволен от малката сума, която му дал пациентът, подхвърлил иронично:
- За мене ли ги давате или за прислужника?
- И за двамата!

☺

В чудния свят на семейните:
- Какво правиш?
- Обичам те, липсваш ми, сънувам те, мисля за теб... А ти?
- Ям дюнер.

☺

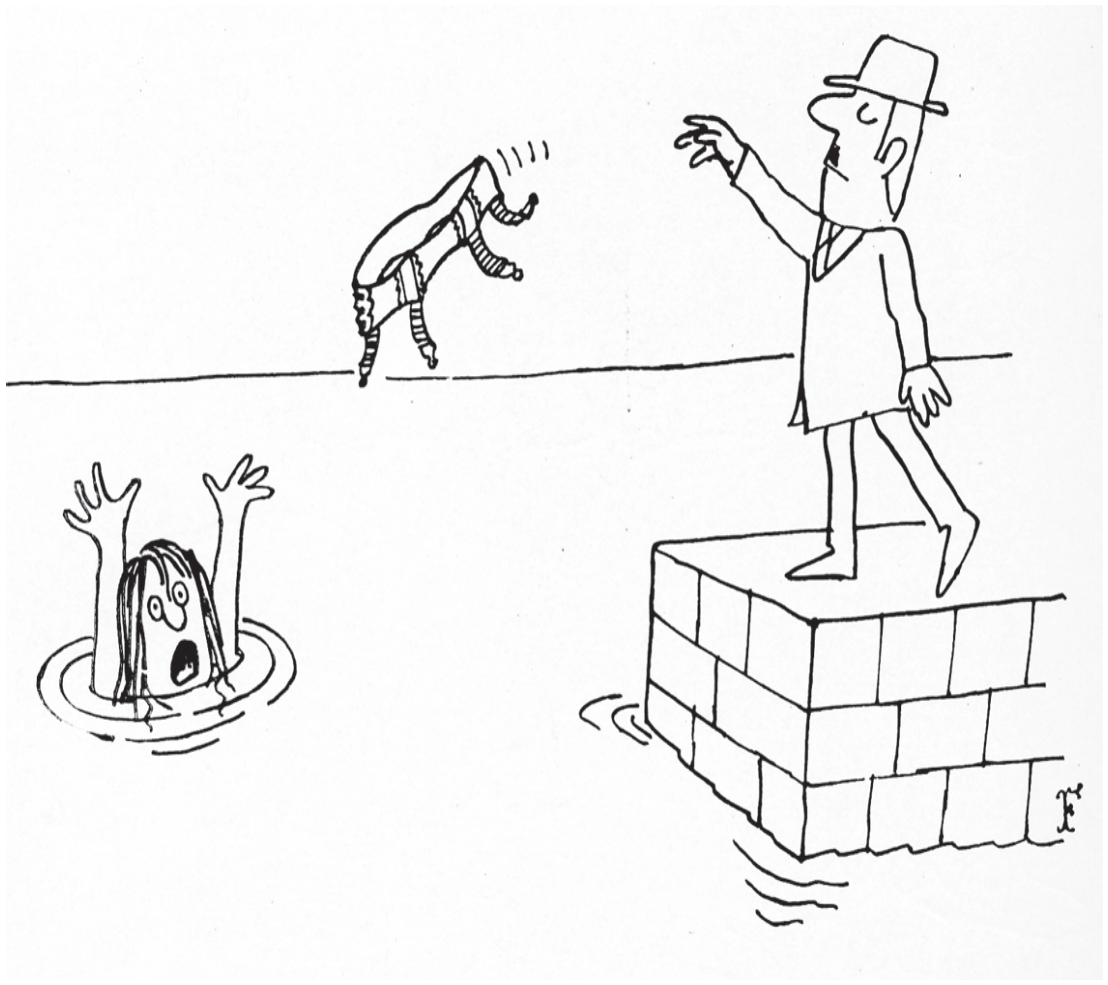
Модерни времена:
Жена казва на мъжа си:
- Нашият син расте. Днес той тайничко ти е ползвал самобръсначката.
- Важното е да не почне тайничко да ползва твоята козметика...

☺

Мъж чете вестник и казва на жена си:
- Бре, майка ти кога е заминала за Африка?
- !?!

Еврокласици

Йежи Флисак - ПОЛША

- Гледай какво пише във вестника: "Чума в Судан".

☺

Жена прави секс в леглото с любовника си. Телефонът звънва и тя вдигнала:
- Скъпа, това съм аз, съпругът ти. Днес няма да се прибера. С Мишо претърпяхме пътен инцидент.
- Добре. А какви са тези женски крясъци в колата ти?
- Това е Мишо! Кракът му е смачкан и той вика. Това е всичко скъпа, до утре!
Съпругата затворила, а любовникът попитал с кого е говорила.
- Съпругът ми се обади. Каза, че ще сте претърпели пътен инцидент и кракът ти е смачкан...

☺

Мъж влиза с жена си в магазина.
- Двеста грама салам ей от оня - за кучета.
- Скъпи, но ние нямаме куче! - обажда се жената.
- Не джафкай!

☺

- Коте, къде си?
- В кухнята съм, мила моя!
- Млъкни, идиот такъв! Търся котката...

☺

- Скъпа, аз ли съм твоят Бог?
- Разбира се, само не мога да разбера какъв ми е грехът...

☺

Адвокат по време на съдебно заседание:
- За да се докаже, че клиентът ми е прекарал вечерта у дома си, искам да покажа на съда историята на посетените сайтове в онази съдбовна вечер...

Подсъдимият възкликнал:
- Спри! Реших да си призная за убийството!

☺

В университета започнала лекция на тема психология:
- Здравейте колеги, днешната лекция ще е на тема човешката психика: изненада, раздразнение и гняв. Ще ви демонстрирам един пример.
Професорът извадил от джоба си телефон и набрал случаен номер:
- Здравейте, търся Васил?
- Тук няма Васил.
- Ето - усмихнат казал професорът - само лека изненада.
След това преподавателят отново набрал същия номер:
- Здравейте, Васил прибра ли се?
- Казах, че тук няма Васил.
Протривайки ръце, професорът конспиративно намигнал на студентите.
- Клъвна! А сега... трето звънене.
- Там ли е Васко?
- Майната ти!
- Е, колеги, надявам се, че разбрахте примера. Нека да пристъпим към теоретичната част.
От първия ред се чул гласът на студент:
- Извинете, професоре, но сте забравили четвъртия етап.
- Какъв е този етап?
- Етапът на "пълен скапаняк".
- Колега, покажете ни този етап!
Студентът отишъл при професора, взел му телефона и набрал същия номер.
- Добър ден. Обажда се Васил. Някой да ме е търсил?

☺

Знаете ли, че:
Щастието - това е състоянието на човек от шест до осем часа преди махмурлука...

☺

В чудния свят на семейните:
- Татко, бил ли си някога влюбен в учителка от училище?
- Сине, как ми припомни за това. Естествено!
- И какъв бе резултата?
- О, нищо не стана. Майка ти разбра и те прехвърли в друго училище...

☺

- Как ти е апетита?
- Зависи. Един път имам, друг път нямам.
- И кога нямаш апетит?
- Обикновено след една добра вечеря.

☺

Мъж се обажда на бърза помощ:
- Ало, имам нужда от помощ!
- Какъв е проблемът?
- Пих виагра и ерекцията ми продължава вече повече от четири часа.
- И какво?
- Ами в инструкцията е написано, че ако ерекцията продължава повече от четири часа, трябва да се обадя на лекар!
- Добре, сега ще ви изпратя линейка.
- А и друго искам да ви кажа!
- Кажете?
- Може ли вместо лекар да изпратите медицинска сестра? Даже ще е по-добре две...

☺

- Келнер, къде ми е лъжицата? Как ще ям супата?
- Господине, това е крем супа. Намажете си я.

☺

- Татко, татко, заведи ме на цирк!
- Това пък защо? Всеки, който иска да те гледа, нека да дойде при нас.

☺

В клас учениците пишат есе на тема: "Ако имах един милион, за какво ще ги похарча?". Когато вече оставали десет минути до края на часа, ученичка вдигнала ръка. Учителката попитала:
- Илияна, какво искаш?
- Госпожо, ще може ли да добавя още сто хиляди лева към есето?

☺

Демократични времена:
Мария е на диета. Виолета е на хероин.
Въпрос към момчетата: Коя от двете ще отслабне по-бързо?

☺

- Имаш ли си мъж?
- Да, силен, умен и красив.
- Как се казва?
- Димитър, Александър и Николай...

☺

- Скъпи, кажи ми, в тази рокля изглеждам ли дебела?
- Нали няма да се обидиш, ако ти кажа истината?
- Не, разбира се.
- Аз спя със сестра ти...

☺

Знаете ли, че:
Жената е като катаджията: взима ти парите, разваля ти настроението и независимо от това ти винаги си виновен.

☺

При лекаря:
- Докторе, косата започна да ми пада. Мога ли да я запазя по някакъв начин?
- Може, събирайте я в картонена кутия!

☺

В чудния свят на семейните:
- Мамо, днес се прибрах по-рано от работа вкъщи и видях мъжки дрехи в спалнята, а от банята жена ми стенеше от удоволствие...
- Ах, тази кучка! Антоне, сине, ти тихо ли си тръгна? Чуха ли те тези мръсници?
- Не разбраха, че съм бил там. Обаче аз им отмъстих! Слезнах в мазето и спрях водата...

☺

Пак в чата. Той:
- Аз съм спретнат, красив, умея да готвя и изкарвам добри пари в банковата сфера. Мога да те издържам и да ти правя невероятни подаръци. До няколко години смятам да отделя пари за собствена банка. Обожавам някой да ми шепне в ухото, да ми масажира врата и да ме изненадва приятно поне веднъж на 3 дни. Много уважавам жените и смятам, че трябва повече да се зачитат правата им. Искам да имам деца макар по определени причини да не вярвам, че ще са собствени.
Тя:
- О, принце мой! Откога съм те чакала?
Той:
- Нали? И аз си мисля, че моя Пешо ще реагира радушно, щом го чуе?

☺

В крайдунавско село рибари пият в кръчмата, чакайки да мине забраната за риболов и си разказват риболовни случки:
- Нали помниш колко голям амур хванах миналото лято - поне деветдесет кила беше?
- Абе някъде към четирсе беше, ама карай. Но това не е никаква риба. Аз помня, като бях малък, тати каква огромна риба хвана.
- Колко огромна?
- Абе не знам килата, но тати, като я метна на самара - магарето потъна в калта до коленете!

ПЕГАС®

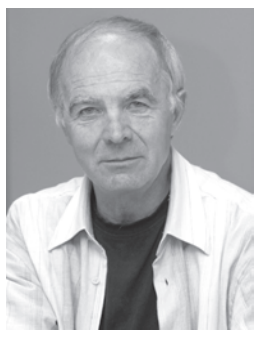
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014, БРОЙ 122

От редактора

Не сквернете гения Ботйов!

Борис ДАНКОВ

Ботйов - Н. Нанков изрича своето "прозрение": "Само на 2 юний ката година в Деня на бастуня и вазелина, Ботйов отдих заслужен от самотата си взима". При това - целият сюжет на "поемата" е изпъстрен с цинизми и нецензурни изрази, политически закланания и гнусотии от лексикона на "клозетната поезия", предпочитан жанр от някои автори на "Литвестник".

Може би за по-голяма "легитимност" на публикацията редакторите на изданието информират читателите, че въпросната "поема" вече е тиражирана в електронни литературни сайтове. Пак от интернет става ясно, че Н. Нанков е преподавател по литературознание в САЩ, спец по... естетика, семиотика, изобразително изкуство и теория на превода. В свой литературен обзор Михаил Неделчев пък го нарежда сред представителите на... "високата литература", създавана от български писатели-емигранти в чужбина. Прочее, въпросната "поема" на Н. Нанков е само щрих от "творчеството" му, заляло едва ли не всички литературни сайтове - в същия стил, с подобни цинизми и гнусотии.

Това, че постмодернистите на "Литвестник" не харесват възгледите на "терориста" Христо Ботев, е известно на всички. Но, дами и господа, ако ненавиждате революционера, уважавайте поне поета, публициста, гения Ботйов.

ТРАДИЦИЯ

Тъпан бие, хоро се вие в Казанлък

Над 30 са танцовите фолклорни формации, а 1000 участниците в националното надиграване на народни хора и ръченици, което започва днес от 16 часа на градския площад "Севтополис" в Казанлък - узнахме от председателката на народното читалище "Жар 2002" Дора Петкова.

За седми път успоредно с дните на розобера в Казанлък се организира националното надиграване. По традиция участниците в проявата ще участват в самия розобер и в нарочно организирани за целта фолклорни вечери. Програмата предвижда представяне на хора от различни етнографски области на страната и отделните клубове. Третата част на програмата включва изпълнение на любимо хоро от всеки участващ клуб.

В тазгодишното състезание ще се представят фолклорни клубове от Царево, Бургас, Велико Търново, Сливен, Димитровград, Пловдив, Кюстендил, Разлог, София и... естествено Казанлък. На най-добре представилите се участници в надиграването ще бъдат раздадени награди, ще бъде организиран фолклорен празник в пикник "Българан".

Хубаво е, че се връща българското хоро, че се възстановява традицията - сподели специално за ПЕГАС Дора Петкова. - Българският народ не е спрял да танцува, да играе и в това се крие тайната на неговото оцеляване през вековете.

Надиграването

МЕЛПОМЕНА

„12 разгневени мъже" от Театр нови

Сцена от "12 разгневени мъже" на познанския Театр нови

В рамките на фестивала "Световен театър в София" на 3 юни от 19 ч. в Младежкия театър "Николай Бинев" трупата на Театр нови от полския град Познан ще представи спектакъла "12 разгневени мъже" по телевизионната драма на американския драматург Реджиналд Роуз.

Дванадесет американски съдии трябва да издадат присъда за извършено убийство от млад човек на своя баща. За престъплението има "сигурни" свидетелства от съседка и съсед. По всичко изглежда, че произнасянето на присъдата ще бъде само една обикновена "формалност". Но когато съдът трябва да я произнесе, се оказва че той не е "единодушен". Това всъщност е възловият конфликт на спектакъла. Ако забравим, че действието се развива в Америка, можем да възприемем спектакъла на режисьора Радослав Рихчик като метафора за нашето съдопроизводство, което не престава да буди съмнения - пише за спектакъла познанският в. "Глос виелкополски". Дори само за този "намек" на полската театрална критика си струва този спектакъл да бъде видян от българските зрители.

Гостуването на Театр нови се осъществява с подкрепата на Полския институт в София.

ИЗТОК-ЗАПАД

В САЩ регистрират историческите гей-места

Министърката на вътрешните работи на САЩ Сали Джуел ще обяви в нюйоркския гей-бар Stonewall Inn своята инициатива за регистриране на историческите места, свързани с дейността на личности и представители на гей-движението в САЩ, като част от историческото наследство на страната - съобщи в своя интернет-сайт Гласът на Америка.

Сали Джуел възнамерява през юни да събере 18 експерти, на които е възложено да проучат историята на гей-движението в САЩ в областта на правото, религията, правата на човека и изкуството - със задачата да посочат забележителните места, които да бъдат обявени за национални паметници и да бъдат включени в Националния регистър на историческите забележителности.

Инициатор на идеята е шефът на Службата за поддържане на националните паркове Джонатан Джарвис, според когото на тези места "следва да бъде придаден особен статут, който да представи... целия спектър на американския опит".

Самият гей-бар Stonewall Inn от 2000 г. има статут на историческа забележителност. В него през 1969 г. избухват безредици с намесата на полицията, по време на които посетители и служители на бара са обвинени в нарушаване на нормите на обществения морал.

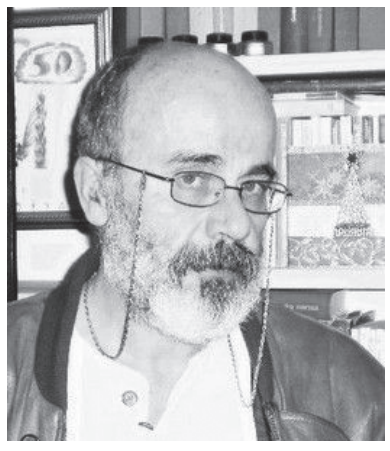
ТЕМИДА

Поет осъди литературна плагиатка

Варненският поет Валери Станков (след продължила повече от две години съдебна сага!) осъди Рита Генадиева за откраднатото от нея стихотворение "Сняг" от стихосбирката му "Остави ме, любов" (1991) и публикувано в нейната книга "Шепа нежност" (2007), а през 2012 г. прочетено от нея на литературно четене в Дома на писателите във Варна. За случая ДУМА подробно информира в своя брой 83 от 7 април 2012 г.

Софийският градски съд е установил, че "плагиатството, както и последващо издаване и разпространение на стихосбирката на Рита Генадиева, нарушават интересите и личното достойнство на ищеца като автор". С решение Nr 758 на съда от 21 май 2014 г. се постановява, че Рита Генадиева и собственикът на фирма "Българска книжарница - Трендафил Василев" следва да платят солидарно на Валери Станков сумата от 2500 лв. обезщетение за претърпени неимуществени вреди от нарушение на авторското му право, както и сумата от 500 лв. разноски по делото.

Доволен съм от решението на съда и изпитвам морално удовлетворение от факта, че най-после у нас е произнесена присъда срещу ширещото се и от никого ненаказвано плагиатство - сподели Валери Станков специално за ДУМА.

Валери Станков

Рита Генадиева

Българската публицистика и есеистика през 2013 г.

Някои бегли бележки и оценки върху книжната продукция и жанра като цяло

Панко АНЧЕВ

Състоянието на националната публицистика и документалистика, така както и на критиката, характеризира състоянието на обществото и интелигенцията в него; то показва степента на тяхната зрялост и на способността им да се самоанализират и самопреценяват. Чрез публицистиката литературата и писателят пряко участват в обществените процеси, влияят върху тях, насочват ги в една или друга посока, придават им историческа значимост или ги обезценяват напълно. Литературата говори от името на обществото и народа и когато използва възможностите на своите публицистични жанрове, тя пряко и открито изпълнява своята гражданска отговорност. Затова е важно и необходимо публицистиката да бъде поставяна, поне от време на време, под прицела на критиката, за да се види нейното актуално състояние.

Публицистиката, есеистиката и документалистиката са, така да се каже, гранични или междинни жанрове на литературата, журналистиката и науката. Това ги прави трудно податливи на точна идентификация. Обикновено публицистиката, също както и есеистиката, е онова, което не се вмества в рамките на установеното жанрово определение.

Литература от първа величина

Не поставям под съмнение принадлежността на публицистиката, есеистиката и документалистиката към художествената литература наравно с поезията, прозата, драматургията и критиката. Те са литература дори и тогава, когато са журналистика, т. е. обслужват вестника, радиото или телевизията. Но само ако са писани с художествено съзнание, високо слово и дълбоко размишление. Тогава публицистичната журналистика или журналистическата публицистика е много повече актуална, решаваща преди всичко проблемите на деня и неговата "злоба", докато "литературната" е изобразяваща, размишляваща, анализираща, проникваща в същността на проблема или явлението.

Навремето Атанас Далчев рязко изрече мисълта, че за зрелостта на една литература трябва да съдим по литературната критика, тъй като поезия имат и примитивните народи, а критика - само високо развитите. Убеден съм, че към аргумента на великия ни поет трябва да добавим още публицистиката, есеистиката и документалистиката. Кой друг освен истинския публицист е способен най-добре да анализира в дълбочина социалните явления и тенденции, да ги съпоставя и намира в тях големия смисъл на националната съдба! И чрез този анализ да окаже непосредствено и бързо въздействие върху обществото, да го зарази или отврати, да му вдъхне смелост и решителност или да го откаже от смелост и устойчивост и го накара да се вгледа в себе си и започне да укрепва нравствено. Публицистичното писателско слово притежава огромна енергия, която намира прекия път до ума и сърцето на читателя и го мобилизира за постигане на висока цел.

Кирил Божилов, "Първи българки", издателство "Тара пъблишинг" ООД

Липсва адекватна интелигенция

Не се наемам да твърдя, че днес българската публицистика преживява щастливи дни. За да бъде тя на високо равнище, е необходима ярка и отговорна патриотично настроена мислеща интелигенция, притежаваща съзнание за своята мисия и главна роля в обществените процеси. Говоря за интелигенцията като социална прослойка, обединена от общо съзнание за тази отговорност; прослойка, която е поела отговорността да води обществото, да го направлява и осмисля от негово име историческите процеси. Не е достатъчно да има високо образовани интелектуалци, умни, талантливи и амбициозни енергични хора, за да говорим за интелигенция. Интелигенцията е носителят на идеология, обществени ценности и воля за мисия. За съжаление днес у нас липсва такова осъзнало се съсловие. Поради това и общественото съзнание е бедно и ленливо, бягащо от големите и сериозни проблеми, задоволяващо ниските потребности на консуматора. Чудно ли е тогава, че днес всичко е забавление, полза, рентабилност, толерантност, европейска ценност, а всъщност е тържество на убогостта. Днес доминират все повече практичното мислене, мисленето за материалната ценност и плътското удоволствие.

Проблемите на духа са изместени

от квазиинтелигентски интерпретации, от папагалски повторения на американски или западноевропейски посредственици, от светски хроники и "култове". Ние виждаме колко задръстена с такава посредственост е дори писателската среда. Днес писателското слово почти напълно е изгубило огнената сила на Г. С. Раковски, Петко Р. Славейков, Христо Ботев, Захарий Стоянов, Симеон Радев, Гео Милев, Иван Хаджийски, Цветан Стоянов, Стефан Продев, Николай Хайтов. Българският писател-публицист сам се изключи от социалната среда; сам се остави да бъде аутсайдер; сам прие ролята на мъченик и страдалец, лишен от всичко. Но кой може да го лиши от най-ценното богатство, дарено му от Господа - словото? Кой може да го лиши от правото и задължението да бъде не просто коректив на властта, а сам да е върховната власт и разпоредител на обществените и националните отговорности и задължения? Нека не забравяме Божието предупреждение: "Комуто много е дадено, от него много ще се иска!".

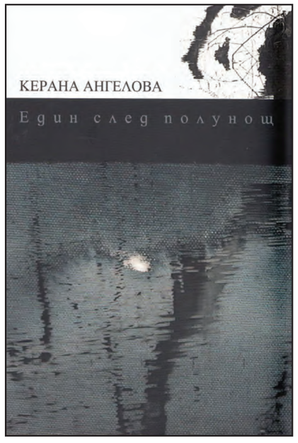
Публицистиката е проявлението на обществената съвест. Ако съвестта на обществото е заспала или е гузна, публицистиката е анемична; тогава тя се занимава с периферни проблеми и имитира гражданска активност и отговорност.

Имитация на гражданска активност

Евтим Евтимов, "Небето идва от земята", издателство "Захарий Стоянов"

Мисля, че днес обществото, а заедно с него и публицистиката ни, е в подобно състояние. Тя имитира активност, смелост и съвест, но в повечето случаи кръжи около същността на явленията и не смее или не може да каже истината. А е изключително важно да се постави диагнозата на обществото, да се изчерпе поне видимата и натрапваща се истина; нужно е да се опише състоянието и се формулират проблемите, за да се замислим за случилото и случващото се. Главният проблем за България и българския народ не е икономическото изоставане и бедността. Проблемът е в изграждането на националната ни същност, в опитите да бъдем извадени от цивилизационната ни принадлежност; в смазването на традиционните национални ценности и поругаването на морала и нравствеността. Т. нар. "европейски ценности" въвеждат "морала на успеха" и "опрощават" всичко, което християнството е обявило за грях; те разрушават самата човешка същност.

Керана Ангелова, "Един след полунощ", издателство ICU

Свободата на личността е подменена

със свобода на инстинктите и ниските потребности. Разрушава се езикът, а когато езикът е разрушен, нацията залинява и умира. Силата на една държава и на обществото в нея не се постига върху икономическото й състояние, а преди всичко върху моралната същност на нацията, върху християнската добродетел и съзнанието за това кое е добро и кое зло. Пошлостта и полуграмотността царуват щастливо в отечеството ни, а ние се занимаваме с политиците и с преживяванията на т. нар. елит, съставен от манекенки, фотомодели, тв водещи и татуирани певци и футболисти.

Мястото на публицистиката е предимно в периодиката. Именно в периодиката публицистът подрежда по важност фактите и явленията, придава значимост на един или друг проблем и открито заявява обществената си позиция. Но периодиката отказва на публициста да бъде част от нея; тя го заменя със светския хроникьор, с повърхностния коментатор или с нещо друго, чрез които имитира обществена ангажираност и загриженост.

Боян Драганов, "Зад завесата на големите скандали", издателство "Ахат"

Не бих казал, че книгата не е територия на публициста. Книгата обаче й придава друго звучене и значение, като я извежда из мимолетието и я издига до висотата на художествената значимост и дълголетност. Много по-удобно място е тя за есеистиката и документалистиката, понеже позволява да се разразнат нашироко тези и се привеждат в тяхна подкрепа факти и документи, които вестникът не е способен да побере.

Как изглеждат българската публицистика, есеистиката и документалистиката от 2013 година върху теритоиа на книгата? Отговорът на този въпрос е моята задача в краткия преглед, който ще се постарая да направя.

Иван Гранитски, "Внимателно бързайте", издателство "Захарий Стоянов"

Съпричастие към злобата на деня

Ще започна с книгите на най-възрастните автори, издали през миналата година книги с характер публицистичен и есеистични творби. Това са "Небето идва от земята" на Евтим Евтимов, "Аеронавт от село Варвара" на Георги Стоянов-Бигор, "Именитите" от Станко Михайлов и "На 95 през три България" от Петко Бочаров, "Познатите - непознати" от Иван Вълов и "От първо лице" на Иван Енчев. Последната не е с избрани работи, писани по различно време, но като цяло близа в духа на първите. Именно тези книги показват неопределеността на родовото понятие, за което говорех преди малко. В тях са събрани или избрани публицистични статии, интервюта, есета, памфлети, мемоари - общо взето, всичко, което не може да се определи като разказ, новела, повест или друг някакъв прозаичен жанр. Жанровото определение е важно, но по-важно е какво носят в себе си тези книги, за какво се говори в тях, какви проблеми поставят и разрешават и как ги разрешават. Споменатите книги свидетелстват за усилията на българския писател да извлича из обществената действителност съкровените на вдъхновението и справедливия гняв, за да дадат на хората правилата на правдата. Не бих казал, че тук имаме работа с образци на публицистичното майсторство или че авторите на книгите предлагат най-верните решения на обществените проблеми, но трябва да признаем за похвални видимите им усилия да бъдат причастни към злобата на деня и чрез нея да откриват трайното и значимото за общественото развитие, да ни помагат и на нас да го виждаме.

Публицистът по природа е неравнодушен човек, искащ от нас да бъдем също като него непримирими към злото и несправедливото, да заемаме открита позиция и да настояваме всички заедно да се захванем с отстраняването на това зло. Много е важно как се описва проблемът и какъв нравствен смисъл му се придава; дали той е част от злото или е породен от нашата обществена разсеяност и несъвършенство. Истинският публицист винаги насища с аргументи своето отношение и търси причините за появата на проблема. Той никога не обвинява и не съди голословно, изхождайки от принципа за "виновност" - било на отделния човек, било на идеологията му, било на политическите му пристрастия. Това важи особено за жанра на литературния мемоар и спомена за писатели. Важно е какво си спомняме за един или друг писател, какви черти от неговия характер сме забелязали, какво подчертаваме в живота и творчеството му. Литературният мемоар не е просто разказ на случки, станали с наше участие, а особен вид тълкуване на литературата, особен анализ и своеобразен поглед върху времето, в което творецът е живял.

Публицистиката осмисля настоящето

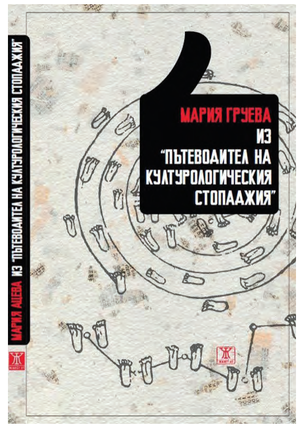
и чрез погледа си върху историческото минало, но само когато в него търси измеренията на настоящето, причините за състоянието му и аргументите за възможностите или невъзможността да бъде променяно към по-добро. Историческата публицистика помага за вярното осмисляне на историята. Може да се каже, в много отношения българската историография върви след публицистиката и формулира своите тези и теории в духа и руслото на публицистичните откровения на големите ни писатели като Иван Вазов, Захарий Стоянов, Г. С. Раковски.

В моя преглед на годишната продукция от 2013 година аз подчертавам две книги: "Първи българки" от Кирил Божилов и "Внимателно бързайте!" Какво стои зад страшните четири въпросителни на "Народе????" от Иван Гранитски. Към тях добавям: "Улица "Републиканска" и "Краеведски спомени" от Иванко Маринов, "Будител на народната гордост" от Кына Бойчева, "Зад завесата на големите скандали" и "Хроники от Русе" на Боян Драганов. Отделям от общия хор книгата на Иван Гранитски за Васил Левски като постижение в публицистиката, но и в изучаването на българския "феномен" Левски. Това е книга-размисъл, но звучи и като поема; думите в нея са силни, разпалващи, провокиращи. Тя е едно от явленията на изминалата литературна година! Възприемам книгата на Кирил Божилов за първите българки в нашата модерна история като важно и сполучливо изследване, добре и увлекателно написано.

Тук поставям един проблем, който взимам от книгата на Боян Драганов "Зад завесата на големите скандали". В нея са разказани много интересни случаи от нашата история, поставяли на изпитание спокойствието на обществото и сигурността в държавата. Но така поднесени, тези случаи стоят сами за себе си. Те задоволяват любопитство, дразнят ниския интерес за сензация, но от книгата ми е трудно, за да не кажа невъзможно, да извлека някаква обществена идея или дори поука. Защо се пишат такива книги?

Георги Стоянов-Бигор, "Аеронавт от село Варвара", издателство "Изток-Запад"

Мария Груева, "Из пътеводител на културологическия стопаджия", издателство "Жанет 45"

Би трябвало да има някаква причина - особено когато претендират да бъдат литература? Необходими са анализи и обобщения, а не само факти и констатации. Нужно е да се види какво поражда "скандала" и какво дава той на времето, защо е предизвикан и защо предизвиква интерес у читателите. Той е явление, заслужаващо анализ, а не само сензационен разказ.

Иван Вълов, Познатите-непознати, издателство "Изток-Запад"

Картина на времето и националната ни съдба

Ще завърша прегледа си с три интересни заглавия, които няма как да включа в някаква определена група: "Из "Пътеводител на културологическия стопаджия" от Мария Груева, "Един след полунощ" от Керана Ангелова и "Портрети отблизо. Разкази за хора и събития" от Борислав Бойчев. И трите са много добре написани, поради което се четат лесно и с удоволствие. Това са интелигентни книги. Първата от трите представя различни видими за чужденеца (в това число и българина) черти на китайската култура. Сложната проблематика е разработена достъпно, но без профанации. Авторката е специалист-китаист, а не турист в Китай, клъвнал оттук-оттам, което е видял от показаното му по време на екскурзията. Такива книги са не само полезни, но и необходими, защото търсят връзките и сходствата между нашата и китайската култура и намират думи, за да ги опишат и обяснят.

Книгата на Керана Ангелова "Един след полунощ" е в жанра на онази есеистика, която Атанас Далчев обозначи като "фрагменти", но за разлика от него, който е мъдър наблюдател и аналитик, авторката е повече настроена импресионистично, често дори сантиментално. Споменатите й, които никак не са малко, са в описанията на състоянията, в които размишленията стават толкова настойчиви, че налагат да бъдат записани на хартия.

Заглавие, което се откроява

Сред публицистичната продукция на изминалата година откроявам книгата на Борислав Бойчев "Портрети отблизо. Разкази за хора и събития", в която са включени спомени за писатели, журналисти, политически събития и случки от личния живот на писателя. Личните спомени прерастват постепенно и неусетно в картина на времето, в обобщения за историческата ни съдба и за човешкото участие в драматичните преображения на живота. Авторът е не само наблюдателен, но притежава умението да изразява своите наблюдения, да ги одухотворява и превръща в характеристика на времето. Тук вече можем да говорим за успешно съчетание между публицистика, есеистика и документалистика. Дано книгата не остане незабелязана и дано бъде прочетена от повече хора, особено от литератори. Защото тя носи в себе си чувствителна душа и проникновени очи, които свидетелстват за българските духовни и социални преображения. Борислав Бойчев е преодолял онези слабости на литературния мемоар, за които говорих малко по-горе. Получила се е мащабна и автентична художествено-философска картина на времето.

Сложното и динамично променящо се време би трябвало да роди повече публицисти, есеисти и документалисти, които да поемат функцията на тази прословута "четвърта власт". Но очевидно са настъпили тежки увреждания в социалния организъм и той не се възпроизвежда в този литературен род. Това също би трябвало да бъде предмет на изследване, за да видим още една истина за себе си, чрез която да разширим познанието си за собствения си бит и разумна същност.

Кына Бойчева, "Будител на народната гордост", издателство "Рал-Колобър"

Моите бегли бележки и оценки искат да предизвикат разговор за жанра като цяло, а не толкова да казват кой е успял и кой не. Когато нещата в нацията не вървят, не е кой знае какво да си пръв, да побеждаваш и владееш. Затова аз призовавам към такъв разговор. Той няма да може да се изчерпи с една дискусия от рода на тази. Нужно е продължително, задълбочено и умно говорене по насъщните проблеми на обществото и литературата, поставяни и разрешавани от литературата и специално от публицистиката, есеистиката и документалистиката.

Борислав Бойчев, "Портрети отблизо", издателство "Български писател"

Между историята и съвременността

170 години от рождението на Цанко Дюстабанов

Симеон ЯНЕВ

Кой днес в период на духовен и стопански упадък се интересува от делата и съдбата на възрожденците и специално на тия, които преди близо 140 години вдигнаха Априлското въстание и предрешиха избора на историята за България, а и за Балканите в известна степен. Преди няколко години (2009) в Сараево външният министър на Турция Ахмет Давудоглу в реч пред босненски мюсюлмани възвести, че османското наследство на Балканите е жива част от балканското и че тяхното бъдеще и физиономичност не могат да се разглеждат без него.

Един български възрожденец, много успял за времето си и много богат, просветен, учил в Цариградския Роберт колеж, добър познавач на турското право, член на Габровския казалийски съд, превел на български Наполеоновия кодекс, през 1875 г. мисли почти същото като Ахмет Давутоглу през 2009 година. В съгласие с турското право, когато през 1875 година навсякъде в балканските провинции на Османска Турция ври и кипи, когато са въстанали и успешно се бият християните в Херцеговина, когато в България току-що е направен първият опит за въоръжен отпор (Старозагорското въстание), когато българската революционна емиграция в Румъния замисля ново всеобщо българско въстание, този човек - Цанко Дюстабанов се заема да състави махзар (прошение) до султана, подкрепен с много подписи с цел да се реформира Турция, да се избегнат приближаващите кръвопролития, да се успокоят народите и да се заздравят държавните институции...

Исканията му са цяла програма и в нея като че най-важните са:

✔ да се премахне данъка "бедел", който плащат само българите заради военната охрана, която им осигурява правителството, като се вземе за компенсация редовна военна служба и за тях;

✔ да се запази системата за отделни училища на етносите по обща държавна програма;

✔ да се признае българският език като втори официален език на империята...

С една дума - този човек иска да направи от Османска Турция Австро-Унгария на Балканите.

Като върховна полза от подобни реформи той посочва, че ще се пресекат апетитите на големите европейски държави да се намесват в работите на Турция, т.е. империята сама ще може да решава своите собствени проблеми.

Отговор на този махзар не се получава никога.

През ранната пролет на 1876 година, като има предвид огромното влияние и авторитет, които е имал Дюстабанов сред българското и турско население в Габровско и Севлиевско, Габровският революционен комитет му предлага да възглави готвеното въстание. Разговорът ставал на агне в една от градините край Габрово - агне и сладка приказка.

Като ги изгледал един по един, а те до един не издържали погледа му, той казал: "Оставили сте ми два пътя. Първият е да отида и да ви предам; тогава ще бъда дважди по-зачитан и трижди по-богат. Вторият - да дойда с вас и да загубя главата си."

И довършил: "Идвам с вас".

Така "Турко-България" на Балканите не се състояла никога и вместо нея след две години възникнала България, окъпана в кръвта на едно злополучно въстание и на една победоносна и гибелна за Турция война.

—

В тия думи на Дюстабанов е казано всичко: и за съдбата на въстанието, и за собствената му съдба.

Но и за пътищата на историята за век и половина дотук и вероятно за много повече.

За съдбата на Балканите, решавана непрекъснато от външни сили.

За Балканите изобщо като "чрево адово".

За турския и българския манталитет, за единия, както и за другия национален характер.

И за това, че единственото, с което се прави историята, са действията, каквито и да са.

И никога бездействията, колкото и удобни да изглеждат.

—

През 1989 година публикувах книга под заглавие "Български характери". В нея има пространен психографски очерк за Цанко Дюстабанов и той е първият по рода си, нает се да анализира и обясни огромните видими противоречия в личността на този почти неизвестен български възрожденец и странният начин, по който те извайват една от най-монолитните фигури в българската история на XIX век.

Дали само на XIX-ия?

Тук няма да занимавам читателя с тия проблеми.

—

Развоят и краят на Априлското въстание са известни.

Неизвестна остава, необяснимо защо, ролята и държанието на Дюстабанов в специално организирания за него съд с нарочно пратен от Цариград юрист, някой си Али Тефик бей. Пред съда Дюстабанов застава с нацепена от куршум, получен в Балкана, лакътна кост, като раната, загноясала отначало, била овладяна от хекиминте с цел да може затворникът да се изправи пред следствието и на съдебните заседания.

Но раздробената кост не била оперирана и част от нея свободно плавала в зарастващата плът, Дюстабанов сам изважда и предава на майка си при единственото им свиждане тая кост, за да я погребе тя и да има той гроб, ако не й предадат след смъртта тялото му.

Дюстабанов не е измъчван при разпитите; напротив, обграждан е бил с внимание и уважение, турците са знаели с кого имат работа и на неговите разпити, както и на самите съдебни заседания му се поднасяли кафе с цигара, нещо невиждано при политически следствен.

Има редица причини за този особен начин на отношение към един политически затворник, които съм разгледал в споменатата по-горе книга и които не са толкова важни за настоящите размишления. Тук ще се ограничa само с най-важното.

На последното заседание на състава водещият заседанието Али Тефик бей задава следния въпрос на подсъдимия: "Цанко ефенди, ти като си такъв умен човек, който знаеш историята и толкова други науки, па познаваш и нашите оръжия и сила, не можа ли да предвидиш, че не се изкарва наглава да се борите вие, една шепа хора, с такава силна държава като нашата. Чудно ми е как можа и ти да се увлечеш в тая глупава работа и да станеш бунтовник."

Отговорът е:

"Аз зная много добре, че царството ви е голямо, че силата, войската и оръжието са във вашите ръце, че със сила ние не ще ви надвием. Но зная още, че вие сте варвари и тирани, че поради въстанието вие ще нападнете и невинните и мирни жители и ще направите зверства. Нашата цел прочее не беше да ви надвием със сила, но да ви предизвикаме и да направите зверства, които вече направихте премного и благодарение на което се компроментирахте (...), а тая наша цел е достигната вече. Бъдете следователно известени, че ние победихме."

После, вместо последна дума, Дюстабанов диктува на съда члена и буквата от османския наказателен закон, по който трябва да бъде осъден.

Съответното наказание по указания член било "смърт чрез публично обесване", което и съдът постановява.

—

Това, което е искал Дюстабанов със своя махзар до султана от 1875 г., и това което е направил през пролетта на 1876 година, вероятно на пръв поглед изглеждат несъвместими. Дуалистът и реформаторът от седемдесет и шеста, след като е бил отхвърлен с надменно мълчание неговият реформационен проект, се превръща в бунтовник и радикален враг на системата.

Но ако в първата част на неговото действие го пренесем към европейската политика от началото на XX² век, ще бъдем изненадани да видим същия стремеж за мирно решаване на наболели проблеми чрез преговори и взаимни отстъпки. Ще видим, че този път (при малко далновидност) наистина би спестил много кръвопролития и че предпочетен (поне за няколко десетилетия), би открил поле за мирно съревнование между народите в империята, а в това мирно съревнование би се възпитала вероятно в много по-голяма степен взаимотърпимостта и убеждението, че така се работи за обща полза. На този фон политическата далновидност на Дюстабанов изглежда изпреварила европейската поне със 120 години.

Но обстоятелствата се изменят, надеждите за диалог умират, надменното мълчание попарва неговите правни, реформаторски идеи, а зулумите на приетите от империята, изгонени от Крим, черкези и татари стават нетърпими. За по-малко от година империята показва не само нежеланието си за реформи, но и неспособността си да се справи, с който и да било вътрешен проблем, докато толерирането на едното вероизповедание за сметка на другото му доказва пълната несъстоятелност на неговия реформаторски проект.

И от реформатор той става бунтовник. Както личи от речта му пред съда в Търново, той не се е надявал на победа, но е видял победа в турския институционален модел, който се е надявал да промени и в османския манталитет на радикалност към раята, който се е оказал непроменим.

Неговите несъвместими действия се оказват абсолютно логични според обстоятелствата. Той действа като политик; всяко нормално политическо действие е действие според обстоятелствата, като целта остава неизменна.

Неговата цел е признаването на българите като държавнотворен народ; той не се отклонява и не отстъпва от целта си. Променя само средствата, като във втория случай за целта си залага собствената си глава.

Ако можем да пренесем неговите действия от Османска Турция в днешния Европейски съюз и да си го представим като български евродепутат как би действал той в Европейския парламент, когато вижда например, че Франция и Холандия с охота приемат български и румънски високообразовани специалисти на работа и са готови да им предоставят гражданство, но перфидно гонят потоците български и румънски роми, вместо да се заемат с тяхната социализация, каквото е тяхното право на европейски граждани?

Какво би направил, когато ефектът от действията на образцовите страни реално обезлюдява без никакви компенсации една част от европейските им партньори и в същото време ги обрича да бъдат вечно гето на същия този съюз?

Има един-единствен отговор на моя хипотетичен въпрос? Във всички случаи - не като "йес" депутатите, макар че за отстояването на една нормална политическа позиция в днешния Европейски парламент съвсем не е нужно да се залага собствената глава.

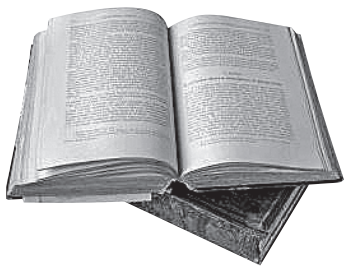

Цанко Дюстабанов

През 1875 г. аристократът Цанко Дюстабанов се е надявал да реформира Османска Турция. Уви, дори и днес от идеите на Ахмет Давутоглу се разбира, че това е невъзможно...

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

“ОСТАНИ” от Харлан Коубън издава “Колибри”. Романът е едно разтърсващо пътуване във “влакчето” на ужаса и съмнението. Меган е типичната американска майка и домакиня, а Рей е принуден да си изкарва хляба като папарак. Пътят им се пресича с този на детектив Брум, който продължава да се занимава със случай, отдавна пратен в забвение. Всеки от тримата води живот, какъвто никога не е искал, и крие тайни, за които и най-близките му хора не подозират. Отегчени от предвидимостта на балансираното всекидневие в предградията, те изведнъж се изправят лице в лице с тъмната страна на американската мечта. Харлан Коубън е роден през 1962 г. в Ню Джърси, САЩ. Автор е на образцови психологически трилъри и има куп литературни отличия. Името му е в списъка на 50-те най-велики криминални писатели на всички времена.

“КАЗАНСКА ЗВЕЗДА” от Ева Ибътсън издава “Емас”. Бедна и немощна старица изживява последните си дни на тавана у богати роднини във Виена. Умирайки, оставя прашен сандък на единственото същество, отнесло се с внимание към нея - Аника. А в сандъка с реликвите на нейната младост е и имитация на “Казанската звезда” - диаманта на диамантите. Защото старицата е била кралица на парижките сцени. Прашният сандък ще преобърне съдбата на малката Аника - намерена като бебе в алпийска църквица и отгледана с много любов в спокойния и уютен дом на семейство ексцентрични професори. Ще се появи една красива и елегантна майка, пред Аника ще разтвори врати старинно семейно имение далеч на север, ще последват срещи с достолепни аристократи в скъпи курорти, ще изникне и смъртна опасност...

“БУРЯТА НА ВЕКА” от Стивън Кинг издава “Ибис”. За първи и единствен път в забележителната си кариера Стивън Кинг представя история, създадена специално за телевизията. Но, както самият Майстор споделя: “Бурята на века” не е нито тв драма, нито минисериал. Това е истински, пълнокръвен роман, реализиран в малко по-различна форма. И тук, както и в най-добрите романи на Краля, акцентът пада не върху свръхестественото, а върху човешкото. Разказвайки поредната си въображаема история, Стивън Кинг всъщност разкрива истината за самите нас. Романът нагледно демонстрира и извежда на преден план една от най-силните страни на Кинг като разказвач - драматургичното му майсторство. И критици, и фенове са единодушни, че “Бурята на века” е една от най-добрите екранизации на Стивън Кинг.

“ИМПЕРИЯ” от Джеръми Паксман издава “Еднорог”. Авторът ни води на увлекателно пътешествие от опиумните полета на Китай до далечна Африка в търсене на британската идентичност. Дали Британската империя е управлявала своите колонии справедливо? Вярвате ли, че е “цивилизовала” успешно диваците от далечните земи? На тези и много други въпроси отговаря известният писател и журналист на Би Би Си Джеръми Паксман. Чрез своя проницателен и остроумен анализ авторът прави внимателна дисекция на самото сърце на империята. Паксман се вглежда внимателно и безпристрастно в 400-годишната история на изграждането на Британската империя и начина, по който тя е формирала както националното самосъзнание, така и отношенията на нацията с другите народи.

Художникът през очите на писателя

Боян Биолчев написа разкази, които абсолютизират творчеството и демитологизират твореца

Сборникът с разкази “Книга за художника” (издание на “Сиела”) съдържа десет разказа и две къси новели. При очертана самостоятелност на всяко от тях те се съчетават в една ненатрапчива студия за характера на художническия акт като свободен от трите си измерения, но може би единствено реален образ на света около нас, за генетичната връзка на визуалността и словото, за властта и изкуството и властта на изкуството.

Всъщност това са параметри на подтекста, защото разказите са изградени през всепонятност на човешкото, през илюзията на видимото и коректива на алкохола и имат многослоен адресат; издържани са в двуединство на смеха и тъгата, осенени са от самоирония и пастелна болка, абсолютизират творчеството и демитологизират твореца.

Книгата е разделена на три цикъла. В първия, озаглавен “За художника историята е рано започнал днешен ден”, са двата разказа - “Теофан грък” и “Живата светлина на майстор Миле”, в които е внушено, че може би единствено напълно непроменима в цивилизацията ни е неочакваността, изненадата на таланта.

“Това е, от това започваш, помислих си аз, щом се замислиш за лицата на другите, започваш от колелце и чертички, от нищото, за да може след време да видиш лицето на плачещ мъж и без да разбереш за какво страда, да мислиш, че нито една черта в това лице не ти е непозната... От кой момент, след като си започнал вече да можеш, преставаш всъщност да виждаш?”

Вторият цикъл - “Художникът - трудният човек, който говори с образи, е образ, който говори трудно”, съдържа разказите “Главата на императора”, “Ателие”, “Цветя”, “Осми март”, “Опит за убийство”, “Зануляване”, “Околосветско пътешествие” и “Бадемов цвят”. В тях са закодирани, без да разрушават отвътре условността на литературното, преклонението и присвитото око към галерията мои приятели художници, пояснява авторът.

Третият цикъл - “Писателят търси цветното, художникът го раздава”, с двете новели - “Свиждане” и “Апнея”, визира света, в който премина голяма част от живота на моето поколение хора в изкуството, когато свободата се криеше вътре в тези, които се решаваха да я приютят и да я споделят в сакралността на приятелството. Новели, необременени от патетика и декларативност, пише още проф. Биолчев.

Есеистика

Камилски кервани, пясъчни далнини, хванати миражи... в арабески

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Какво работят съпругите на българските дипломати? А те не са малко. Работят най-трудното. Нищо. Най-много да си убиват времето с пазаруване. Но го правят качествено. Нали имат много време. Май забравихме онази шеговита истина: “Нямам много време, за да ти напиша кратко писмо.” Многословието ни залива. И става пустословие. При остър дефицит на време. Което никого не оправдава.

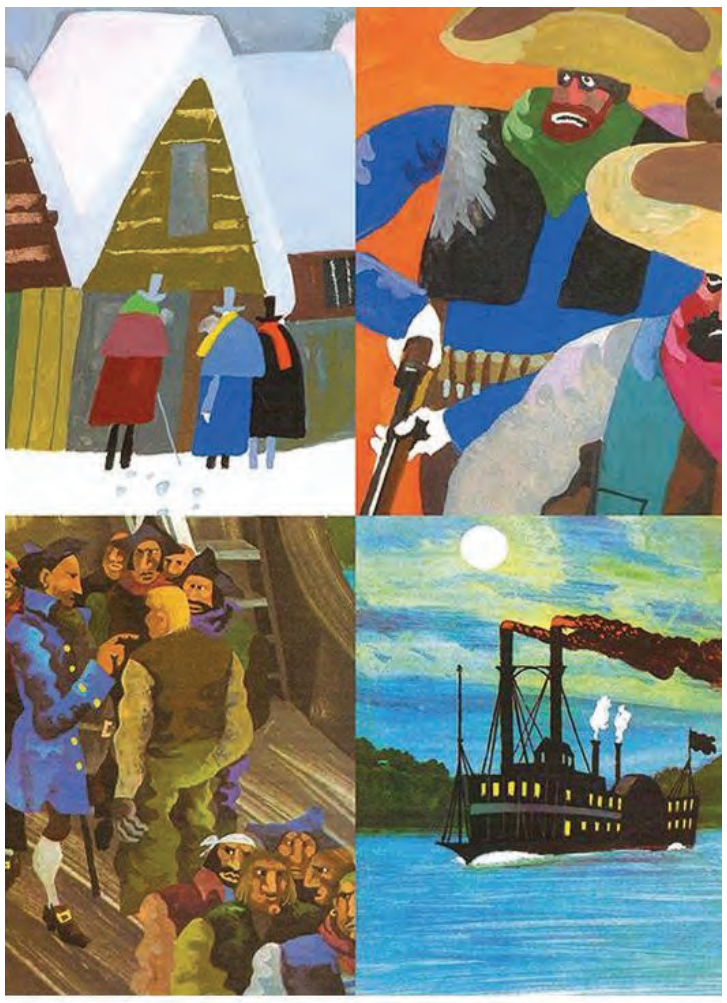
Авторката на тези “Арабески” (изд. “Пропелер”), която преди е била Лидия Вацева, се оказа само за мен непозната. А ето че тази загуба за двамата става победа, пак за двамата. За нея са изричали и писали ласкави думи мастити познавачи на писаното слово като Драгомир Шопов, Карол Николов, Петко Тотев, Велин Георгиев, Марин Кадиев... Не защото е майка на служебния министър-председател и дипломат от кариерата Марин Райков и съпруга на друг дългогодишен дипломат. А защото “пише божествено и книгите й са божествени”. Това пък е определение на полк. Георги Георгиев, най-добрият познавач на българската проза, бивш началник на Военното издателство. И няма начин читателите да не се съгласят, само пет страници ако прочетат. Такава е мисията на книгата - да предизвиква наслада. Което пък го прави авторът. Както Лидия Николова в нейните “Арабески”.

Вижте само: “С тъга си тръгнах от Арабия. Тя ме обгори със синия пламък на небето си. Обрули ме с пясъчните виелици на просторите си. Напои ме с лазура на кроткия си залив. Ще спра ли да копнея по мекия блясък на нейните бисери и по сатанинската хубост на отвесните й масиви?” Така, и още по-”мънистено” е нанизано по всичките над 300 страници. Преливаща хубост и доброта! Само душа да имаш, да я пълниш. А хубостта, добротата зове, както би казал поетът полк. Евстати Бурнаски.

Какво всъщност знаем ние за “Майка Арабия”, както ласкаво я нарича Лидия Николова? Аз лично - почти нищо. Преди да взема в ръце тези “Арабески”. А там още има многоженство. Много пясък, много слънчева жар, много петрол, много минало, още по-много бъдеще... Тук милиони мюсюлмани още бият път до Мека и стават хаджии, срещу добро възнаграждение мъже си отстъпват държанки... Невероятно е навлизането на авторката в душевността на бедуините, новите банкери, средните търговци, жените, обвити в своите абаи... За камилските кервани и за “хванатия мираж Кувейт” разказът й е толкова лек, сякаш става дума за нашето Шопско!

На това му се казва: “Случи се”. Щастлива, полезна, великолепна случка. Защото е могло “Майка Арабия” и журналистката от София Лидия Николова просто да се разминат. От което щяха да са ощетени и читателите, и арабите. Откъде щяхме да знаем, че огромният Персийски залив е още “Долното море”, а “Горното” е Средиземното. И да се наслаждаваме на великолепните есенца “Хванат мираж” (това е Кувейт - б.а.), “Домашни води” (това пък е за Персийския залив), “Родени от вятъра”, “Вечност от секунди”, “Ритъм на кози тъпани”... Все по две-три странички. И пълни с философски истини.

Със сърцето си е писала Лидия Николова. Ето пак: “Преживявам отново пътуванията си из Арабия... Отнасям я цялата в паметта си, заедно със случките и хората, за които, струва ми се, не ще се уморя да разказвам...” А ние с радост ще четем!

Илюстрации на Любен Зидаров

Негови рисунки по прочути творби са подредени на „Шипка” 6

Изложбата “Илюстрации на прочути творби” е отворена до 10 юни в галерията на СБХ, ул. “Шипка” 6, етаж I, научи ДУМА от Румена Калчева от Съюза на българските художници.

Любен Зидаров е и един от пионерите на българския комикс. След страниците в “Чуден свят” и “Илюстровано четиво”, рисувани през 1941-1943 г., и детските комикси в следвоенното “Септемврийче”, той започва романа в картини “Бен Хур”, който за съжаление така и не завършва. Затова пък следващият комикс, върху който работи, го занимава цели 60 години. Това е “Островът на съкровищата”, по романа на Робърт Луис Стивънсън.

Както и в илюстрациите към “Андерсеновите приказки” и още няколко класически книги, които рисува в десетилетията между 1950-1990 г., Зидаров създава много варианти на комикса. Той рисува, прерисува, на 90-годишна възраст прави нови разместванията, колажи и добавки към версията за първата изложба на българския комикс през 2013 г.

Зидаров е роден на 23 декември 1923 г. във Велико Търново. Завършва Националната художествена академия, специалност живопис при проф. Илия Петров. Работи като илюстратор на детските списания “Септемврийче”, “Пламъче” и “Славейче”. От 1967 до 1970 г. е главен художник на издателство “Народна младеж”. Автор е на илюстрациите в “Приказки на Шехеразада”, “Български народни приказки”, “Подир сенките на облаците” на Пейо Яворов, “Морското вълче” на Майн Рид, “Том Сойер” на Марк Твен, “Приказки” на Ханс Кристиан Андерсен и др. През 70-те г. е зам.-председател, а после и председател на Творческия фонд на СБХ. От 1996 г. до 1999 г. е председател на СБХ. Носител е на сребърен медал и златен медал от Международната изложба на книгата, Лайпциг, на орден “Кирил и Методии” - I степен, сребърен медал, Москва, награда за илюстрация “Борис Ангелушев” на СБХ, почетна грамота “Х.К. Андерсен”, Атина.

Негови творби са притежание на НХГ, СГХГ, окръжните художествени галерии в страната, двореца “Сент Джеймс” - Лондон, галерията на университета “Хонг Ик” - Сеул, Италия, Норвегия, Швейцария, Австрия, Германия.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Селма Тодорова гостува с изложба в Кюстендил

Изложбата “Реинкарнации”, която представям в галерия “Владимир Димитров-Майстора” в Кюстендил, е по-различна, признава Селма Тодорова, чиято изложба ще бъде открита на 3 юни от 17.30 ч. с участието на “Toria life vocal” и ще продължи до 26 юни.

При “Реинкарнации” новото е добре запомнено старо. Преродените са съвременни богове и богини, митологични същества, необикновени или обикновени хора, обезсмъртени чрез силата на изкуството. Търсенията на авторката се простират от цитиране на античния или ренесансов първообраз, който се интерпретира като съвременен, през сравнението с аналога му, до съвсем лека асоциация с образи, станали жалони в историята.

“Реинкарнация” (корен от латински) означава не само прераждане, както е навлязла в българския език, а и превъплъщение. Картини от балетната серия са триптихът по балета “Зорба Гъркът”, в който средиземноморските елементи се преплитат с действителни сцени от балета по музика на Микис Теодоракис, и големоформатните платна “По Панчо Владигеров”, проектирани като театрални завеси. В картините от цикъла “Неживата природа”: “Любовен танц”, “Шушукане”, “Фехтовка”, “Вплитане”, живото и неживото се преплитат и нямат ясна граница помежду си. Тук може да се приобщи и триптихът “Памет”, в който е изобразено Орлово гнездо, носещо отпечатъка на подвига на българи и руси преди повече от столетие.

Всички тези мои търсения в областта на превъплъщенията и прераждането са реализирани в последните 7 години. Някои от тях са участвали в мои самостоятелни изложби, други показвам за първи път, отбелязва Тодорова.

„Лятото на моите заливи”, или нови картини на Атанас Хранов

Новата изложба на Атанас Хранов е урок по изгубване в лабиринтите на лятото и на светлината. Началото се крие в стремежа да се откъснеш, да се отблъснеш, да отвържеш въжетата, да вдигнеш платната. В този момент посоките на мъжа, тръгнал да скита, са повече от ветровете, ветровете - по-малко от сънищата му. Водата под кила пее, земята се отдалечава и мъжът започва да диша лятото, посочва Александър Секулов.

Атомите му се разпиляват щастливо сред семена и птици, сред листа и дънери, сред вълни и брегове, сред всичко онова, което ни прави прозрачни за очите на Бога. И когато заливите са пребродени и картографирани, котвите - хвърлени и вдигнати, платната - сшити и прибрани, жените - любени и поради тази причина вечни, художникът има право да извика още веднъж лятото под клепачите си, да види слънцето с хиляди червени кълба да се търкаля отвъд пределите на видимото, да усети бавния вятър на спомена по кожата си...

Да извика в мислите си заливите, където винаги е приютен и спасен, благодарен и благодатен, прозирен и видим за случайните пътешествия на съдбата, допълва Секулов.

Изложбата “Лятото на моите заливи” кара времето красиво да спре до 15 юни в галерия “Ракурси” на ул. “Хан Крум” 4а.

Атанас Хранов е роден през 1961 г. в Пловдив. Завършил е Средното училище по изкуствата в Котел и Националната художествена академия, специалност дърворезба при проф. Антон Дончев. Носител е на наградата “Пловдив” за изобразително изкуство и награда на галерия “Дяков”.

Балчик за четвърти път огласен от „Черноморски звуци”

19 състава от 8 държави се събират на международния хоров фестивал

За четвърта поредна година от 4 до 8 юни Балчик ще бъде домакин на международния хоров фестивал “Черноморски звуци”. Събитието дава сцена за изява както на академични, така и на народни хорови състави, независимо от тяхната категория или жанрове изпълнявана музика. В неповторима атмосфера и приятелски творчески климат хорове от цяла Европа приемат предизвикателството да се състезават и музицират заедно на различни сцени в красивия бял град. Главната цел на форума е да строи мостове между нации, култури, композитори, диригенти и хорове, научи ДУМА от д-р Валентина Георгиева. В първите три издания са участвали повече от 2000 певци от България, Финландия, Литва, Сърбия, Украйна, Чехия, Македония, Румъния, Турция и Гърция.

Организатори на форума са сдружение “Музикален свят - Балчик”, община Балчик и читалище “Паисий Хилендарски-1870”, под патронажа на кмета Николай Ангелов и с партньорството на ДКИ КЦ “Двореца”, Университетската ботаническа градина, Българския хоров съюз, Съюза на българските композитори и Съюза на българските музикални и танцови дейци, фондация “Иван Спасов”.

През 2014 г. изданието на фестивала се посвещава на 100 години от създаването на смесен хор “Черноморски звуци” и 80 години от рождението на именития български композитор проф. Иван Спасов. 19 хорови състава от 8 държави - България, Гърция, Румъния, Турция, Италия, Германия, Франция и Дания, ще си дадат среща в Балчик.

В рамките на форума се организират Хорови работилници, в които всички формации се обединяват в огромни фестивални хорове, изпълняващи съвременна хорова музика под диригентството на самия композитор.

Амброш Чопи, един от водещите в световен мащаб съвременни словенски композитори, ще ръководи ателиетата за “Съвременна словенска музика”.

Фолклорните състави ще работят с Катя Барулова - дългогодишен диригент на народния хор на НУФИ “Филип Кутев” в Котел и диригент на фолклорна формация “Катена - гласове от България”.

В гала концерта на събитието звуковият сигнал на фестивала “Химн на Балчик” ще бъде изпълнен от всички състави.

Входът за всички концерти и събития в рамките на фестивала е свободен.

Участници

Смесен хор “Черноморски звуци” - Балчик, диригентка д-р Валентина Георгиева, Софийски камерен хор “Васил Арнаудов”, диригентка проф. Теодора Павлович, Дамски хор “Un petit air de rien” - LTisle sur la Sorgue, Франция, диригент Бисер Костадинов, Детски хор “Бодра песен” - Шумен, диригентка Деница Узунова, Народен хор “Coro Mondine di Novi di Modena” - Novi di Modena, Италия, диригентка Мария Джулия Контри, Смесен хор “Родна песен” - Хасково, диригентка Вела Казакова, Вокална студия при НЧ “Паисий Хилендарски-1870” - Балчик, диригентка д-р Валентина Георгиева, Женски народен хор “Илинден” - София, диригент Светослав Балтаков, Женски хор “Седянка” - Орхус, Дания, диригент Михаил Делчев, Народен хор “Добруджански гласове” - с. Соколово, диригентка Стаматка Кирилова, Женски хор “Български гласове Берлин” - Берлин, Германия, диригентка Боряна Черети-Величкова, Смесен хор “Isparta” - Испарта, Турция, диригент Николай Мерджанов, Женско-девически хор “Бодра песен” - Шумен, диригентка Деница Узунова, Камерен хор “Consonance” - Букурещ, Румъния, диригент Лакрамиоара Ана Паулич, Студио за народно пеене “Нуша” - София, диригентка Нели Андреева, Камерен хор “Иван Спасов” - Пловдив, диригентка Гергана Люцканова-Петрова, Смесен хор на културен център Терми - Терми, Гърция, диригентка Елефтерия Метакса-Армодору, Смесен хор “Славей” - Харманли, диригентка Стелия Георгиева, Смесен хор “Trison” - Браила, Румъния, диригенти Марцика и Стефан Лупу.

СНИМКА АРХИВ НА ФЕСТИВАЛА

Смесеният хор “Черноморски звуци” - Балчик, с диригентка д-р Валентина Георгиева

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Жан-Бернар Помие и Виктор Чучков свирят Концерт на Моцарт за две пиана

Неповторимият Концерт на Моцарт за две пиана, емблематичната “Ръченица” на Стайнов и “Фантастична симфония” на Берлиоз ще звучат на 5 юни от 19 ч. в зала “България”. Билети може да бъдат купени онлайн от уеб сайта на Софийската филхармония или на касите в зала “България” на цени от 12 до 20 лв. Маестро Чучков ще бъде солист на събитието, а Жан-Бернар Помие - диригент и солист в концерта на Моцарт. Двамата виртуози ще застанат един до друг, за да вдъхнат живот на музиката, универсално средство за общуване на всички нива.

Творбите, заложени в програмата, са три. В първата част Виктор Чучков ще изпълни “Ръченица” из Сюита “Тракийски танци” за пиано и оркестър, дирижиран от Маестро Помие. Творбата е написана през 1925 г. от Петко Стайнов, но през 2004 г. Виктор Чучков написва своя версия за пиано и оркестър. Произведението е изпълнявано в много страни от цял свят. След емблематичната “Ръченица” почитателите на клавирната музика ще се насладят на Концерт за две пиана ми бемол мажор. Солисти ще бъдат и Помие, и Чучков, за да ни разкажат за един вълшебен свят, обрисуван от Моцарт. Концертът ще завърши с “Фантастична симфония” от Хектор Берлиоз под диригентската палка на Жан-Бернар Помие. Създадена е през 1830 г. и е важна композиция от ранния романтизъм, позната на любителите на класическа музика в цял свят.

Концертът не е дебют за Жан-Бернар Помие в България. Казва, че когато преди 40 години за първи път е дошъл у нас, кариерата му е започнала наистина. В дългата си творческа биография Помие е бил пианист, композитор, педагог (и до днес води майсторски курсове в Лондон, Мелбърн, Чикаго, Токио), диригент, а от 1999 г. е артистичен директор на международно музикантско продуцентско сдружение.

Виктор Чучков

Жан-Бернар Помие

Свирил е под диригентството на Херберт фон Караян, Даниел Баренбойм, Пиер Булез, Саймън Ратл, Генадий Рождественски, а също и на българските диригенти Константин Илиев, Добрин Петков и Йордан Дафов. Дискографията му включва интеграли на клавирните сонати на Моцарт и Бетховен, на Баховите токати и инвенции, на Шопеновите валсове и Шумановите новелети.

Проф. Виктор Чучков е гостувал като пианист и композитор в над 16 страни в Европа, Азия и Южна Америка. Носител е на множество престижни международни награди и е оставил поне един мил и светъл спомен у всеки българин - “Моля кажете не на шега, кой нарисува тази дъга?” Заедно с Маестро Мориконе е работил върху много творчески проекти. В кариерата си се изявява като композитор и концертиращ пианист. Солист е на оркестри в Италия, Холандия, Швейцария, Бразилия, Русия, САЩ, Малайзия, Македония, Гърция, свири под палката на Дж. Маринуци, Дж. Медалия, Е. Бауер, Вл. Чачин, Ил. Лапинш, М. Арджентиери, Ф. Лавека, В. Стефанов, Д. Манолов, И. Вулпе и др. Лауреат е на международни и национални конкурси.

Играта Брехт

✓ За да се схванат новите теми, е необходима нова драматична форма и нова театрална форма, казва Бертолт Брехт
✓ Да поиграем на съвършенство. И да внимаваме да не би то да се окаже за едни съблазън, за други благодат, за трети безсмислие и човеконенавист, уточнява режисьорът Петринел Гочев

Сватба като сватба - Юлиян Рачков и Невена Калудова

В режисьорския прочит на Петринел Гочев ранната Брехтова пиеса "Сватбата на дребния буржоа", реализирана на сцената на театър "София", е преди всичко игра - игра на видимост и същност, игра на истина и лъжа, игра на въображаемо и реално, игра на комедия и трагедия, игра на страшни сънища и тъмни сенки. И точно заради този поглед към драматичната форма и театралната форма неговата "Сватба" е спектакъл, който предизвиква не само желанието за игра в играта, но и игра за това как една сцена или един образ може да се изиграе в множество различни жанрове. Или както самият режисьор обяснява: "Нещо като шах, нещо като домино, нещо като карти таро. Игра е тази история за сватба на обикновен млад човек, написана току в края на парализиралата цяла Европа Първа световна война. Има нещо такова в тази история - повоювахме, загинаха 11 милиона, но животът продължава, сега да се веселим, да се отдадем на любов, на вино и танци, да поиграем на съвършенство! А какво ще се случи, ако в танца стъпя с тока си върху палеца ти, ако те изритам в слабините, ако милата дума се окаже тънка, с бавно действие отрова за сърцето ти?"

Бляскавият, динамичен фарс за една сватбена вечеря, в която всичко се развива по катастрофално погрешен начин, в спектакъла на Петринел Гочев се превръща в поразителна с жестоките си прозрения и видения за човешката пошлост и цинизъм, за пълния разпад на отношения и ценности, за унищожителната сила на духовното обезличаване, театрална игра. А иначе видимостта е красива - ръчно изработени мебели в дома на Младоженеца на Юлиян Рачков

Елегантна и смислово натоварена препратка към Чарли Чаплин - сцена от спектакъла

Снимки ГЕРГАНА ЗМИЙЧАРОВА

Страстно фламенко на Лора Мутишева и Юли Малинов

и Булката на Невена Калудова (нищо, че постепенно и сигурно се разпадат), красиви и весели гости (нищо, че Бащата на Николай Върбанов постоянно говори глупости, а Майката на Симона Халачева вътре в себе си мечтае за жестока страст или Младият мъж на Юли Малинов постепенно се превръща в зловеща карикатура на фюрера). Играта на сватба продължава и става все по-жестока и по-цинична, а участниците - все по-разголващи дребните си, често и дребнави мечти и стремежи.

Всяка сцена в този естетски зрелищен спектакъл е измислена и представена поне в два различни жанрови ключа - в дълбочината на сценичното пространство се представя първият смислов и визуален план на дадена сцена, след което на авансцената тя се повтаря, а понякога и потретва гротескно преувеличена, изтанцувана, във вид на монолог или просто застинало изображение. Великолепен с артистичността си е танцът на Юли Малинов и Лора Мутишева, като визуално пресъздаване на флирта, преминаващ в насилие. Чудесен с изобретателността си е миниатюрният драматичен моноспектакъл на Симона Халачева в играта с манекена. Поразителна е Невена Калудова в преобразяването си от пухкава женичка в разярена тигрица. И именно в това повторение на сцените в различен жанр е скрит ключът към разчитането на спектакъла на Петринел Гочев, както и отговорът на въпроса защо точно тук и сега поставя "Сватбата на дребния буржоа". Защото за него е важно от тази игра на сватба или може би на живот да се "извади" истината за човешката природа и за смисъла да правиш театър.

РОЛИ

Ирини Жамбонас в „Заминавам"

Абсурдната трагикомедия "Заминавам" на известния руски драматург Алексей Слаповски е пиеса за отчаяния копнеж по свободата и невъзможността да се измъкнеш извън всичко онова, което те определя.

В представлението на режисьора Петър Денчев, което се играе на сцената на Малък градски театър "Зад канала", Ирини Жамбонас е в ролята на любовницата на главния герой Грамов Ирина. В началото нейната героиня е хладна, високомерна, жена стояща "над нещата" и незабелязваща досадните битови подробности. Но в процеса на болезнено-комичните срещи и сбогувания с Грамов на Петър Калчев, актрисата разкрива други, неподозирани и непознати черти на своята героиня. Нейната Ирина е странно и дори драматично двулика - едното й лице или по-скоро маска е на уверената и успяла жена, а другото е белязано от сенките на съмнението, на някаква неподозирана и от самата нея нежност, дори понякога и от самосъжаление. Именно богатата гама от нюанси в характера и поведението на Ирина, които Ирини Жамбонас пресъздава с предделна вътрешна точност и истинност, правят нейната героиня толкова интересна и съвременна в своята противоречивост, своеобразен драматизъм и многоликост. За изпълнението на ролята на Ирина в "Заминавам" Ирини Жамбонас е отличена с "Аскеер 2014" за поддържаща женска роля.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Нежност на прощаване - Петър Калчев и Ирини Жамбонас в сцена от "Заминавам"

Истината може и да боли - Петър Калчев и Ирини Жамбонас в сцена от "Заминавам"

ОПЕРАЦИЯ „ОВЪРЛОРД" И ВТОРИЯ ФРОНТ

На 6 юни се навършват 70 години от десанта в Нормандия, договорен от Сталин, Чърчил и Рузвелт на Техеранската конференция

Димитър КОПРИВЛЕНСКИ

Съсредоточаване на войски на съюзниците за започване на операция "Овърлорд"

Само преди десет години, през май 2004-а, френският президент Жак Ширак очаква да посрещне президентите на Русия и на САЩ - Владимир Путин и Джордж Буш, германския канцлер Герхард Шрьодер и британския премиер Тони Блеър, за да отбележат заедно 60-годишнината от откриването на Втория фронт във Втората световна война.
Само десет години оттогава, но почти нищо не е същото. И все пак защо навремето е бил нужен Втория фронт? Не е ли, за да се помогне на съюзника? Или за да се запазят световните позиции?

Не се стига бързо до откриването на Втория фронт. Договорен е от Сталин, Чърчил и Рузвелт едва на Техеранската конференция на ръководителите на трите съюзни държави. Тя се провежда от 29.XI. до 1.XII.1943 г.

И на предишни срещи е говорено и са вземани решения. Сега обаче е поставен срок - не по-късно от 1 май 1944 г.! Решено е още този "втори фронт" да бъде в Западна Европа, не на Балканите, както непрекъснато настоява Чърчил. Основна причина този път той да не се отлага толкова дълго е настъплението на съветските войски, обещано от Сталин също на Техеранската конференция, с цел да се подпомогнат съюзниците като така се ангажират повече германски сили. Става ясно, че ако съюзниците още се бавят, може да се стигне до край на войната без тяхното по-решително участие. Това също е силен коз.

Суматохата около началото

Най-дългият ден за американската армия започва в полунощ на 6 юни 1944 г. След възможно най-дългото протакане, подготвяне, прецизиране, предвиждане... операция "Овърлорд" започва със жестоко бомбардиране на северните брегове на Нормандия, където не съвсем уверено хитлерофашистите очакват десанта. Около 2600 съюзнически бомбардировача на вълни от по 150-200 самолета в продължение на четири часа изсипват смъртоносния си товар. Три часа по-рано хиляди парашутисти са десантирали на 10-12 км дълбочина от бреговата линия.

В първия ден на десанта съюзническите сили имат в състава си 10 850 бойни самолета и 2316 транспортни. Военноморският флот наброява 537 бойни кораба. За осигуряване прехвърлянето на десанта през Ламанша в 12 южни и някои западни пристанища на Англия се намират 5726 транспортни и специални съдове. А общата численост на експедиционните въоръжени сили е 2876 хиляди души. (Данните са по Д.Айзенхауер - б.а.)

На фона на тези цифри много или малко са 10-те хиляди убити и ранени в първия ден? А цифрите може да са и поточни, и по-различни. Премълчава се смъртта на 10 хиляди съюзнически войници, за да не става дума за 2 милиона съветски жертви.

За главнокомандващ съюзните експедиционни сили е определен американският генерал Дуайт Айзенхауер, бъдещ президент на САЩ. И освен заслугите, негови са и грешките в операция "Овърлорд". Които не са малко, но за тях също се мълчи.

"Когато инспектирах 29-а дивизия, се разбра, че настроението на войниците е потиснато поради очакваните много жертви при десанта...", пише американският генерал Брадли. А основанията му са съвсем пресни. На 7 и 8 април висшето командване на армиите "проиграва" на макет десанта в Нормандия. Месец по-късно, от 3 до 8 май, се провежда генерална репетиция с излизане в морето. Край британските брегове 30 000 американски войници на 300 кораба тренират. В тези дни, преди десанта, няколко подводници на Третия райх се промъкват до бойния периметър на 5-и американски корпус. И от 32 танка-амфибии до брега стигат... едва два. Оттук и песимизмът.

Сталин, Рузвелт и Чърчил на Техеранската конференция

Съюзниците се разбързват

Истината обаче е, че и подготовката за десанта, и самият десант преминават без особено напрежение. Дълго е избирано мястото, доста по-дълго става съсредоточаването. Още през 1942-1943 г. се изучават условията и възможностите, набелязва се план. Проблемът е обсъждан многократно в разговори между Рузвелт и Чърчил и в преписки между тях, на конференции. Но до средата на 1943 г. нищо принципно не е решено. Защото нито в Англия, нито в САЩ управляващите кръгове мислят наистина да откриват "втори фронт". Така е до конференцията в Квебек, Канада, през май 1943 г., когато генерал Морган е упълномощен да разработи детайлно операция "Овърлорд". Английският генерал оглавява образуванията на 23 април с.г. щаб на експедиционните сили на съюзниците в Европа.

Избраният за стоварване на десанта участък в района на град Кан, Нормандия, е възможно най-подходящият. Проливът Ламанш е по-широк от Па дьо Кале, но германската отбрана е значително послаба. А в залива на река Сена обширните плажове позволяват стоварване на войските направо от десантните кораби на брега. Друг е въпросът, че само от силния прибой потъват плавателни средства. Закъснява стоварването на артилерията, не е подавена и противниковата отбрана и плажа Омаха става касапница за 5-и корпус на САЩ. Като че най-добре е на участъка Юта, най на запад.

Главнокомандващият генерал Айзенхаур е угрижен и от силно понижения боен дух на десантчиците. И е принуден да им посочва за пример победоносното настъпление на Съветската армия. В което е абсолютно прав. Това всъщност принуждава съюзниците повече да не отлагат десанта в Нормандия. Стремителното настъпление на съветските войски през зимата и пролетта на 1944 г. ще стресне цял свят. На фронт от 600 до 1000 км и в дълбочина до 250-450 км те громят групировките на противника и носят свобода. От Ленинград и Новгород, до Деснобрежна Украйна и Крим.

Българска следа в „Овърлорд"

До вечерта в първия ден на операция "Овърлорд" съюзниците създават три плацдарма, всеки с дълбочина от 2 до 9 км. На брега на Нормандия са прехвърлени Първа американска, Втора английска и Първа канадска армия, всички в състава на 21-ва група армии под командването на генерал Монтгомъри от Англия. Извършени са 1400 самолетоизлитания, срещу само 50 от немската авиация. На 13 746-те съюзнически самолета немско-фашистките сили противопоставят... 160.

Детайлното планиране и управляване на десанта става под общото ръководство на генерал Айзенхауер. И обхваща времето до 90-ия ден. Във всички етапи на операция "Овърлорд" има обаче ред константни положения. Англия и САЩ ще отворят Втория фронт, само когато за тях е най-изгодно. Целта им е не толкова да помогнат на Съветския съюз, колкото да му попречат да разпростре влиянието си в Европа. Един от начините е по-голямото му изтощаване.

Чърчил пряко заявява намерението си да неутрализира победите на Съветската армия. САЩ кроят планове за следвоенно слагане на ръка върху Западна Европа, Англия все гледа към Балканите. Нищо ново и до днес.

Още на Квебекската конференция на 12 февруари 1944 г. е изпратена директива до генерал Айзенхауер:

"Независимо от определената дата за десант, вие трябва да сте готов по всяко време... да влезете в континента..." Замисълът е да се изпревари Съветската армия. "Пълният крах на Германия... би разбъркал всички карти", пише познатият ни генерал Брадли.

А когато междувременно отваряме дума за бомбардировките над София от самото начало на 1944 г., бихме могли да се сетим, че и те са част от подготовката на съюзниците Англия и САЩ за десанта в Нормандия. На 10.I.1944 г. 280 съюзнически самолета избиват 431 души в София, на 24-и - нови 300 самолета "отделят" внимание освен на Скопие, и на Враца, Телиш, Червен бряг... и убиват 126 души, на 17 април - 450 самолета пак над София... Така англо-американските съюзници изтощават съюзниците и икономиката на Германия. Подготвят отварянето на Втори фронт.

Урок за напомняне

Към края на юни плацдармът във Франция вече е 100 км по фронта и от 20 до 40 км в дълбочина. Тук са Първа американска и Втора английска армия. Общата им численост е над 875 000 души. Срещу тях има 18 германски дивизии, понесли големи загуби в предишни боеве. Генерал Шпайдел признава, че фактически, ако съюзниците се бяха опитали да пробият на юг и югоизток, не би имало кой да ги спре. И главната причина, за да не може Вермахтът да окаже съпротива на съюзниците, е започналото през юни грандиозно настъпление на Съветската армия в Белорусия. Така е обещал и Сталин.

И подготовката, и провеждането на операция "Овърлорд" протича по плана и под ръководството на Айзенхауер. И още по-точно - без особен риск за съюзническите войски. Краят й е предизвестен, защото Англия и САЩ имат работа с абсолютно открити хора. Съветското ръководство желае взаимодействие с Англия, САЩ и другите антифашистки сили, но разчита преди всичко на себе си. И действа решително.

"Съветите честно изпълниха задълженията си", пише известният американски дипломат Ч. Болен.

На 25 юли, точно 50 дни след "най-дългия ден за американската армия", съюзниците излизат на рубежа южно от Сен Ло - Комон - Кан. С което завършва Нормандската десантна операция. А равносметката: фашизмът няма място както в Европа, така и в света. Операцията е платена с живота на 122 000 души от съюзниците и 113 000 души убити, ранени и пленени фашистки войници.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Размисли по никое време

Учете история, деца, та да разберете днешния ден

Зорница ИЛИЕВА

Народът го е казал от векове - "каквото сам си направиш, никой не може да ти направи". Но днес кой ли помни, знае и слуша стари умотворчества. Ние от край време сме си такива - "всяка кокошка за свой си крак" и наследниците ни се стараят в училище само ако имат амбиция да поемат към прословутите терминали 1 и 2 на многострадалното ни летище с цел добро образование.

Ами заминават децата, а образованието нещо не мърда, повечето учители работят на две места, а възпитанието, т.е. първите 7 години, е оставено на интернет. За пореден път взаимно се надлъгваме, а вкупом плюем на поразия държавата си. Може и да си го заслужава, ама сме единствените в света, които съскаме по този начин и помежду си, и в отношенията си с държавните институции. Това няма общо с недоволството, защото поне за Европа е ясно, че гражданите на континента никак не са очаровани от начините на управление на обединена Европа. Последните избори го доказаха красноречиво, но ние си живеем в собствения сос и най-често гледаме в чинията на съседа. Дори не се стараем да вдигнем очи и да видим, че и ние, и на Запад хората се пекат на един и същ огън, но изход се намира само в екип, чрез обединени усилия и съпричастност към същинските проблеми.

Как да ругаем държавата, ако ползваме алеите на Борисовата градина като улици, а тревните площи за паркинг? Наметнали скъпи ракети за тенис и с искрящи съгласно модния писък маратонки, никак не се притесняваме, че джипът ни може да мине през поставени само преди дни оградителни съоръжения. Горката държава, изобщо не успява да огрее навсякъде и за всичко, а дори за малките й старания никой не намира добри думи. Такива сме си и дори се примиряваме, че това е просто манталитет. Нали ще си направим и паметник на Бай Ганьо на "Витошка", за да не би случайно някой да ни обърка.

Дали ще се намери място за Яворов, който години е живял на тази улица и сигурно има заслуги не само за красивото в българския дух, но и за българските идеали? Но ако се сетим за Яворов, как да обясним подробности на някои от младите ни сънародници, които във връзка с поредица недоразумения в отношенията ни с Македония се изказват с думи като "ама защо ни е да я храним и нея, тази Македония"? Сякаш не ядем домати и грозде от Македония, а редица гранични селища преживяват благодарение на алъш-вериша с хранителни стоки от братската страна. Да му мислят турци и гърци. Не само "криво седим", но и "криво съдим" и накрая пак ние сме излъганите.

Умората от неблагополучията и несправедливия преход сринаха и това, с което бяхме свикнали да се гордеем. А и Щастливеца отдавна го няма, за да отвори очите на несведущите. Пък като знаем какво му се е случило, май няма кой да го последва. Сега на кого да се сърдим? Най-лесното е да мразим държавата, т.е. себе си, но това изход ли е? Някои питат за интелектуалците. И те са в ъгъла, където сме всички. Дали не е време да излязат от черупката си и да докажат, че могат. Хората имат нужда от кураж и надежда.

Дори експремиерът на културата плаши с емиграция. Ти да видиш! Както и да го гледаме, ако не е смешно, тъжно е. Утехата е, че сме имали и далеч по-тежки времена. Учете история, деца, струва си. Поне няма да се отчайвате толкова лесно, а опитът ще ви е полезен и там, където мислите, че ще сте по-добре. Но кой ще направи така, че и тук да е истински добре?

Размислите и отговорът идват сами...

Точката над И-то

Да убиеш Сталин или Истината окриля, но е безкрила

Иво АТАНАСОВ

Отдавна сме свикнали с клишето, че истината рано или късно излиза наяве, че в крайна сметка винаги побеждава. Тази масова гледна точка навярно е червив плод на красивата илюзия, че тя има собствен живот, независим от деянията на човеците, и сама решава кога да съсипе някого от тях, а другиго - да избави от менгемето на подозрението и изопачаването, на лъжата и клеветата.

Нищо по-невярно от това! „Истината може да остане някъде да лети и да не можеш да я хванеш", обобщава свръхсложните си взаимоотношения с нея Костадин Лагадинов, героят на новата книга на Бойка Асиова „Да убиеш Сталин". Заради политическата си дейност още съвсем млад е осъден по Закона за защита на държавата на 12,5 г. затвор. Успява да емигрира в Съветския съюз и дори служи в танковия полк, охраняващ Кремъл. Изключително горд е, че пази най-важните хора на СССР. Една вечер обаче го арестуват и го отвеждат първо на Лубянка, където е НКВД, а после в Бутирка - най-големия затвор в Москва. Обвиняват го, че е организирал група за убийството на Сталин и го осъждат на 8 години. Това е ужасно, но не е най-лошото.

Откарват го в лагер в Сибир. При кучешки студ трябва да изпълнява жестока норма в добива на асфалтит. Затворниците - все изпечени рецидивисти и убийци, се гаврят с него, шпионина. А той вярва, че е жертва на недоразумение и непрекъснато пише до Димитров и Коларов да се застъпят за установяване на истината. Не получава нито един отговор. И това е ужасно, но и то не е най-лошото.

След четири години го освобождават, дори му дават бележка, с която Берия се извинява за грешката. Връщат го в България с подводничарите на Цвятко Радойнов със задача да се организира и засилва антифашистката съпротива. Като всеки от групата, и той смята поръчението за голяма чест. Включва се в партизанското движение в родния си Разложки край. И тук идва най-лошото. Питат го как е там. Но как да им каже истината? Те също като него вярват във великата страна на Ленин и Сталин повече от всичко на света. Но как и да я премълчи? Нали може още утре да го убият и това, което ще остане за него, е само, че е бил затворник. И то в Съветския съюз. И не за каквото и да е, а за опит да убие Сталин. Тази мисъл го влудява.

Партизаните се поболяват от разказа на Костадин. Та как е възможно точно в мечтаната от всички антифашисти Москва невинен човек да бъде осъден? Добре, може и да не е заговорничил срещу Сталин, но все нещо има. Настояват да признае дали не е изнасилил някоя руска девойка. И какъв е този съветски затвор, след като в съседните килии са все министри, генерали, стопански дейци, директори, лекари, дипломати? Че дори и знаменитият авиоконструктор Туполев?

Другарите не само се съмняват в истинността на споделеното, но и са безкрайно огорчени. Ще трябва да минат години, докато се обяви официално, че участта на Лагадинов е сполетяла и други невинни люде. Милиони. Тогава обаче истината се приема като жестоко охулване на Съветския съюз. Поражда дори искане партизанският съд да накаже клеветника със смърт. Стъписан е самият Никола Парапунов. Славният командир, за когото вече десетилетия наред песни се пеят, се разкъсва между вярата в стария си приятел и идеализирания образ на съветската страна. „Ти, Дине, не ми каза истината", промълвя той вместо сбогом само часове преди да бъде убит край село Бараково.

По-късно, след победата, се възстановява не доверието, а недоверието към Лагадинов. През 1965 г., когато Иван Тодоров-Горуня подготвя преврат за свалянето на Тодор Живков, той е дежурният заподозрян. Макар и партизанин и с брат, загинал в антифашистката борба, на него се гледа като на лагерник със съмнителна биография. В настъпилото време на чистки го пенсионират само на 52 години. До края на живота си той обаче не губи вярата в идеята за социална справедливост и в Москва.

Всеки би се запитал що за човек е бай Дине? Не е ли типичен представител на онези „чугуни", върху чиято почтеност хитреците правят кариера и богатство? Според Дарвин оцеляват не най-силните и най-интелигентните, а най-приспособимите от даден вид. Но човекът е не само биологичен индивид, а и социално животно. За оцеляването на обществото е важна не толкова адаптивността, колкото неизменчивостта. Тези две начала съжителстват не в мир, а в доста остри понякога схватки. А човешкото достойнство се ражда тъкмо когато в тази борба надделее не биологичното, а социалното.

Истината може да окриля, но е безкрила. Дава криле, но свои си няма. Двигател на нейния полет е тъкмо непоколебимостта на хора като Костадин Лагадинов да я търсят и отстояват. И вярата им, че ще успеят.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

Право на отговор

Фондация „Науман" няма връзки с „Помак"

Фондация за свободата "Фридрих Науман" по никакъв начин не участва нито в основаването, нито във финансирането на Европейския институт "Помак" и партия "Помак" и няма какъвто и да е контакт с тях или техни представители.

Още на 19 декември 2013 г. в официално съобщение до медиите фондацията публично опровергава твърденията за връзки с Европейския институт "Помак" и партия "Помак". Това се казва в писмо от фондация "Науман" до редакцията на ДУМА по повод на публикация във вестника от 28 май т.г. на журналистката Велиана Христова.

В посоченото съобщение на фондацията от декември 2013 г. се съобщава, че са неверни тогавашни публични твърдения, че тя си сътрудничи и дори финансира Европейския институт "Помак" и новосъздадената партия "Помак". Фондация за свободата "Фридрих Науман" не финансира политически партии. Следователно никога не е финансирала и няма да финансира партия "Помак" в никой стадий от нейното развитие, се казва в съобщението. Освен това фондацията няма какъвто и да е контакт с ЕИ "Помак", партия "Помак" или пък с техни представители.

Фондацията не е част от никаква група, кръг от интереси или мрежа, които по някакъв начин са свързани със създаването на партия "Помак", заявяват от фондацията. Но казват, че именно "Фридрих Науман" е организирала научна конференция "Помаците: версии за произход и съвременна идентичност" в Смолян през 2012 г. заедно с НБУ и Института за изследване на близкото минало "по повод 40-ата годишнина от принудителната смяна на имената на помаците" и докладите са публикувани с подкрепата на фондацията. Това е в рамките на тематичния фокус на фондацията върху малцинствата, плурализма и гражданските права в Югоизточна Европа и по света, обясняват от фондацията през декември 2013 г.

БЕЛЕЖКА НА РЕДАКТОРА

Приветстваме загрижеността на фондация "Науман" за малцинствата и гражданските им права, но няма как да не й напомним, че в България няма помашко малцинство. Изненадва ни, че опитна фондация като "Науман" не прави разлика между случили се събития и огласяването им от страна на журналистите. Във въпросната публикация на Велиана Христова се съобщава за писмо от неправителствената организация Дружба "Родина", изпратено до самата фондация и до наши и европейски институции, в което се посочва, че цитираната конференция в Смолян не е била разгласена, не са били поканени представители на сериозните научни институции в България, а хора от ЕИ "Помак" и нерегистрираната партия "Помак" са афиширали тезата за съществуването на "помашки етнос", подложен на репресии от българската държава. Би било любопитно да се видят тези "научни" доклади, издадени от фондация "Науман". Колкото до липсващата връзка на фондацията със структурите "Помак", Дружба "Родина" задава и въпрос как нейно протестно писмо до фондация "Науман" е огласено в сайта на "Помак". В публикацията на ДУМА сега няма и буква за финансиране от страна на "Науман" за "Помак", та ни е странно защо в писмото си до нас фондацията споменава именно това...

www.duma.bg

СРЕЩИ

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

ДАНИЕЛ ВЛАДИМИРОВ завършва НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов", специалност "Актьорско майсторство" през 1996 г. в класа на проф. Стефан Данаилов заедно с едни от най-добрите български театрални и филмови актьори Асен Блатечки, Стефания Колева, Валери Йорданов, Ненчо Илчев, Башар Рахал, Карла Рахал, Иван Бърнев. Бил е щатен актьор в театър "Сълза и смях" и гост-актьор в "Младежки театър". След няколко успешни роли в театъра (Фигаро - "Един безумен ден", Риф "Уестсайдска история") се премества да живее в Италия. Там се снима в много епизодични роли в телевизията; участва и в сериала "Дело по съвест". Той е един от основателите на българо-италианската асоциация "Феникс", която има за цел да популяризира българската култура в Италия. От 2009 до 2011 година е шеф на Българския културен институт в Рим.

ДАНИЕЛ ВЛАДИМИРОВ:

ИСТИНИТЕ ДА СЕ НАЗОВАВАТ С ПРОСТИЧКИ СЛОВА

Актьорът, играещ властния Виктор Арнаудов в сериала "Фамилията", Даниел Владимиров е от хората, които не са на всяка цена в професията. Животът до този момент му е поднасял не една и две изненади. С днешна дата е на българска територия и очакванията в актьорството му са да има възможността да бъде част и от някоя по-следваща родна продукция. Различността му се усеща от разстояние и това вероятно е най-голямото му личностно предимство.

Интервю на Радостина КОЛЕВА

□ *Казваш, че си обикновен човек. Но актьорската професия обикновена ли е?*

- Не съм с нищо по-различен от останалите. Имам някакви качества, които съм доразвил в НАТФИЗ, за да стана актьор. Стефан Данаилов със своя екип успя да ме научи на много неща. Продължавам да откривам нови качества у себе си в процеса на работа. Всеки снимачен ден е като работен, като учебен ден.

А иначе нашата професия е необикновена, защото работим с душите си. Това не е точна наука. Ние творим, изграждаме образи, пресъздаваме истории, подчинени на точно определени обстоятелства, работим с фантазията си - артисти сме.

□ *В чужбина си работил много и различни неща. Това път към нещо по-добро ли е, когато минеш през по-различни препятствия?*

- Разбира се. Това са неща, които животът непрекъснато ти поднася и във всяка ситуация трябва да намериш начин да оцелееш.

□ *Това ли имаш предвид - да живееш по-добре...*

- Да, именно. Не обичам лукса. Харесвам скромността като качество у хората. Стремя се да съм такъв. Всяка работа ти дава повече опит, възможности за една преоценка - да осмислиш какво още имаш в себе си, което умееш да правиш. Благодаря на Господ, че ми е дал тази физика и две златни ръце, благодарение на които успявам да се справям с тежки ситуации, а не само с телевизия и театър. Въпреки че тогава, когато играех в театъра, преди 16 години, той не успя да ми даде достатъчно средства, за да живея нормално. Живеех с минимални доходи, а исках максималното от живота.

Моята философия е, че от него може да се "гребне" само три пъти - нямаш четвърти шанс. Не можех да си позволя на онази възраст, на която бях тогава, да живея на гърба на родителите и роднините си.

□ *Ако имаше вариант тогава да се реализираш както искаш, нямаше да се стигне сигурно до заминаването ти в Италия?!*

- До голяма степен се бях реализирал - както и повечето от колегите ми от същия този втори випуск на Мастъра. На големи групи отидохме в "Сълза и смях", Младежкия, Народния, Армията, Пазарджик... Всички, с малки изключения, продължаваме да бъдем активни - играещи. Никога не съм се отказвал от професията. Тогава нямаше телевизии, нямаше сериали, а само глад и надежда за работа.

□ *Сериалът "Фамилията" те изкара на преден план. Ще се възползваш ли от тази популярност, за да се върнеш отново към театъра?*

- Много ми липсва театърът. Бих играл в нещо стойностно, не само за да се отчете дейност. Не бих се предложил сам обаче. Има си продуценти, режисьори, хора, които преценяват и съответно отправят предложения. Много колеги правят моноспектакли, но аз не бих се заел с подобно нещо не заради риска да се издъня, а защото обичам да работя в екип. Харесвам колективната работа, колективните спортове.

□ *Рим, Тоскана или София - къде си най-щастлив?*

- Към момента тук се чувствам най-щастлив, защото имам до себе си човек, когото обичам и уважавам, чувствам се полезен. Обичам, като се събудя сутрин и се видя в огледалото, освен че съм в постоянен диалог със самия себе си, да мисля за жената до мен, която след малко ще се събуди. Приготвям кафето, мисля си за нещата, които трябва да се направят... за бъдещето.

□ *Умееш ли да бъдеш лош в живота, както си в сериала?*

- Не мога. За съжаление, така съм бил възпитаван. Мога да бъда строг, но лош - не. Майка ми казваше: "Данка, ако днес не успееш да направиш едно добро, запиши го този ден като загубен". Близките и познатите ми, не говоря за приятели, защото такива почти нямам и не е фатално, са добри хора. Имам някакъв вид сензор в мен, благодарение на който, ако усетя нещо лошо в характера на отсрещната страна, аз го дистанцирам и елиминирам много елегантно. Е, случва се сензорът да ми изневери понякога и се случва, че оставам излъган и тогава... много боли. Тъжно и тежко ми е. Но това е животът.

Приятелството означава с един човек да изядеш поне три планини сол - казва младият актьор

□ *Защо нямаш много приятели?*

- Защото не ми трябват. Няма нужда да се лъжем. Виждаме, че и в социалните мрежи някакви хора се наричат "приятели". Трябва хората да се научат да осъзнават това, което казват, и да знаят значението на думите. В противен случай по-добре да говорят с по-простички думи, за да бъдат разбрани правилно. Приятелството означава с един човек да изядеш поне три планини сол.

□ *Стефан Данаилов ли те научи думите да са ти важни?*

- Актьорите работим със слово. В театъра е задължително да се изразяваш правилно и да имаш правилна реч, да умееш да импровизираш с нея. Но на правилното изразяване те учи животът. Стефан Данаилов в много моменти от нашата съвместна работа успя да ме насочи, да ми загатне, че е много важно.

□ *Позабравена дума?!*

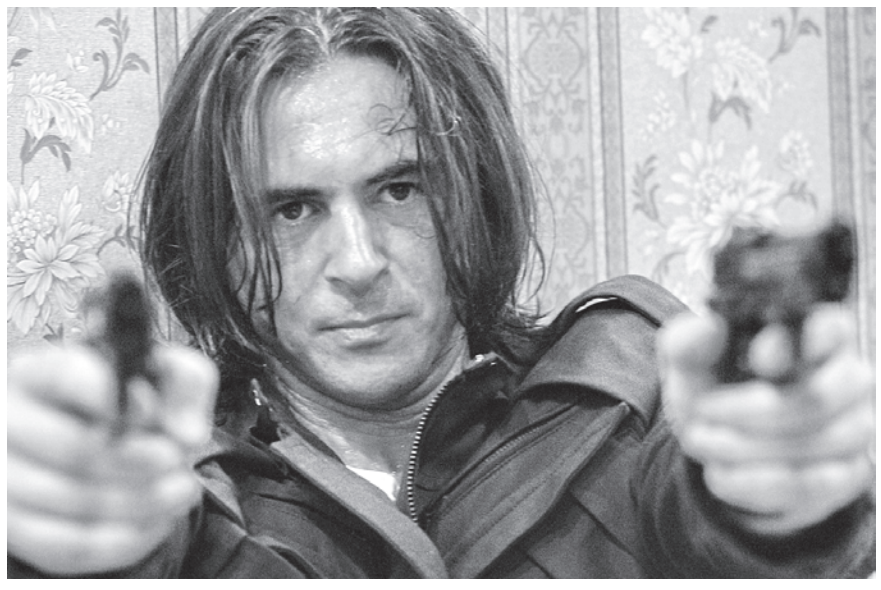
- "Компромис" - много неща в живота ни се градят благодарение на компромиса. Човек трябва да се научи да прави компромиси от всякакво естество. Трябва да умее да прощава. Не харесвам да се правят инициативи за подпомагане на деца в нужда само защото е Коледа или да си прощаваме, защото е ден за Прошка. Затъпените човешки добродетели много са ни изкривили. Човеците много сме се променили - не само в България. Има много лошотия, безкомпромисност. На мен ми е тежко да живея в такива обстоятелства. Опитвам се доброто, което е в мен, да го предавам на хората около себе си. Получавал съм упреци заради добротата си: "Толкова си добър, че стигаш до глупост". Факт е, но това съм аз. Това ми е дадено - по този начин живея.

□ *В Италия си играл албанци и сърби. Повече ли ти харесва сега да си част от българска "фамилия"?*

- "Фамилията" е страхотен продукт със страхотен колектив. Малките епизодични роли, които съм снимал - като сърбин, румънец или албанец - не ми носеха удовлетворение. Чешех си кръстата. Не съм се надявал, че някой ще ми даде голяма роля в Италия и ще предостъпи мястото си. Ролята ми на Виктор е най-голямата ми такава в телевизия. Искам да благодаря на "БТВ Медия груп", на продуцентите от "Камера", на всички колеги и целия екип.

□ *И нещо в личен план - знам, че помагаш във възпитанието на детето на жената, с която живееш. Как се гледа дете, което не е твоя кръв?*

- Баба ми обича да казва: "Детето е като лист бяла хартия - каквото напишеш на него до шестата година, това четеш цял живот!" Не е задължително децата да са твоя кръв, за да ги възпиташ както трябва. Детето е най-чистото нещо на света. От него получаваш най-непринудените въпроси и отговори. Мисля, че ми е дошло времето да възпитам едно дете, а защо и само едно? Имам на какво да ги науча. Децата са палави и шумни, кипят от енергия. Ние в тази си възраст започваме лекаполека да се задъхваме и си казваме: "защо не съм сега в детската градина" и съжаляваме. Трябва да се радваме, че срещаме една детска душа, усмивка, искрящи очи, макар и понякога изпълнени със сълзи. Няма нищо по-хубаво от едно ожулено коляно, от учудения поглед или хилядите въпроси, зададени от едно малко създание.

Даниел Владимиров във филма "Hdsp:Лов на дребни хищници"

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

Специалитети от глиган

ШПИКОВАНО МЕСО ОТ ГЛИГАН

Нарязва се на парчета 1,5 кг месо от бута на глиган и се оставя да престои в марината за 24 часа, приготвена от равни части вода и оцет. След това се измива и се шпикова с парченца сланина, чесън, целина, моркови, черен пипер и се посолява на вкус. В тенджера се сипват 6-7 лъжици мазнина и месото се запържва от всички страни. Добавят се 1 чаша червено вино и 2 чаши вода и тенджерата се захлупва. Задушава се около 2 часа на тих огън. Когато месото е почти готово, се прибавят 1-2 кисели краставички. Когато месото е напълно готово, се нарязва на порции и се поднася с пюре от картофи.

ПЕЧЕН ГЛИГАН

Взима се 1,5 кг месо от бута на глиган. Приготвя се марината. В 1 литър вино се слагат резен целина, глава лук, глава чесън, корени от магданоз, 15 зърна черен пипер и 1 дафинов лист. Всичко това се вари 10 минути. Прецежда се и се оставя да изстине. Месото се накисва 48 часа. Изцежда се и се запържва с половин чаша мазнина. Поставя се в тава и се пече с мазнината, останала от пърженето и от марината. При печенето от време на време се полива със соса от тавата.

Полезно е да знаете

Пушката не е тояга

Всеки ловец, преди да вземе пушката, трябва да знае следните изисквания за нейното използване. Безопасно използване, защото оръжието не е тояга и винаги може да ви изиграе лоша шега.

Когато в цевта влезнат чужди тела, тя се раздува или разрушава. Ако дулото на цевта е натъпкано с пръст, разтопен сняг, пясък или тапи, цевта се разрушава там, където е била запушена. Затова се препоръчва:

При кално и снежно време непрекъснато да се проверява пушката, за да се уверим, че цевите не са се запушили с кал и сняг. Освен това след всеки изстрел трябва да се отваря пушката, да се поглежда през нея и да се продуха цевта.

Не бива да се използва сила за зареждането на оръжието.

Появата на ръжда по външните метални части на пушката може да се предотврати. Преди всеки ловен излет те трябва да се намазват с тънък слой парафин, разтворен с бензин. Тънка ципа, образувана от каквото и да е нитрово лепило, разредено с ацетон, също добре защитава от влагата в продължение на 3-4 излета. В търговската мрежа могат да се намерят и готови смазки, които вършат същата работа.

Върху далечината и точността на полета на сачмите и куршумите влияние оказват и атмосферните условия. Попътният вятър увеличава далекобойността на пушката, а насрещният я намалява. Повишаването на температурата увеличава дистанцията на стрелбата, а понижаването я съкращава. Ето защо барутният заряд през зимата трябва да бъде повече.

Пушката се отблагодарява за положените грижи

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

Лакърдии

Дарявам куче лабрадор

Спиро СТОЙЧЕВ

Ех, мама му стара, никой досега не ми беше правил такъв подарък! Подариха ми куче! Особена порода - лабрадор. Много ценна и много скъпа порода. За всичко става. И да ти е у дома, и за лов, и за разходка. Другар в живота.

Куче на около три години, с утвърдени хигиенни навици. Тези, които ми го подариха, побързаха да се изнесат най-напред от моя дом, после от техния, после... напуснаха страната.

А кучето нищо. С хигиенни навици. Вляза ли в тоалетната, след мене. Аз си клеча на тоалетната чиния, то клечи срещу мене. Гледа ме. Очите му такива дълбоки и тъжни - като канализационна шахта. Мълчим. И двамата мълчим.

А кучето нищо. С навици за семейственост. Седна на дивана да гледам телевизия, то се опъне до мене. Река да полегна, то ме погледне. Очите му тъмни, дълбоки и... пълни с презрение. Мълчим. И двамата мълчим, ама... Не се трае.

А кучето нищо. Храним се разделно, ама на една маса и на една разкладка. Много общително куче. И бира пийва, и вино... Рекох отначало, като на куче, да му дам от онези кучешки храни, ама то се изправи на масата. Голямо. Гледа ме. Очите му тъмни и дълбоки. Гладни и страшни. Е, сега се храним разделно, но на една маса.

А кучето нищо. Само дето е особена порода лабрадор. На разходките в парка, де що има други кучета, ги разгони. Несговорчиво куче. А ако седна на някоя пейка, то ме избутва и се опъне на нея. Самостоятелност в характера. А онези работи, за които обикновено се разхождат кучетата, моето куче от особената порода лабрадор ги върши у дома. Препикава. Столовете и бюфета, масата... винаги на едно и също място. Особени хигиенни навици...

А кучето нищо. И на лов го водих. Овъргаля се веднага в едни такива... глигански. И после дойде да се отрие у мен. Да го гръмнеш, ама как да го гръмнеш! Куче от особената порода лабрадор. Подарък. Търсих ги онези, които ми го подариха, ама те напуснали най-напред дома, а после и страната.

А кучето нищо. Само дето не е куче, а изверг от особена порода лабрадор. Не търпи никого у дома. Ако не дай си, Боже, някой се престраши и влезе у дома, най-напред това куче от особената порода лабрадор му препикава крачолите. После положи глава на коленете му и го загледа с онези тъмни и дълбоки очи, изпълнени с... Вече не знам с какво.

Та понеже няма на кого да го върна, ако може чрез вас да обявя: "Подарявам куче. От особената порода лабрадор. С хигиенни навици - особени. И за разходка става, и за лов, и за приятел. Особено."

Оставам с уважение и очакване.

Архивите са живи

Писатели на лов в Пазарджишко през 90-те години. Отдясно наляво: проф. Стефан Ганев (вторият), поетът Анастас Стоянов (третият) и Йордан Радичков (четвъртият)

Съвети

Обгрижване на влакното

Практиката показва, че едно влакно трябва да се сменя поне един път годишно. Има колеги, които го сменят и по-често, но това е до лична преценка и финансови възможности. Пазете влакното от силна слънчева светлина. Добре е, когато отидете за риба, да намокрите влакното.

Един проблем, който касае всички колеги, които пушат по време на риболов. Ако е възможно, не пушете, огънчето на цигарата е с температура 300'С, което ще рече, че докоснете ли леко влакното, то е заминало. Без да усетите, може да се разделите с една от най-хубавите си плувки. Да не говорим пък, че и рибите не харесват мириса на тютюн, който ние оставяме по стръвта, докато я слагаме. Ако пушите по време на риболов, добре е да вземете някакво цигаре, за да се умирисват помалко пръстите ви.

Като се върнете от риболов, отвийте три-четири метра влакно от макарата и го изхвърлете. Ако ви се струва разхищение, отвийте по-малко, но идеята е, че тези няколко метра са били подложени на най-голямо напрежение и там влакното вече е с намалени показатели. Така че, махайки го, вие се застраховате от евентуално скъсване.

Виц

- Скъпа, пусни обява във вестниците, че ми е изчезнало ловното куче.

- Но то не може да чете, скъпи...

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

ФАРАОНИТЕ ОТ МЮНХЕН

Музеят на египетското изкуство е "скрит" долу в подземието на тази модерна и чисто нова сграда

Една малка разходка в Държавния музей за египетско изкуство в столицата на Бавария

Галина ДАНКОВА

Когато за първи път посетих прославения Музей на египетското изкуство в Мюнхен, останах твърде разочарована. Тогава експозицията се намираше в т.нар. Мюнхенска Резиденция, на Хофгартен. Бяха ми нужни точно петнайсет минути, за да обиколя двете средно големи зали и да разгледам няколкото фараонски статуи, двата саркофага и някаква невзрачна витринка с дребни предмети... Останалата част от музея бе безсрочно затворена за посетители. "В консервация е и ще прощавате", отговориха на касата. Цялото удоволствие струваше 4 евро - сума, която ми се видя нахално завишена и пресолена, както и да я погледнеш. Бях надъхала двама приятели да дойдат с мене. Бях им обещала суперсветовна атракция, а се оказа че съм ги подвела и направо излъгала... Беше голям срам.

Знам, че за мнозина музеите, дори онези прославените, не са от най-притегателните места за прекарване на свободното време. Спомням си как навремето един приятел на баща ми, иначе голям пътешественик и с широки хоризонти човек, отклони идеята да го развеждат по монументалните забележителности на един столичен европейски град.

- Аз, батка - казваше той - тия паметници, катедрали и музеи, дето искаш да ме размъкваш по тех, съм ги гледал, глееедал! Я, по-добре дай да седнем, да се видим, да пийнем по една ракия и туй-онуй...

Жалко е, разбира се, че за много хора музеят е място на световната скука, на мъртвите камънаци и загубеното в безсмислие време. Съвременният човек е толкова погълнат от действието на настоящето и от мечтите на бъдещето, че миналото безвъзвратно е загубило рейтинга си... Безкултурие, ще изкоментират някои. Но няма да са съвсем прави. Просто времената са се променили. Ние не сме като хората преди 100 години, за които миналото и античността са идеал и модел за подражание. Ние сме хората на XXI век. Човекът, който знае и може всичко. Но това е така или иначе, друга тема... Сега просто искам да ви заведа на едно място, където можете спокойно да прекарате два часа и да се потопите в един стар, изчезнал от хилядолетия свят...

Ако сте в Мюнхен по един или друг повод и ви е писнало от шопинг, бачкане, университети или кръчмарски лаф-моабети с много бира и вурстчета и пр., отделете време и за културна програма...

От септември миналата година Държавният музей на Египетското изкуство има нова сграда, голямо изложбено пространство и много непознати, може би за повечето посетители, експонати, които досега са били на съхранение по складовете и сейфовете. Новият адрес е на всеизвестно и леснодостъпно място - близо до Кьонигс плац, точно срещу Старата Пинакотека... Ако идвате откъм гарата, може да не улучите входа веднага. Всъщност това е сградата на Висшето училище за телевизия и филм, а музеят се намира в подземието. Влиза се през монументално стълбище, което води надолу.

Колекцията на музея има доста стара история. Първите артефакти са докарани от Египет още по времето на Херцог Албрехт-пети, през XVI век. После сбирката се обогатява с нови и нови експонати - предимно от дарения на богати пътешественици и изследователи... През XIX век останките от света на фараоните красят резиденциите на кралската фамилия. Преди Втората световна война колекцията се помещава в Глиптотеката, заедно с гръцкото и римското скулптурно изкуство. Самият музей е основан едва през 60-те години на миналия век и има малко номадска съдба. Досега се е пренасял три пъти... Сградата на Кьонигс плац е четвъртият му дом.

Архитектурната концепция е вдъхновена от монументалните египетски гробници, от пирамидите и рампите, от странното за съвременния човек усещане за симетрия и пропорция... Дори навън да плиска проливен пролетен дъжд, да цъфтят кестени или да се сипе сняг на парцали, посетителят трябва да остане с усещането, че се намира сред пясъците на Сахара, в Долината на кралете или поне на брега на река Нил...

Снимки авторката

Каменен барелеф с йероглифен надпис, изобразяващ двама младежи, които хранят птици...

Експозицията не е подредена в хронологичен ред.

Изобщо човек, който не е много наясно какво представлява древният Египет и неговата цивилизация, може да се почувства малко в небрано лозе. За ценителя на красотата и естетиката обаче изложените експонати ще бъдат вълнуващи и може би дори вдъхновяващи. За познавача и онзи, който е наясно с детайлите от миналото на средиземноморските цивилизации, ще бъде неповторимо събитие да види на живо скулптурите на известни фараони и божества, барелефите с тайнствени изображения и йероглифни надписи, загадъчните сфинксове, деформираните тела и глави от времето на владетеля - хермафродит Ехнатон, магически амулети и украшения, култови фигурки. Тук е и Обелискът, който навремето стърчеше пред входа на Музея на Хохгарден. Сега е "приютен" като един особено ценен и значим експонат в отделно помещение, под специално направен за него стъклен покрив...

Любителите на езотеричното и магичното могат да разгледат детайлно под лупа фрагменти от известната египетска "Книга на мъртвите". Папирусът разказва с текст и картинки за трансформацията на душата след смъртта и дава точни описания (придружени от магически обредни заклинания) на отделните етапи от задгробния живот.

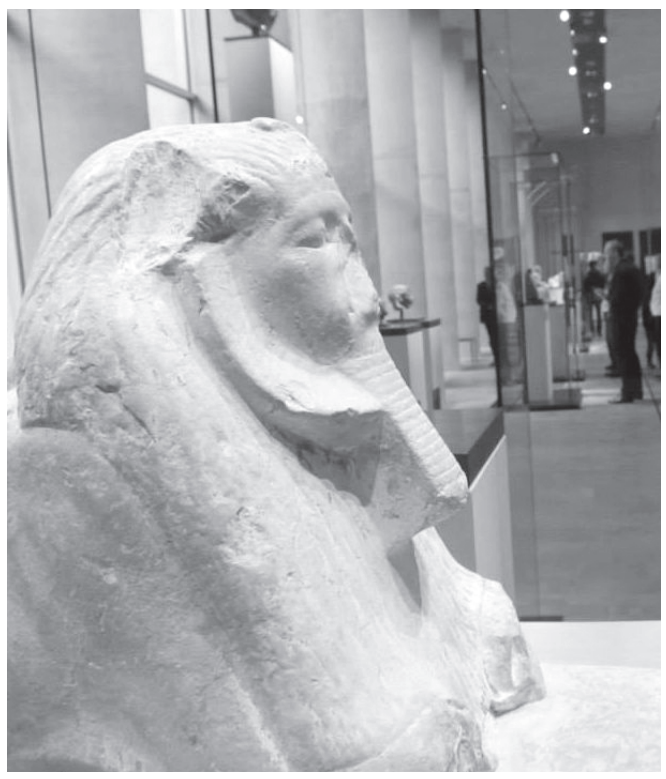
Музеят предлага на вниманието на посетителите и една забележителна сбирка от коптски тъкани - изумително произведение на раннохристиянските тъкачески занаяти. Парчетата плат са на почти 2000 години и са запазени благодарение на сухия пустинен климат. В момента се съхраняват в чекмеджета витрини. Докато ги разглеждах, ми хрумна, че приличат на хербаризирани листа...

За онези, които искат да научат нещо повече и да се потопят изцяло в приказния свят на миналото, бих препоръчала да си вземат аудиогид или да се въоръжат с търпение и да четат надписите край витрините... Уредниците на музея са се постарали да обяснят всичко, подробно, точно и изчерпателно.

Желая приятно разглеждане и дано този път да не бера срам, че съм ви подвела....

Скулптурно изображение на аристократично египетско семейство

Сфинксът е един от символите на египетската култура. Учените спорят дали лъвът с човешка глава изобразява Бога слънце, или се явява пазител на сакралното знание и вечността

ДУМА

Очаквайте

ЗАПОЧВА СЕДМИ КОНКУРС „НАРИСУВАЙ МИ СЛЪНЦЕ”

Екстремно шоу с велосипеди организират в Деня на детето

Състезания с колела, като някои от тях ще са доста екстремни и затова ще бъдат изпълнявани от опитни байкъри, са подготвили в Деня на детето в Сити център София. Най-смелите малчугани също ще могат да се пробват. Разбира се, ще получат инструктаж, който включва важна информация за позицията на тялото и главата по време на приземяване, както и предпазна екипировка. И един BMX, с който да изпълнят скока. За най-малките са предвидени състезания и забавни трикове, като са осигурени и награди.

Атрактивна гигантска възглавница ще бъде разположена на открития паркинг на CCS на 1 юни. BigAirBag, както наричат съоръжението, е предназначено за безопасно изпълнение на каскадни номера с велосипеди, сноубордове и т.н.

Събитието ще бъде открито на 1 юни, неделя, от 10 ч. Детско състезание с велосипеди и тротинетки до 5-годишна възраст ще се проведе от 11 до 11,30 ч., следващият половин час е отделен за малчугани до 7 г., от 12 до 13 ч. - до 10 г., от 13 до 14 ч. - до 12 г. Демонстрации на BigAirBag ще има от 14 до 15 ч. Томбола за голямата награда - страхотен велосипед, ще се разиграе от 15 до 16 ч. Входът е свободен. А участието в състезанията и демонстрациите е безплатно.

Щур купон за малките в столичния зоопарк

Много лакомства и награди очакват всички на празника с вход свободен

Деца и родители ще се забавляват на най-щурия купон по случай 1 юни в столичния зоопарк. Специална забавна програма очаква всички на празника. Актьорът Николай Николаев, известен на малки и големи като бате Николай, ще зарадва присъстващите с шоу-спектакъл от 10,30 ч. В рамките на забавната програма ще участват още двама актьори, които ще показват фокуси за децата и ще ги учат сами да ги правят.

След това ще има състезание по зумба - танц, съчетаващ елементи на аеробиката и фитнеса. Хореографите включват движения от самба, меренге, салса, хипхоп и бойни изкуства, които често се изпълняват заедно с клекове и удари.

Стела Даскалова - авторка на книгата “Всичко започва от детството”, ще проведе в 11,20 ч. анкета с въпроси по различни теми, които вълнуват децата. 12-годишният Томи в 12 ч. ще разкаже за “Къщата на тайните” - първата част от приключенската фентъзи поредица, написана от продуцента и режисьора на хитовите филми “Хари Потър”, “Сам вкъщи” и “Госпожа Даутфайър” - Крис Кълъмбъс, в съавторство с Нед Визини.

Жюстин Томс от Кафене.бг ще покаже магии за детско четене.

Катерина Зарева от Екологичния научно-образователен център на зоопарка в София ще разкаже в 12,40 ч. за новите животни.

От списание “9 месеца” ще раздават брошури, мостри и подаръци, както и ще разиграят викторина с присъстващите майки. Победителите ще бъдат обявени в 12,50 ч.

Педагози ще забавляват деца на малки групички с интерактивните играчки на Thinkle stars.

Приказното животно Браволаб ще се снима с децата и ще раздава кексчета “Супер браво”.

Много лакомства и награди очакват малките на детския празник с вход свободен.

ЦВЕТНИ ЗАБАВЛЕНИЯ С МУЗИКА И ПРИКАЗКИ

Първото издание на “Ескино”, което ще се състои на 1 юни, ще подари на децата незабравимо преживяване, което освен да ги зарадва с много награди, игри и изненади, ще ги стопли с музика и приказки. В детско царство, изпълнено с цветни забавления и неочаквани приключения, ще се превърне тази неделя Bulgaria Mall. “Ескино” започва точно в 12 на обяд и ще продължи до 15,30 ч.

Малчугани и родители ще играят заедно и ще търсят съкровища, като освен подаръци, ще получат и преживяване, което се помни дълго. На детски истории от “Пощенската кутия за приказки” на Гери Турийска ще се насладят всички присъстващи на празника. Драго Симеонов и неговата очарователна помощничка Ахинора, певицата Миленита, актрисите Мая Бежанска и Биляна Петринска ще прочетат избрани творби и ще споделят празника 1 юни. На сцената ще излязат Силвия Лулчева и младите оперни певци Ралица Ралинова и Петър Димов, които ще представят музикалната книга “Приказка за вълшебната флейта” по операта на Волфганг Амадеус Моцарт. Децата ще имат възможност да си тръгнат от “Ескино” с една от великолепните илюстрации на изданието, оцветена от самите тях.

БНТ 1 излъчва 4 часа „Милион и две усмивки”

По случай Деня на детето БНТ 1 ще излъчи в неделя празничния блок “Милион и две усмивки”. Той е с начален час 7,55 и ще продължи до 12. Програмата включва специално издание на “Бърколино” и любими на деца и родители филми. Гости на предаването са група “Бон-Бон”, любимецът на тийнейджърите - Никнейм, и дуо “Миракъл” с техния крокодил и най-големите питони. За зрителите ще има две телевизионни загадки: едната - към малчуганите, другата - към родителите. За правилно отговорилите са осигурени много емоции и награди.

Весели тържества с много изненади и награди са подготвили от БНТ и канят всички желаещи

в столичния зоопарк заедно с “Бърколино” и “Спри, детето запази!” Палавите кукли Бърколай, Бърколеле, Бърколетка, Бъркопитко, Бъркобунта, птицата Фици-Фици, кучето Бъкстър и пътешественикът Панталей ще посрещнат гостите си до езерото с патиците от 10 ч. Игри и забавления очакват децата, както и специалното фото пано “Щрак Бърколино”. До клетката на слона в зоопарка в 15,30 ч. ще има празничен концерт. В компанията на актьорите от “Весел столичен светофар”: Стопчо, Бате Стойко Песнопойко, Всезнайко, Пипи Дългото чорапче, Алф, Малкото весело столично светофарче и най-новия член на екипа - маймунката Тошко, децата ще си припомнят по забавен начин основните правила за движение на пътя.

Вицът

Две блондинки се наслаждават на красив залез.

- Обожавам природата - казва едната.

Другата се изумява:

- Учудвам се, мила, че таиш подобни чувства след всичко, което е направила с теб!...

31. 5. 2014

АЛЕКСАНДЪР БРАНЕКОВ, футболист
ВАСИЛ СОТИРОВ, поет, писател, преводач
НИКОЛАЙ СОТИРОВ, актьор
ПЕТЪР ВАНЕВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА” в Русе
СТАНИМИР ТУДНАРОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА” в Сливен

1. 6. 2014

ГЕОРГИ КЪРКЕЛАНОВ, актьор
ГЕОРГИ СТАНЧЕВ, певец и композитор
ДИЧО УЗУНОВ, контраадмирал о.з.
МАРИЕТА СИВКОВА, учредител на клуба „Приятели на ДУМА” в Ямбол
НАДЯ ПОПОВА, поетеса
НИКОЛА СТАТКОВ, поет, писател и сценарист
ПЛАМЕНА ГЕТОВА, актриса

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

31

Св. апостол Ермий (II). Св. мъченик Ермей

Ермий бил войник, който изповядвал християнската вяра. Понеже отказал да се отрече от нея, заповядали страшно да го мъчат. Но Божията сила била с Ермий и той оставал невредим сред изтезанията. Накрая обаче го одрали жив и му отрязали главата.

1

† 7 Неделя след Пасха - на св. Отци от I Вселенски събор

Св. мъченик Юстин Философ († 166). Св. мъченик Юстин и дружината му. Св. Юстин Попович († 1979)

Св. мъченик Юстин Философ бил родом от Сирия. Писал в защита на Христовата вяра. Страдал в тъмница, търпял мъчения - тялото му раздирали. Бил посечен с брадва в 166 г.

Имаме всички основания да настояваме на 1 юни да гърми шампанско и да има заря, защото рожден ден празнува

ГЛОРИЯ КРАЙЧЕВА

Тя е неуморен боец срещу правописните грешки, закален командос, който преброжда всеки ден минните полета на репортерските допуски и въпреки всичко успява да оцелее. Повече от ясно е - за тази цел трябва да си вътрешно озарен човек, надарен с търпение, безкрайно спокойствие и неотменим оптимизъм, че бъдещето ще бъде бляскаво. Желаем на Глория да бъде все така жизнена, радостна и весела. И нека щастието никога да не я заобикаля, мъдрите идеи да не я напускат и детето в нея да е все така слънчево!

От екипа на ДУМА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Най-странните играчки или

КОГА И ЗАЩО ФАНТАЗИЯТА Е ПО-ВАЖНА ОТ ТЕХНОЛОГИИТЕ

Някои модели са интересни не толкова за децата, колкото за родителите им

В паметта на всеки от нас се пази поне по една любима играчка от детството ни. Някои хора запомнят най-скъпата, други не могат да забравят нечий подарък, а за трети това е жадуваната кукла или мечтаното колело, които така и не са успели да получат, докато са били малки. Като че ли в днешното изцяло компютризирано време е много трудно да бъде учуден някой с обикновена пластмасова играчка. Затова производителите на средства за забавление с всички сили се опитват да преуспеят на пазара. И изобретяват все по-оригинални, забавни и дори странни модели...

В списъка с необичайните и любопитни играчки, произвеждани по цял свят, достойно място заема

МАЛКИЯТ ПАЦИЕНТ

Ервин е малко плюшено човече, което се произвежда в Германия. На коремчето му има нещо, което прилича на капаче. След като го махнат, децата имат възможност да получат представа

за това как изглеждат основните вътрешни човешки органи. Те също са направени от мека материя и според експертите са разположени в сравнително правилен ред. Малкият пациент всъщност служи като модел, разкриващ на малчуганите анатомичните особености на телата ни.

Американска компания, произвеждаща тоалетни чинии, създава и

СУПЕРТЕХНИК

Авторите на играчката твърдят, че са искали да помогнат на децата да осъзнаят колко важна е работата на хората с тази професия. Супертехникът е снабден с комплект от всички необходими инструменти за дейността му, притежава и миниатюрна тоалетна чиния, и гумени ръкавици. А самият модел е направен като 15-сантиметрово човече със син комбинезон.

Една от най-популярните в Европа играчки е

КУЧЕТО ДОГИ ДУ

Произвежда се в Германия и е с рекорден брой продажби - само през 2011 г. е реализиран над 1 милион екземпляра. Моделът е замислен като помощно средство, чиято цел е да възпита у децата чувството на отговорност по отношение на грижите за домашните любимци. Доги Ду е направен във вид на пластмасово куче порода басет. Късокракото животинче-играчка от семейството на ловджийските кучета е снабдено с дълга каишка, в края на която има гумена помпичка. Децата "черпят" приятелчето си с различни вкусни работи, разбира се, също пластмасови. След което натискат помпичката и наблюдават как "погълнатата храна" излиза изпод опашката. Любопитен факт е, че действието е придружено с характерните за този процес звуци. А за победител в играта се смята онзи, който пръв успее да почисти след кучето.

Доги Ду предизвиква широка усмивка у повечето хора. Роботизираното куче, оставящо навсякъде онова, което у живите му събратя се отделя след преработката на храна, забавлява не толкова децата, колкото родителите им. Специалистите обаче са на мнение, че такъв артикул би могъл да предхожда покупката на живо същество, за да възпита у малките навика да се грижат за домашния им любимец. Колкото и да е странна на пръв поглед подобна покупка, факт е, че стоката е доста търсена и отчита висок процент продажби.

ГОВОРЕЩА ШУНКА

е измислена в САЩ, като производителите на играчката се стремят да осигурят възможно най-голяма прилика с истинското месо. Нещо повече - апетитният на външен вид плюшен "деликатес" съдържа и механизъм с батерии, който позволява при натискането на определено място да се чуе възклицанието: "Аз съм парче шунка".

Надуваема играчка, представяща потъващия

„ТИТАНИК"

е направена в Китай. Тя показва един от най-трагичните моменти, когато прочутият лайнер постепенно изчезва под водата. Самият модел достига впечатляващи размери - до 10 метра височина, което позволява на малчуганите да се катерят до самия връх на кораба, откъдето да се пуснат като от пързалка. За да се създаде още по-голяма реалистичност, към някои лайнери се прилага и надуваем айсберг.

В Швейцария обаче не е разрешено тази играчка да се продава в търговските вериги, като забраната е обяснена с аргумента, че самата идея на потъващия "Титаник" е доста съмнителна от естетична и практична гледна точка.

Великолепно решение за родители, чието дете мечтае за домашен любимец, но страда от алергии, е

КОТЕТО ВЕНУС

Играчката много прилича на истинско животинче: мяучи, мърка, мига и дори, ако се погали, вдига лапичката. Моделът е една от последните разработки на специалисти от Страната на изгряващото слънце.

МИКРОБИТЕ

всъщност са малки плюшени играчки, измислени и пуснати на пазара за първи път от британски производители. Експертите твърдят, че гигантските бактерии служат за образователни цели и най-вече за по-нагледно представяне на правилата за хигиенните навици. Играчките представят различни видове микроби като например прословутата бактерия E.coli.

ДЖЕЛИ БЪФ

представлява разноцветна пудра, като на пазара са много популярни няколко вида. Щом се сипе във вана с вода, се превръща в ярка желеобразна маса, в която децата обожават да се плискат. Този чуден прах, измислен във Великобритания, е безвреден за кожата и се продава в комплект с друга подобна субстанция, която помага за почистването на детето от лепкавото забавление.

ПАЯК С 6 КРАКА

е от серията вълшебни животни. Огромното плюшено безгръбначно достига над 20 см в диаметър. Паякът може да се движи и да върти главата си в различни посоки, а тялото му е разделено на сегменти. Ако играчката среща по пътя си някакви препятствия, успява да ги преодолее. Необичайният модел е и изключително чувствителен към светлината и звуците и затова постоянно се крие в най-тъмните ъгли на стаята.

АМИГУРУМИ

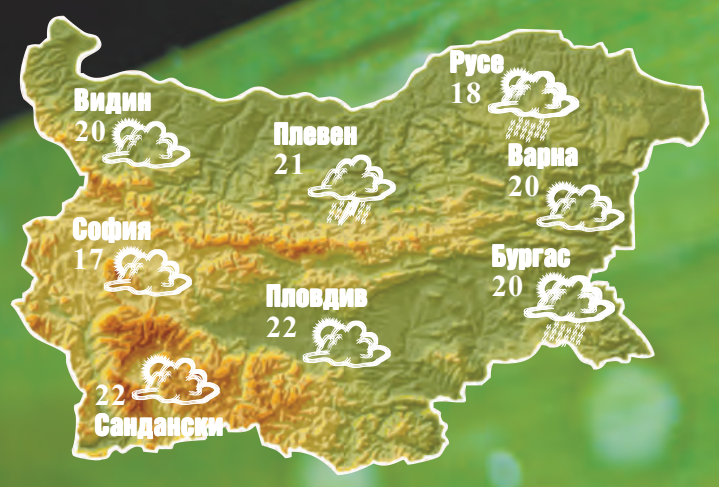
са прочутите плетени играчки, които се правят в Япония. На пазара може да се намерят най-различни фигурки на животни като жабки, мишки, панди, зайци или симпатични човечета и дори извънземни. Амигуруми се изплитат от най-различни прежди и след това се пълнят с вата. Така че, ако някой в семейството владее изкуството на боравене с куки, има много големи шансове да си направи такава симпатична играчка в домашни условия.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес времето ще бъде твърде хладно за края на май. Ще се задържи предимно облачно и в по-голямата част от страната все още ще превалява. Но в Западна България още преди обяд валежите ще започнат да спират, а към края на деня и облачността да намалява. Вятърът ще бъде умерен от запад. Максималните температури ще бъдат между 17-22 градуса, в София около 17 градуса. Времето по планините ще бъде предимно облачно и мъгливо. Все още ще превалява. Вятърът по билните части ще е силен от северозапад. По Черноморието ще се задържи облачно и все още ще превалява. Вятърът ще е умерен от запад. Максимални температури около 20 градуса.

Изгледи за

1 максимални **15°/23°**

2 максимални **18°/23°**

В неделя и понеделник ще има и слънчеви часове, но главно около и следобед отново ще се развива купеста облачност и на места ще превали дъжд. Ще духа слаб западен вятър. Температурите ще се повишат и преобладаващите максимални ще са между 19 и 24 градуса.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.40 Зелената линейка /п/
07.25 Телепазарен прозорец
07.40 Динофрози анимационен филм/14 епизод/
08.10 Телепазарен прозорец
08.25 Пътят към ФИФА Световна купа - отборите, треньорите, звездите /14 епизод/
08.55 Животът и други неща Публицистично предаване с Асен и Сибина Григорови
11.00 Отблизо с Мира Магазинно предаване
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди Предаване за земеделие
13.00 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
14.00 Всички в един ритъм представяне на програмата, коментаторите и гостите в предаванията на БНТ за Световното първенство по футбол - Бразилия 2014 / пряко предаване/
16.00 Малки истории
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Умно село: „Двамата... Христо Йоцов и Боби Йоцов“
19.00 Шоуто на Марта Развлекателно предаване с водещ Марта Вачкова
19.45 Лека, нощ деца!: Оскар и неговият балон
20.00 По света и у нас
20.45 Шоуто на Канала
21.45 Шмекери 2 игрален филм /Франция, 1990г./, режисьор Клод Зиди, в ролите: Филип Ноаре, Тиери Лермит, Грас де Капитани и др.
23.30 По света и у нас информационна емисия
23.45 Джаз линия: „Джазофония - ромски виртуози“ концерт на Биг бенда на БНР
00.45 Ястребът умира игрален филм /САЩ, 2006г./

bTV

06.30 „Агрофорум“
07.00 „Духът на здравето“ /п./ - здравно предаване с водещ д-р Неделя Щонова
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване с водещ Антон Хекимян
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Нищо лично“ - скрита камера с водещ Силвестър Силвестъров
13.00 „Площадката 3“ - семеен, фантастичен, САЩ, 2006г., Режисьор: Уилям Диър, Актьори: Дани Нучи, Люк Пери, Сара Дикинс и др.
15.00 „Разбулените тайни на магията“ - шоу програма
16.00 „120 минути“ - публицистично предаване с водещ Светослав Иванов
18.00 „Наистина любов“ - романтично предаване с водещ Миро
19.00 bTV Новините - централна емисия
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Предай нататък“ - социален проект с водещ Наталия Симеонова
22.00 „Перфектната буря“ - драма, САЩ, 2000 г., Режисьор: Волфганг Петерсен, Актьори: Джордж Клуни, Марк Уолбърг, Даян Лейн, Джон Райли, Уилям Фичнър, Джон Хоукс, Алън Пейн, Мери Елизабет Мастрантонио, Карън Алън, Чери Джоунс, Боб Гънтън
00.50 „Площадката 3“ /п./ - семеен, фантастичен, САЩ, 2006г., Режисьор: Уилям Диър, Актьори: Дани Нучи, Люк Пери, Сара Дикинс и др.
02.50 „Cool T“ /п./

NOVA

06.00 „Мумията“ - анимационен филм
06.30 „World stories - малки истории от големия свят“ - предаване на НТВ
07.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 „Пътят на розата“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Студио VIP“ - предаване на НТВ
14.10 „Семейство Флинтстоун“ - с уч. на Рик Моранис, Джон Гудман, Елизабет Пъркинс,
16.00 „Дикоff“- публицистично предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Опасно синьо: Рифът“ - с уч. на Крис Кармак, Лора Вандервурт, Марша Томасън и др.
21.50 „Роки“ - с уч. на Силвестър Сталоун, Талия Шайър, Бърт Янг, Карл Уедърс и др.
00.10 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
01.10 „В търсене на главата на Йоан Кръстител“ - документален филм
02.10 „Пътят на розата“ - сериен филм /п/

ПЪРВИ

05.00 Новини
05.10 „Гении и злодеи“
05.35 Игрален филм: „Проект „Алфа“
07.05 „Свири, хармонико любима!“
08.00 „Умници“
08.45 „Пасторско слово“
09.00 Новини
09.15 „Вкусно“
09.45 „Смешарики. Новите приключения“
10.00 „Алексей Леонов. Пръв в открития космос“
11.00 Новини
11.15 „Идеалният ремонт“
12.15 „Цирк. С риск за живота“
13.10 „ДОстояние на РЕпубликата“
15.00 Новини
15.15 Игрален филм: „Мащех а“
16.45 „Отгатни мелодията“
17.20 „Чувство за хумор“
18.20 Игрален филм: „Гараж“
18.30 „Отгатни мелодията“
20.00 Време
20.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
22.00 „Какво? Къде? Кога?“
23.10 Игрален филм: „Изповедта на една държанка“
00.40 Игрален филм: „Хокеисти“
02.15 Игрален филм: „Отговор за всичко“
04.05 „Полето на чудесата“

ОВЕН

Първо обмисляйте, а после действайте, за да не направите фатална грешка. Не са изключени проблеми на работното място.

21 март - 20 април

РАК

Напълно е възможно очакванията ви, свързани с увеличаване на паричните ви постъпления, да не се сбъднат.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Предпазвайте се от избухвания и агресивно поведение, защото думите и действията ви могат да бъдат използвани срещу вас.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Осланяйте се на интуицията си. Чувството ви за справедливост може да ви предпази от неочаквани неприятности в деловата сфера.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Не бъдете прекалено амбициозни, няма да постигнете положителен ефект. Поемайте отговорности преди всичко за бизнеса ви.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Денят ще ви предостави нови възможности, които са много добри за кариерата ви. Ще получите примамливо предложение.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Ще се сблъскате с множество пречки в професионалната сфера. Все пак ще съумеете да се справите и ще извлечете полза.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Наложително е да сте предвидливи в деловата сфера. Стремете се да не загубите пари от финансови операции.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Бързи е енергични, ще се справите с всичко. Търсете равновесие в емоционален план и се опитайте да намерите добрия тон.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Опитайте се правилно да се ориентирате в професионалната сфера, защото от това ще зависи бъдещото ви развитие.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Опитайте се по нетрадиционен начин да постигате желаните от вас парични резултати. Избягвайте конфликти.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Туширайте старите различия в мненията с половинката си. Заложете на повече романтика и красиви жестове.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ШАРАНОВА РИБА / СПОРТНА МОДИФИКАЦИЯ НА "РЕНО" / КРАСНОРЕЧИВ ГОВОРИТЕЛ

СПЕЦИАЛИСТ ПО ОПТИКА / СТОЛИЦА НА НИГЕРИЯ ДО 1991 Г.

НАЦИОНАЛНА МЕДИЯ У НАС / ТРАГЕДИЯ ОТ ЕВРИПИД

ВИД АВТОМОБИЛ /РАЗГ./ / НАПОИТЕЛНО СЪОРЪЖЕНИЕ / НАПАДЕНИЕ / ПРЕПАРАТ ЗА ПОЛИРАНЕ

СЕЛО В ШУМЕНСКО / РИБА ПОПЧЕ

МАГЬОСНИК / НОСИТЕЛ НА НАСЛЕДСТВЕНОСТТА

НАШ ВЕСТНИК

ЦИГАНИ

КАНТОН В ШЕВЕЙЦАРИЯ / АРЖЕНТИНСКА КИНОАРТИСТКА

РУСКИ ХУДОЖНИК-ИЛЮСТРАТОР / ЖЕНСКА ПРИЧЕСКА / МИКРОБУС /РАЗГ./

ГРАД В ЧЕХИЯ / ЦВЯТ, ШАРКА

ЖЕЛЕЗАР / НАШ ГРАД

УЧАСТНИК В ПАНТОМИМА / СЕЛО В БЛАГОЕВГРАДСКО

ЯПОНСКИ КОНЦЕРН ЗА ЕЛЕКТРОНИКА И МЕДИИ САМОСТОЯТЕЛНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

АВТОМОБИЛНО КОРМИЛО / СИГНАЛ ЗА ТРЕВОГА

ПОЛСКИ СПОРТЕН КЛУБ / РУСКИ ВОЕНАЧАЛНИК, МАРШАЛ

ЦЪРКОВНА КОПРИНЕНА ПОКРИВКА

ГЛАВЕН ТОРЕАДОР В КОРИДА

РУСКИ ПИСАТЕЛ-"ЖЕСТОКОСТ" / ВЕНЕЦУЕЛСКА КИНОАКТРИСА-„КАСАНДРА"

КАРУЦАРИ / ПРЕДПРИЯТИЕ

АМЕРИКАНСКИ ХУДОЖНИК / МАСКА ЗА ОЧИТЕ

ВЕРТИКАЛЕН АРХИТЕКТУРЕН ЕЛЕМЕНТ

ТРОПИЧЕСКИ ГУЩЕР / КРАЖБА / ИНДИАНСКИ ПЛЕМЕНА

БЪЛГАРСКИ ВЪЗРОЖДЕНСКИ КНИГОИЗДАТЕЛ / ЧИСЛО

ГРАД В ЛАОС / УПРАВЛЕНИЕ ПО АЕРОНАВТИКА НА САЩ

ДРЕВНОРИМСКИ ГРАД В СВИЩОВ / НЕПОДВИЖНО МОРСКО ЖИВОТНО

ХИЩНИК С ЦЕННА КОЖА / ТАЕН ПОЛИТИЧЕСКИ ПРАТЕНИК

ЕТАЖ ОТ МЕЗОЗОЯ /ГЕОЛ./ / ЖИВОТИНСКА МАЗНИНА

КРЪСТНИК /МН.Ч./ / ПЛОВДИВСКА ФУТБОЛНА ЛЕГЕНДА

ТЕЛЕФОНЕН ПОВИК / ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

ОГНЕН МЕТЕОР / СРЕДСТВО ЗА ПИСАНЕ /ОСТ./

ЧЛЕН НА МАСОНСКА ЛОЖА / СИЛЕН МЪЖ

ИЗРАЗ НА ЗАПЛАХА

СВЕЩЕНА КНИГА НА МЮСЮЛМАНИТЕ / ВЕЛИКАН

АРАБСКА ДЪРЖАВА / ШАХМАТНА ФИГУРА

ДРЕВНОРИМСКИ ИМПЕРАТОР

УКРАИНСКИ ЧЕРНОМОРСКИ ГРАД / ТУРИСТИЧЕСКА ДРЕХА

СТАРИ РУСКИ САМОЛЕТИ / ТРОПОТ

ВЕЛОСИПЕДИ / БЪЛГАРСКИ ПОЕТ-"СЕП[ТЕМВРИ"

МОДИФИКАЦИЯ НА "АУДИ" / ФРЕНСКИ ИСТОРИК

ГРАД В ЕТИОПИЯ

ПОРЕДНО ЧИСЛО / ДИМООТВОД

ФРЕНСКИ ВЕСТНИК / ПРИЯТЕН ШУМ ОТ ПОТОК

ПОЙНА ПТИЦА / МЯРКА ЗА ЕЛ. СЪПРОТИВЛЕНИЕ / ЕЛИПСА

ПРЕПАСКА / ЧЕТВОРКА КАРТОИГРАЧИ

ИТАЛИАНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ / ПСЕВД. НА ЕЗИКОВЕДА СТЕФАН ИЛЧЕВ

ОБВИВКА / ШОТЛАНДСКИ ФИЗИК

ПАРАЛЕЛ ПО ЗЕМНАТА ПОВЪРХНОСТ / ЯПОНСКИ ТАНЦ

КОНТИНЕНТ

КУПЧИНА / АМЕРИКАНСКИ ФИЛМ

СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ Г. АПОЛИНЕР / ДЕПАРТАМЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ

КАРТА ЗА ИГРА

СЪНОТВОРНО ЛЕКАРСТВО

ИТАЛИАНСКА КИНОАРТИСТКА

ЖЕНСКА БЛАГОРОДНИЧЕСКА ТИТЛА

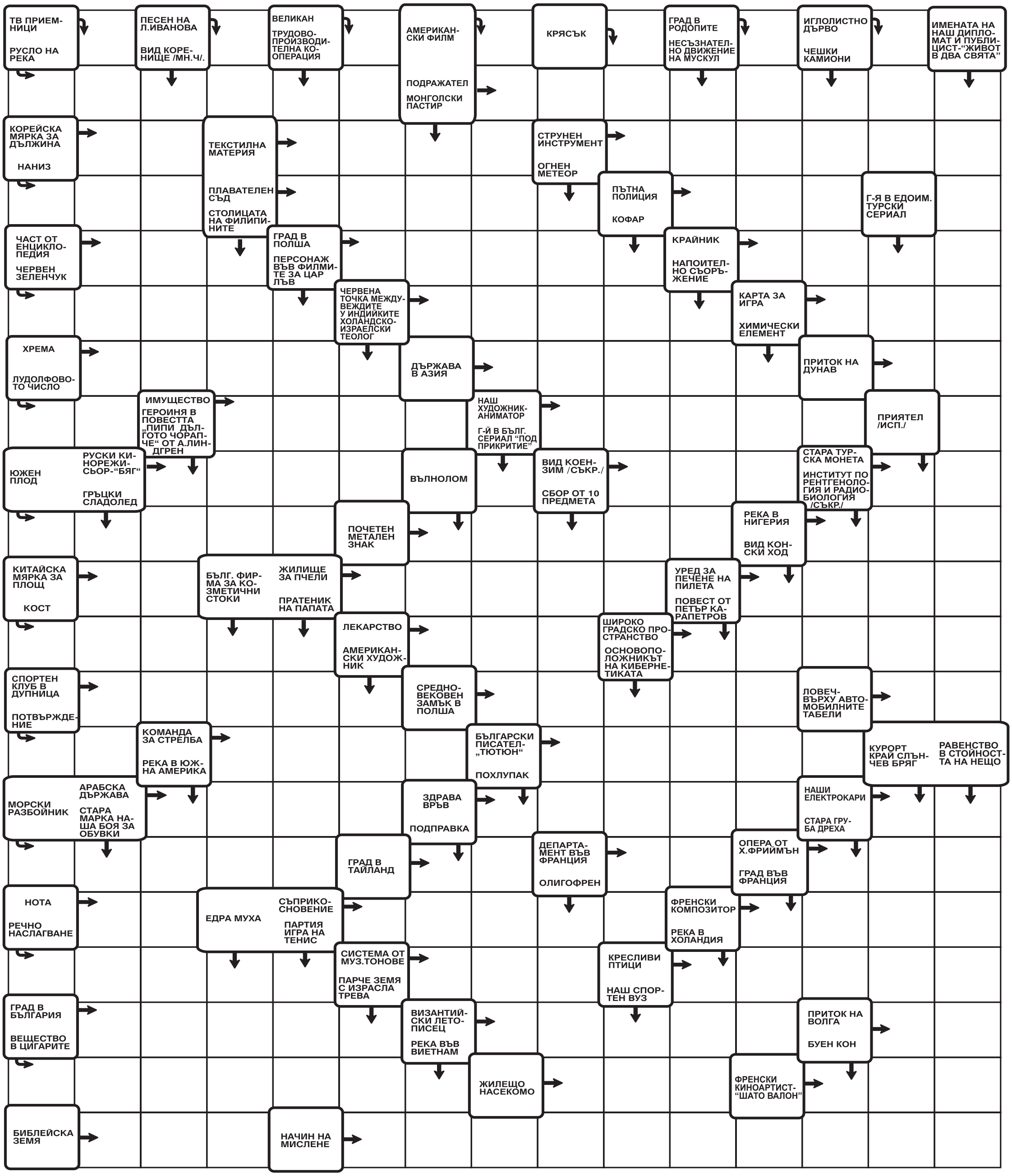
РЕЧНИК: Золан, Илитон, Каракала, Питин, Рет, Риро. "Скра".

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

РЕЧНИК: "Ималин", Кинам, "Леман".

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: МАТЕМАТИК - РУМ - ДАРО - КАНА - ИКЕЛ - КЕ - КАСКА - БАЛКАНИ - ТТТ - МО - ВИДИА - РОВ - МИТ - РИНГ - КАПО - ОБЕР - НОРА - АТА - ВЕЛИНГРАД.

ОТВЕСНО: БАРАКА - ИМАНЕ - ТУНЕЛ - ДИПОЛ - ТЕМА - КТИТОРИ - КАТА - АН - РАДИАНТ - РО - ТАКСИ - РИБАР - ДИРЕК - МОНЕТА - КОЛАРОВГРАД.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

ВОДОРАВНО: САПИНЕВ - АЛАМАНА - АНЕЗИНА - СОТИРОВ - ВИТАНОВ - ЕПИТЕТИ - АМАРИЛИСИ - ЕПИ - ИКИТОС - ВИСТ - ОТЕЛО - ТАН - КОС - АНИ - ТЕ - ГЕ - ОО - РО - ЯВА - ЕВА - ЛАИ - СКЛОН - АДАК - ПЕТРОВ - ОБО - ТЕЛЕВИЗОР - ИВАНИЛИ - ИРАВАДИ - ВЕЛИНОВ - ВИНЕРОН - ОРАТОРИ - АНОРАТА.

ОТВЕСНО: САВА- ОК - ЯКА - ИВО - АНИМАТО - ДОВЕР - ПЕТА - ЕС - АЛАБАЛА - ИЗАРОЛ - ТО - АКОНИТ - НИНИ - ОРЕОЛИ - ИНО - ЕНОЛИ - ПИЛОР - ВАВИК - ИВИ - СИ - ТТ - ИТ - РЕ - АСЕ - ОЛИВА - ЛОПЕС - ВЕРИН - АТИ - ТИГРИС - ВАНО - МИТЕВА - ЕО - КЛИВЕР -АРЕПИНА - ЕЛ - ЗАРА - НОТИС - ВОРОДОТ - АВИ - ТРИ - АН - РИНА.

4	1	2	8	5	6	7	9	3
6	8	7	3	9	2	1	4	5
9	3	5	4	1	7	8	2	6
3	6	4	5	7	8	9	1	2
2	5	1	6	4	9	3	7	8
8	7	9	1	2	3	6	5	4
5	4	3	9	8	1	2	6	7
1	2	6	7	3	4	5	8	9
7	9	8	2	6	5	4	3	1

5	2	6	8	7	4	9	3	1
7	1	8	5	9	3	2	6	4
4	3	9	1	6	2	7	5	8
6	9	2	3	4	1	5	8	7
8	4	7	9	5	6	1	2	3
3	5	1	2	8	7	6	4	9
1	7	5	6	3	8	4	9	2
9	8	4	7	2	5	3	1	6
2	6	3	4	1	9	8	7	5

ПИРАМИДИ

1.РА. 2.РАК. 3.АРКС. 4.КАРТА. 5.КАРЕТА. 6.ТАРЕЛКА.7.КОЛАРЕТА.8.АЛЕАТОРКА. 9.АЛЕАТОРИКА. 10.МИ. 11.КИМ. 12.ЕКИМ. 13.МЕДИК. 14.КАДЕМИ. 15.АКАДЕМИ. 16.АКАДЕМИК. 17.АКАДЕМИКА. 18. АКАДЕМИЧКА. 19.ОБ. 20.БОР. 21.БОРО. 22.БОРОВ. 23.БИРОВО. 24.РИБОЛОВ. 25.БОРИЛКОВ. 26.КОЛИБАРОВ. 27.БЛОКИРОВКА.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Бербатов: Не съм Бил Гейтс

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

“Нали не приличам на Бил Гейтс, за да финансирам сам ЦСКА?”, заяви Димитър Бербатов по повод бъдещето на клуба. Той намекна, но не пожела да потвърди, че си е купил акции от публичното предлагане, което завърши неуспешно преди седмица. Нападателят допълни, че все още е професионален футболист и се интересува единствено от представянето си на терена за Монако.

“Не съм човекът с магическите пръчки, че да оправям ЦСКА. Това е работа на много хора. В момента други неща са ми на главата. Когато това приключи, вероятно ще дойде друга глава в моята история. Нямам близки контакти с ръководството на ЦСКА, разберете, хора. Щом са поели ЦСКА, трябва да се оправят”, каза Митко.

Димитър Бербатов раздава автографи, след като награди победителите в традиционния детски национален турнир Данониада

ЦСКА махна британеца

„Армейците” с 8 млн. лв. бюджет

ЦСКА изгони Лоурънс Дейвис. Британецът беше председател на Надзорния съвет на клуба, но всъщност не правеше почти нищо. Дейвис дойде миналото лято и докара няколко футболисти на “Армията”, които обаче се провалиха. Неговото място зае Александър Томов, който всъщност е идеологът на ЦСКА. Дейвис бе освободен вчера на Общото събрание на “червените”. Томов пък се зарече да остане на поста временно. В ЦСКА влезе и Петър Манджуков, който стана вицепрезидент на Надзорния съвет. Наскоро синът на Манджуков Ивайло стана член на Управителния съвет, след като си купи 600 000 акции.

“Очаквам отборът да има сериозен генерален спонсор до месец-два. Водим преговори, но на този етап не сме постигнали споразумение. Не сме обсъждали визитата на Стивън Ло. Надявам се въпросът имаме ли лиценз да не стои на дневен ред в бъдеще. В четвъртък получихме писмо от УЕФА и в него става ясно, че получаваме лиценз за Европа”, обяви Петър Манджуков. “Предложих за едно обединение, да има дружество, в което да членуват всички. Трябва да работим по-добре с феновете, за да няма ексцесии”, каза още той.

ЦСКА ще разполага с бюджет от 8 млн лв. за предстоящата състезателна година. Томов се закани да осигури парите. Очакват се около 1 млн. евро да дойдат от генерален спонсор. Той ще стане ясен до 1-2 месеца. Томов добави още, че през лятото на “Армията” ще акостират поне 4-5 нови попълнения. “Най-вероятно ще платим за 2-ма, тъй като си заслужават”, обяви бившият политик.

“Бях на събранието на ЦСКА като упълномощен от дъщеря ми, тъй като акциите, които съм закупил, са на нейно име. Дискутирахме на Общото събрание реда в клуба. Очаквам това да се превърне в обичайна практика. Димитър Бербатов направи това, което смята за необходимо. ЦСКА е клубът, който му даде път към големия футбол и той бе един от пионерите”, заяви Емил Данчев.

Божинов преподписа с Левски

Снимка LEVSKI.BG

Валери Божинов подписва новия договор с Левски

Валери Божинов подписа с Левски за още година. 28-годишният нападател пристигна в 100-годишния столичен гранд през февруари. Той показа лоялност към “сините”, които му дадоха шанс да възроди кариерата си. Първоначално голаджията не игра добре, но в края на сезона демонстрира головия си нюх. Божинов завърши сезона с 5 гола в последните 7 мача. Той се разписа 7 пъти в 15 двубоя. Бившият играч на Ювентус и Манчестър Сити стана голмайстор на плейофите с 6 попадения, като подели първото място с голмайстора на първенството Вилмар Джордан от Литекс. През новия сезон Божинов ще си партнира с Валери Домовчийски, който се завърна на “Герена” преди няколко дни. От централните нападатели пък напусна Димитър Макриев, а се очаква с клуба да се раздели и Цветан Генков. Нарочен за гонене е и защитникът Павел Чмовш, който обаче има договор за още 2 години.

ЮНОШИТЕ БЕЗ ЗАГУБА В КВАЛИФИКАЦИИТЕ

Юношеските национали на България до (19 г.) завършиха 1:1 с Италия и приключиха без загуба квалификациите за европейското първенство. Двубоят беше без значение за крайното класиране, тъй като възпитаниците на Александър Димитров си осигуриха предсрочно участие на финалите в Унгария през юли след победите над Швеция (2:1) и Чехия (2:0). Младите “лъвове” триумфираха в група 2, след като събраха 7 т. Отборът на Швеция остана 2-ри с 6 т., пред Чехия с 3 т. и Италия с 1 т. Българите бяха близо до 3-та победа в групата, след като Антонио Вутов (72) откри на ст. “Берое” с гол от дузпа, а “Скуадра адзура” остана с човек по-малко на терена заради червен картон на Дарио дел Фабро. Гостите обаче се добраха до точката, след като точен бе халфът на Лацио Лука Греко (74). В последните минути българите бяха близо до победата, но пропуснаха 4 добри положения. Те завършиха без нито една загуба в целия квалификационен цикъл, след като в първата фаза победиха Словакия и направиха равенства с Гърция и Албания. България ще един от 8-те отбора, които ще се борят за европейската титла между 19 и 31 юли.

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че на 26 май 2014 г. почина

ГЕОРГИ ПЕТРОВ КАЛПАКЧИЕВ

1927-2014

АБПФК

Целият му ползотворен житейски и борчески път ще остане пример, който да следваме и продължим.
ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

С много обич от семейството

Поклонението ще се състои на 03.06.2014 г. от 11 ч. в Ритуалната зала на Централните софийски гробища.

следайте

ФУТБОЛ

ПО НОВА СПОРТ
17.30 Нигерия - Шотландия

УТРЕ

ПО НОВА СПОРТ
21.30 Германия - Камерун
ПО ЕВРОСПОРТ 2
22.00 Легия - Лех

moмo

БФС наказа Ботев с 3 мача заради пожара

БФС наказа Ботев Пд с 3 домакински мача пред празни трибуни заради ексцесиите в Бургас на финала за купата. Тогава феновете на “канарчетата” подпалиха ст. “Лазур”, което доведе до спиране на двубоя няколко пъти. Също така пловдивчани ще платят и 14 000 лв. глоба.

Херо пазарува в Румъния

Ботев Пд подготвя нов трансфер от Румъния. Спортният директор Димитър Димитров-Херо е в северната ни съседка, за да преговаря за звездата и капитан на Астра Константин Будеску. Станимир Стоилов държи да привлече в състава си разиграващ халф, а именно Будеску е подходящ за поста. Очаква се “канарчетата” да платят 1,2 млн. лв.

Берое стяга здрава селекция

В Берое работят усилено по лятната селекция. Нов договор подписа Веселин Пенев, който е от основните защитници. Миналия сезон той изигра 30 мача и се превърна във футболиста с най-много срещи със зелената фланелка. Пред трансфер под Аязмото е Румен Трифонов. Бившият футболист на ЦСКА, който е на 29 години, е пред раздяла с Локо Сф и може да се озове при старозагорци. Преди дни от Берое съобщиха за привличането на нападателя от Локо Пд Крис Гади, а от порано Хубчев разчита и на Жуниор Мапуку.

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №43

6 от 49
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 1, 15, 19, 33, 37, 45
I гр. (6) няма
II гр. (5) 8 по 5134,60 лв.
III гр. (4) 725 по 56,70 лв.
IV гр. (3) 15 270 по 3,80 лв.
ДЖАКПОТ: 480 678,88 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 5, 10, 20, 31, 35, 46
I гр. (6) няма
ДЖАКПОТ: 3 204 525,71 лв.
6 от 42
Числа: 1, 3, 4, 16, 18, 26
I гр. (6) няма
II гр. (5) 16 по 1334,90 лв.
III гр. (4) 1189 по 18,00 лв.
IV гр. (3) 16 298 по 1,90 лв.
ДЖАКПОТ: 1 061 347,30 лв.
5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 10, 12, 16, 18, 33
I гр. (5) 3 по 7921,60 лв.
II гр. (4) 333 по 71,40 лв.
III гр. (3) 10 557 по 3,00 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 8, 13, 18, 24, 27
I гр. (5) 4 по 5941,20 лв.
II гр. (4) 570 по 41,70 лв.
III гр. (3) 13 294 по 2,40 лв.
ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 3, 5, 9
Цифра - фабр. №: 2, 3, 3
I гр. (3) 1 от 22 170,40 лв.
II гр. (2) 1227 по 18,10 лв.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

Биха ни българите, дето спят във физкултурния салон

Обичаме да се забавляваме с трудностите, казва бейзболистът Стефан Бешков

Мони ГЕОРГИЕВ

„Биха ни българите, дето спят във физкултурния салон“. Това си говорят засрамени играчите на домакина Швейцария след поражението от нашите момчета с 2:3 на европейското първенство по бейзбол на ниво „Б“. „Часовникарите“ са изумени от групата наши сънародници, положила неимоверни усилия, за да се включи в надпреварата във 2-рата по сила дивизия на Стария континент миналото лято. 17 български младежи дофинансират с лични средства пътуването до страната на шоколада и банките, за да играят на международно ниво, а и да популяризират този спорт у нас. За разлика от останалите участници, нашите нямали пари за хотел и нощували в салон.

Снимки ФЕЙСБУК

Питчърът Мартин Андонов-Канастата по време на мача с Швейцария

Българският отбор в Швейцария

Сами си готвели на барбекюто

което помъкнали със себе си, но прекарали много добре, понеже както на игрището, така и извън него царяла страхотна дружба.

„Бейзболът не е популярен в България и за съжаление не можеш да си докарваш приходи от него. Всеки от нас играе, защото му е страст“, обяснява Илиан Драгоев, един от героичните “трикольори”. Той е студент по „Телекомуникации“ в Нов български университет и се занимава с бейзбол от 12 г. Защитава честта на столичния Юнак. Със съотборниците му тренират 3 пъти в седмицата. Тъй като игрищата за този спорт у нас са малко, на тренировки често споделят един терен с настоящите шампиони от София Блус. Момчетата от двата отбора са приятели, преди и след занимания се събират и си говорят за бейзбол, пък и не само за него. Обичта им към спорта ги кара да превъзмогнат всякакво съперничество, дори това между синия и червения цвят. Така между Блус, чието име не е случайно, и червено-белите „юнаци“ се заражда идеята за съвместна организация на ученическите градски лагери за деца от 9 до 15 г. „Sofia City Camp“.

Почукахме на над 100 врати

Накрая намерихме фирма, която да ни подпомогне и вече проведохме един лагер. Децата играят и се забавляват, но най-важното – социализират се, обяснява играещият президент на клуба по бейзбол и софтбол Блус Стефан Бешков. Той също е част от националите, спечелили 3 от 5-те си мача в Швейцария и отстъпили в последния кръг 2-рото място, осигуряващо плейоф с победителите от Великобритания за промоция на ниво „А“.

„Като премеждия да стигнем дотам и да играем – стана българската история, не ми се говори. Получи се екзотично пътуване“, казва с лека усмивка 38-годишният Бешков, по професия програмист. Трудностите в Швейцария обаче го мотивират и сега търси средства за ново предизвикателство – Европейската клубна купа в Атина. Това ще е дебют на международна сцена за родния шампион, а по програма от 15 до 21 юни той ще трябва да се изправи срещу първенците на Гърция, Русия, Хърватия и Румъния. Специално заради турнира в тима остават две от водещите имена – питчърите Димитър Насъпов и Евгений Черноземски. Първият след това отново ще облече екипа на Дортмунд Уондърърс за плейофите в Германия. Насъпов споделя, че добрите чужденци в немския шампионат си докарват до 2000 евро на месец и могат да се отдадат изцяло на този спорт.

От бейзбола хляба си вадели и част от противниците, на които българските любители се опълчват здраво на европейското. „Домакините бяха вложили ужасно много средства за подготовката си и стадионът бе специално построен за шампионата. Гонеха задължително едно от първите 2 места, а завършиха след нас. Един от играчите им след срещата ме попита: „Къде сте отседнали?“ – „В един салон, нямаме пари за хотел“. Разказа на другите и останаха шокирани. Украинците бяха полупрофесионалисти, а сред британците имаше и натурализирани американци“, припомня си Бешков. Но за тима на България играе и дори започва като титуляр срещу Украйна румънецът с гръцки корени Габриел Ремус Илиеску. Истинската находка на президента на София Блус обаче си остават трима канадци, които се влюбват в България.

През миналия сезон 23-годишните питчъри Чад Норткот и Тайлър Дънсмор обличат екипа на „сините“, а заради ограничените квоти за чужденци аутфилдерът Нед Уинтър става „юнак“. „От доста време се опитвам да доведа хора от чужбина, но не мога да им предложа възнаграждение. Канадците ги привлякохме, защото е евтино, готино и екзотично. Идването им беше нещо средно между екскурзия и опознаване на работата. Тъкмо бяха завършили и искаха да обиколят света, играли са в колеж. Улучихме много качествени играчи. После Чад отиде в Австралия. Той е от спортно семейство, баща му е бивш национал и треньор на питчърите на „кленовите листа“. Има 3 деца, по-големият му син Дъстин също игра в един мач за нас. Дъщерята Хайди пък е бронзова медалистка от световно първенство. Всички ги знаят в Канада. За турнира в Атина Чък трябва да ни подсили, планираме и таткото да ни помага“, реди планове Стефан.

Голямото себераздаване за бейзбола както на клубно, така и на национално ниво обаче бива възнаградено, макар и не финансово. Стефчо се радва на подкрепата на своята съпруга, въпреки че тя понякога му казва:

Отивай при любовницата ти, бейзбола

Тя обаче разбира страстта му. Едното му дете е на годинка, другото – на две и половина. За ужас на майката, синът им вече демонстрирал потенциал на бъдеща звезда, тъй като хвърлял всичко, което хване.

Темпераментът е характерен за родните бейзболисти. Така например треньорът на националите и преизбран през декември за председател на централата Ясен Неделчев кара момчетата да го припознават като бейзболния Тити Папазов. „Много е емоционален, често крещи по време на мачове, действа ни мотивиращо. Понякога е много краен, на което сме свикнали в България, но когато играем в Европа и той излезе по средата на игрището, и почне да вика... Играехме на европейско до 18 г., мисля че срещу Англия беше. Пръска дъжд, стадионът е мокър, има прекъсвания. Някои от нас не се представяха добре, той си сваля шапката, започна да скача по нея и да крещи, публиката не й побираше акълът какво се случва“, припомня Илиан.

Където и да отидат, родните бейзболисти никога не остават незабелязани.

Винаги печелят симпатии

През август 2010 г. в Белград нашите печелят не само Балканската купа, но и една от най-верните си фенки. „Жената на възраст“, както я описва президентът на Блус, почистваща стаите в хостела на българите, дотолкова се влюбва в тях, че доброволно им пере екипите. „Целият персонал ни станаха фенове. Въпросната жена при изпращането ни пък се беше начервила и постоянно ни викаше „Много сте хубави, много сте хубави“. Подкрепата за „трикольорите“ е запомняща се и в Швейцария. Агитката първоначално се състои само от един човек – наш студент, учещ в Цюрих. На стадион „Хеерен-шюрли“, построен в крайната част на града, после идват и кубинци, чието гето е в близост до модерното съоръжение. Те знаят за “лъвовете“ покрай Ясен Неделчев, тъй като 47-годишният благоевградчанин е работил в Карибската страна.

Въпреки че бейзболистите ни са популярни на доста места по света, сякаш не им се обръща заслуженото внимание у нас. Бешков с тъга признава, че отпусканите средства от ММС са символични и иска играта да се популяризира. Поради това през юли 2011 г.

Стефан прекъсна пресконференция на футболната легенда Христо Стоичков

Лидерът на Блус се бе превъплътил в позлатена бейзболна статуя по случай домакинството на европейското първенство за кадети и бе поканил на “откриването“ си тогавашния спортен министър Свилен Нейков. След като Нейков предпочел да отиде на медийното събитие с участието на Камата и никой не обърнал внимание на стоящия повече от час под жаркото слънце Бешков, бейзболистът решил лично да връчи поканата на министъра повторно. Ветеранът знае колко е важно на подрастващите да им бъде обръщано внимание и да им се дава добър пример. Затова с усмивка говори за жълтата кофа за разделно събиране на боклуци от стадион „Диана“, която децата от първия лагер направили и оцветили с педагозите от Художествената академия. С нея събирали боклуците по игрището на комплекс „Диана“, но тъй като била символична, искал да й намери друго предназначение.

„Повечето участници бяха от дом за деца, лишени от родителски грижи. Обядваха, а на съседната маса беше националният отбор по вдигане на тежести, децата се почувстваха като истински звезди“, споделя Стефан.

Насъпов и Бешков обясняват и каква е тайната за развитието на техния клуб – страхотният колектив изградил силата на София Блус, нищо че през годините не нарушавали шампионската хегемония на благоевградските „бизони“. Играчите на столичния клуб били в една компания и преди, и след мачовете. „Доста от хората, които се отказаха, имат сериозно личностно развитие, надявам се, че и бейзболът по някакъв начин им е помогнал“, казва президентът, като изразява вяра, че любимият спорт е донесъл много по-значима печалба от парите за неговите приятели. „Колкото повече успяваш, толкова по-трудно става. Опитваме се да виждаме хубавите неща и да се забавляваме с трудностите“, казва Бешков. Което обяснява както купищата преживени премеждия, така и защо и занапред ще виждаме „ветерана“ на Блус да мята малката кожена топка.

СЪБОТА 31 МАЙ 2014

СПОРТ

ДУМА 40

www.duma.bg

Снимка СПОРТАЛ

Божидар Аврамов (вдясно) атакува коша на Левски през Майк Уилкинсън за победата на ЛУКойл

ЦСКА махна Лоурънс Дейвис

Стр. 38

ЛУКойл докосва титлата

„СТУДЕНТИТЕ” ПОЧТИ ОТКАЗАХА ЛЕВСКИ

ЛУКойл е на победа от титлата в баскетболното първенство. “Студентите” биха Левски със 106:99 (25:27, 28:19, 28:25, 25:28) като гост и поведоха във финалната серия с 2:1 мача. Четвъртата среща е днес от 18.00 часа пак в зала “Универсиада” и при нова победа тимът на Сашо Везенков ще се окичи с 12-а поредна титла. Очакванията са ЛУКойл да триумфира, защото е тотален хегемон у нас.

В “Универсиада” имаше голяма агитка на Левски, а сред зрителите беше и президентът на ЛУКойл Валентин Златев. Шампионите започнаха по-добре, но след кош на Брендън Хийт “сините” стигнаха до обрат 21:20. Отново с 2 т. на Хийт Левски спечели първата част с 27:25. До почивката ЛУКойл показа класата си и заслужено поведе със 7 т.

Като цяло 2-та отбора играха лошо в защита, а през 3-ата част ЛУКойл отново увеличи преднината си на 12 т. най-вече заради отличната игра на Антъни Уийдън. В началото на последната част възпитаниците на Тити Папазов отговориха с 10 безответни точки и намалиха изоставането си на 3. 4 мин. преди сирената Брендън Хийт вкара кош и фаул и Левски стигна до обрат - 92:91. До края обаче Левски рухна, а “студентите” си взеха мача. Марко Килингсуърт и Антъни Уийдън бяха най-резултатни с по 19 т., а Александър Янев се превърна в герой за “студентите” с 15 т. Варненското крило реализира някои от най-важните кошове в мача, въпреки че записа първи минути на паркета от 13 май. 39 точки на Брендън Хийт се оказаха недостатъчни за победа на Левски. Лайънъл Чалмърс добави 24 т., а Джумейн Джоунс 15 т.

“Остава ни една крачка до крайния успех, но тя е много голяма. Левски е силен отбор, разполага с чудесни баскетболисти, които във всеки момент могат да изригнат и да спечелят даден мач. Надявам се да успеем да повторим тази игра. Относно Папазов - съжалявам за постъпката си, но скандалите са там където се появи той. Аз си гледам моята работа, но не бих допуснал да ни обиждат. Адреналинът е голям, понякога постъпките не се контролират”, каза Везенков.

“Когато той ме обиди, от всички медии имаше пълно безразличие. Ако бях направил аз това нещо, щеше да има война, уволнения. Държах се нормално, честитя им успеха. Победиха ни, но ще се борим. ЛУКойл заслужено спечели, водят с 2:1 и с оглед на показана игра, това е реално и са по-близо до крайния успех. Ние бяхме по-тежки, по-тромави. Допуснахме някои грешки в края, които се оказаха фатални”, призна Папазов.

гледайте

ПО НЮЗ 7
БАСКЕТБОЛ
18.00 Левски - ЛУКойл
ПО НОВА СПОРТ
СПИЙДУЕЙ
20.00 Гран при на Чехия
ЛЕКА АТЛЕТИКА
23.00 Диамантена лига в Юджийн, САЩ
ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
12.00 и 18.30 “Ролан Гарос”
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.30 Джиро д’Италия (Маниаго - Монте Дзонколан, XX етап)

Утре

ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
12.00 и 18.30 “Ролан Гарос”
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.30 Джиро д’Италия (Фриули - Триест , XXI етап)
ПО НЮЗ 7
ВОЛЕЙБОЛ
20.35 Сърбия - Русия
ПО ФИЛМ +
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
14.30 Гран при на Италия

Стоичков в топ 100 на световните първенства

Христо Стоичков бе избран в топ 100 на футболистите, играли някога на световни първенства. Българинът заема 56-о място в класацията на английския вестник “Гардиън” и е единственият представител на “лъвовете” в нея. Играчите са определени от 40 експерти, сред които влизат легенди като бившия германски национал и селекционер на България Лотар Матеус и бразилеца Зико. “Носителят на Златната обувка от САЩ 1994 Христо Стоичков е като крал на футбола в България. Безспорно той е най-добрият български футболист за всички времена, да не кажем и един от най-ефективните нападатели в цялата история. Стоичков е технически надарен играч, който тормози противниковите бранители със своята бързина, интелект и хитрина. Той отбеляза 4 гола за класирането на България на 1/2-финалите в САЩ, включително и брилянтния пряк свободен удар за победата срещу Германия на четвъртфинал”, отбелязват анализаторите.

Сложната система за точкуване на играчите поставя на върха легендата на бразилския футбол Пеле. “Избирането на всеки друг за №1 би било светотатство”, казва “Гардиън” за единствения в историята трикратен световен шампион (1958, 1962 и 1970 г.). Тройката е допълнена от аржентинеца Диего Армандо Марадона и германеца Франц Бекенбауер. В първата петица се нареждат и 2-ма футболисти от изминалото десетилетие – Роналдо (Бра) и Зинедин Зидан (Фр). Място във водещата десетка намират още Йохан Кройф (Хол), Лотар Матеус и Герд Мюлер (Гер), Гаринча (Бра) и настоящият президент на УЕФА Мишел Платини (Фр). Настоящият носител на “Златната топка” Кристиано Роналдо е под №33, докато неговият подгласник и кавалер на приза в предишните 4 г. Лионел Меси е 51-ви.

